Ex-lib. Özbayramoğlu
tarafından bağışlanmıştır
TÜSTAV

BAĞIMSIZ GÜNLÜK EKONOMİK SİYASİ GAZETE

ekonomi politika

8 SAYFA 1 LİRA — 31 TEMMUZ Salı 1973

TELEFON: 22 84 46 — YIL: 1 SAYI: 152

GÜNÜN ÖZETİ

Arap emirliklerinin parası altına göre ayarlanacak

ABU DABİ (A.A.)- Birleşik Arap Emirlikleri Devletinin parası yabancı paraların dalgalanmasından etkilenmemesi için bundan böyle değerini altının değerine göre ayarlayacaktır.

Karar, "Birleşik Arap Emirlikleri Devleti Para Kurulu"nun federasyon başbakan yardımcısı ve maliye bakanı Şeyh Hamdan Raşit Mahdum başkanlığında dün yaptığı ilk toplantıdan sonra açıklanmıştır. Raşit Mahdum bir "dirhem"in bundan böyle 0,18621 gram altınla eşdeğerde olacağını belirtmiştir.

Şimdiye kadar, "Birleşik Arap Emirlikleri Devleti"nin bir "dirhem"i bir "Bahreyn" riyali ile yani çeyrek dolarla eşdeğerdeydi.

Federasyona dahil yedi Emirlik şunlardır: Abu Dabi, Acman Şarca Dubai Fuceyra, Üm-Ül-Güveyn Rais-Ül-Hayme.

Bingöl karanlıkta kaldı

BİNGÖL (THA)- Elektrik santralında meydana gelen bir arıza yüzünden dün gece şehrimiz karanlıkta kalmıştır.

Dizel motorunda meydana gelen arıza yüzünden dün şehirde elektrikle çalışan bütün işyerleri işlerini tatil etmişlerdir. Arızalanan motorun onarımının ne kadar süreceği belli değildir. Elazığ'dan getirilen bir tamirci motoru Elazığ'a götürmüştür.

Kuraklık et fiyatını ucuzlattı

ÖMERLİ (THA) - Kuraklık yüzünden ot bulamayan hayvan sahipleri ellerindeki hayvanları düşük fiyatla elden çıkarmaları üzerine ilçede koyun etinin kilosu 26 liradan 18 liraya düşmüştür.

Korutürk Trakya'da geziye çıktı

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, dün üçüncü yurtiçi gezisine başlamış ve Yeşilköy Askeri Havaalanı'nda yapılan bir töreni takiben, saat 10.30'da helikopterle Çorlu'ya hareket etmiştir.

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, Yeşilköy Askeri Havaalanı'nda, Başbakan Naim Talû, İstanbul Valisi Namık Kemal Şentürk, Belediye Başkanı Fahri Atabey, Emniyet Müdürü, Kuzey Deniz Saha Komutanı, Hava Harp Okulu Komutanı, Merkez Komutanı Tümgeneral Feyzi Aysun, Garnizon Komutanı Vekili, Üçüncü Kolordu Komutanı Tümgeneral Selahattin Çetinel tarafından uğurlanmıştır.

Üçüncü yurtiçi gezisi sırasında Trakya'da incelemeler yapacak olan Cumhurbaşkanı ve eşinin beraberinde Gümrük ve Tekel Bakanı Fethi Çelikbaş, İçişleri Bakanı Mukadder Öztekin, Devlet Planlama Müsteşarı Kemal Cantürk, Genelkurmay Başkanı ve eşi, Kara Kuvvetleri Komutanı ve eşi, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Fuat Bayramoğlu ve eşi, Cumhurbaşkanı Yaveri Kurmay Albay Hüseyin Topa bulunmaktadır.

20 bin baş sığır ihrac edeceğiz

KONYA(THA)

Konya Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Muhittin Güzelkılıç, THA Muhabiri'ne bir demeç vererek, "Bu yıl iki bin baş sığır cinsi canlı hayvan dış ülkelere ihraç edilecektir" demiştir.

Güzelkılıç bu konuda, Ticaret Bakanlıklarımız ihracatçı birliklerine gerekli uyarının yapıldığını bildirmiş ve daha sonra şunları söylemiştir:

"Askeri ihraç fiyatı sığır cinsinin tonu FOB 850 dolar olarak tespit edilmiştir. Asgari beş yaşında ve besili olmak kaydıyla pazarlanması ön görülen büyük baş canlı hayvan ihracatının on beş bini doğu illerine, beş bin başı da İstanbul, İzmir ve Mersin ihracatçı birliklerinin aralarında varacak mutabakat çerçevesinde ihraç edilmek üzere Orta ve Batı Anadolu ile Trakya bölgesinden tahsisi uygun görülmüştür.

GÜNÜN EKONOMİK ÖZETİ

LONDRA	*Financial Times endeksi 5,5 puan düşmüş ve 514,9'a oturmuştur.*
ALTIN	*(116,50-117,00(Ons/dolar)*
DOW JONES	*(2,18 çıkmış 936,71'i bulmuştur.*

GENEL DURUM

Altın hisseleri ile petrol hisseleri genellikle düşüklük göstermişlerdir. Sterlinin tartılı ticari değeri yüzde 0,91 ilerleme ile 1971 aralık ayı Smithson paritesinin yüzde 18,52 altında kalmıştır. Avrupa paraları genellikle dolara karşı, daha düşük seviyede kalmışlardır. Wall Street'teki borsa acenteleri, Amerikan borsalarının yeni bir mali kriz eşiğindedir. Bu seferki krizin hisse fiyatları ile değil, borsa acentelerinin kârlarındaki düşüklükle ilgili olduğu ileriye sürülmektedir.

Bissau Ginesi bağımsızlık ilan etmeğe hazırlanıyor

DAKAR(A.A)- "Bissau Gine'si ile Yeşil Burun adalarının bağımsızlığı için çalışan Afrika Partisi" (PAİGC) Genel Sekreteri Aristides Pereira, partisinin, bu yıl içinde Bissau Gine'sinin bağımsızlığını ilân etmek niyetinde olduğunu açıklamıştır.

Pereira, "AFP"ye verdiği bir demeçte, Amilcar Cabral'ın katillerinden beşinin, Bissau Ginesi'nde yargılanıp kurşuna dizildiklerini de açıklamıştır.

SAYFALARDAN ÖZETLER

İran Şahı Muhammed Rıza Pehlevi'nin Amerika'ya yaptığı gezinin sonuçlarının iki ülkenin de yararına olacağı ifade edilmektedir. Şah Amerika'dan ayrılmadan önce yaptığı basın toplantısında, İran'ın Basra Körfezi'nin güvenliğini koruyacağını ifade etmiş ve İran'ın hiç bir zaman Amerika'nın oyuncağı olmayacağını ve tarafsızlığını koruyacağını belirtmiştir. *(3. sayfada)*

Yunanistan'da referandum sonucu belli olmuş ve bilinen sonuç, "Evet"in büyük çoğunluk topladığı ileriye sürülmüştür. Yunan muhaliflerinin, referandum hakkındaki görüşleri şöyle özetlenmektedir: "Şükür, komedi sona erdi" *(3. sayfada)*

Tunus Cumhurbaşkanı Habib Burgiba Paris'te yayınlanan bir gazeteye verdiği demeçte, "Artık hayalleri bırakıp, barışa ulaşalım" demiştir. *(3. sayfada)*

California Barosu, Başkan Nixon ve baro üyesi beş büyük avukat hakkında, Watergate olayına karışmaları nedeniyle disiplin cezası uygulanması için resmi kovuşturma açmıştır. *(3. sayfada)*

Suudi Arabistan ile Cezayir, Arap-İsrail anlaşmazlığında petrolü silâh olarak kullanmaya kesinlikle karar verdiklerini açıklamışlardır. *(3. sayfada)*

Balkan Pul Sergisi 26 Ekim'de İzmir'de açılıyor

İZMİR(A.A) - Milyonlarca lira kıymetinde Balkan Memleketleri Pul Sergisi 26 ekim 1973'de İzmir'de açılacaktır.

"Balkanfila 4" Basın Komitesi'nden yapılan açıklamada, serginin 5 kasıma kadar devam edeceği bildirilmiştir.

Cumhurbaşkanı Korutürk'ün himayelerinde açılacak serginin fahri başkanlığını Ulaştırma Bakanı yapacaktır. Sergi, PTT Genel Müdürlüğü, Filatelist Kulüpleri Federasyonu ile işbirliği sonucu meydana getirilecektir.

Balkan memleketleri pul sergileri kısa adı ile "Balkanfila" ilk defa Bulgaristan'da 1965 yılında Varna'da yapılmış, ikincisi 1966 yılında İstanbul'da, üçüncüsü 1971 yılında Romanya'nın Bükreş şehrinde yapılmıştır. Dördüncüsü ise yine Türkiye'de İzmir'de sergilenecektir.

Dergiye Arnavutluk, Bulgaristan, Romanya, Türkiye, Yunanistan ve Yugoslavya Filatelistleri, PTT idareleri, posta müzeleri, posta pulu basan matbaalar katılacaklardır. Özel nizamnameye göre, şeref sınıfında teşhir edilen en iyi iştirakçi için büyük şeref ödülü, milli sınıfta teşhir edilen en iyi iştirak için büyük milli şeref armağanı, serbest müsabaka sınıfında teşhir edilen en iyi iştirak için serginin adını taşıyan bir Balkanlararası büyük ödülü, bunlardan ayrı olarak, altın madalya, gümüş madalya, gümüş yaldızlı bronz madalya, bronz madalya, diploma ve iştirak belgesi de katılanlara verilecektir.

Dıştaki işçi tasarrufları yatırımlara kaydırılacak

AYTEKİN EĞİLMEZ

Ortak Pazar'a geçiş döneminde ve sanayileşmede yurt dışında bulunan Türk işçilerinin döviz tasarrufları üzerinde hükümet gerekli tedbirleri alıp işçi dövizlerinin yatırımlarının sanayi kuruluşlarında toplanmasına çalışırken Ziraat Bankası ve Halk Bankası bu işçileri tasarrufa iten kolaylıklar yaratmıştır.

Bir süreden beri Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği, "Almanya'daki işçilerin kurdukları şirketler" konusunda araştırma yapmaktaydı. Nitekim konuyla yakından il- (Devamı 7. Sayfada)

50'nci yılda Enerji Kongresi toplanacak

İZMİR(A.A)- Elektrik Mühendisleri Odası, Cumhuriyetimizin 50. yılında bir enerji kongresi toplanması için çalışmalarını sürdürmektedir.

Kongreye, Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, büyük şehirlerin elektrik fabrikaları ilgilileri ile büyük enerji kullanan fabrikaların yetkilileri katılacaktır.

50 yıl içinde Türkiye' nin enerji konusunun ele alınacağı kongrede, önümüzdeki 50 yıl içindeki durum da tartışılacaktır. Ayrıca, ülkemizdeki barajların durumu, ürettikleri enerji ve bu barajların daha rasyonel çalışmaları konusu da incelenecektir.

Öte yandan kongre süresince bir de elektrik imalat sergisi açılacaktır. Sergiye, elektrikle çalışan ve ülkemizde yüzde 100 yerli yapılan bütün mallar, elektrik tesisleri sergilenecektir.

Ereğli Demir Çelik İngilizlerle anlaşma yaptı

Crawley'deki Woodall-Duckham fabrika inşa müteahhitleri, Ereğli'de Ereğli Demir Çelik için, 36 kok ocağı ve bununla alakalı fer'i mahsul fabrikası yapmayı taahhüt eden takriben 177 milyon TL'lık bir mukavele kazanmışlardır.

1975'DE BİTECEK

Mukavele çizim, inşa, malzeme tedariki ve teslimini kapsamaktadır, Woodall-Duckham tesisin inşasına, çalışmaya girmesine ve kontroluna nezaret edeceği gibi elemanı yetiştirmekte de yardımcı olacaktır.

1975'te bitmesi planlanan fabrika genel genişleme programının bir kısmını teşkil etmekte olup, gayesi Türkiye'de artmakta olan çelik talebini karşılamaktır.

FAALİYETLERİ GENİŞLEYECEK

Fabrika neticede senede, 900 bin tondan fazla yaş kömür kullanmakta olacaktır.

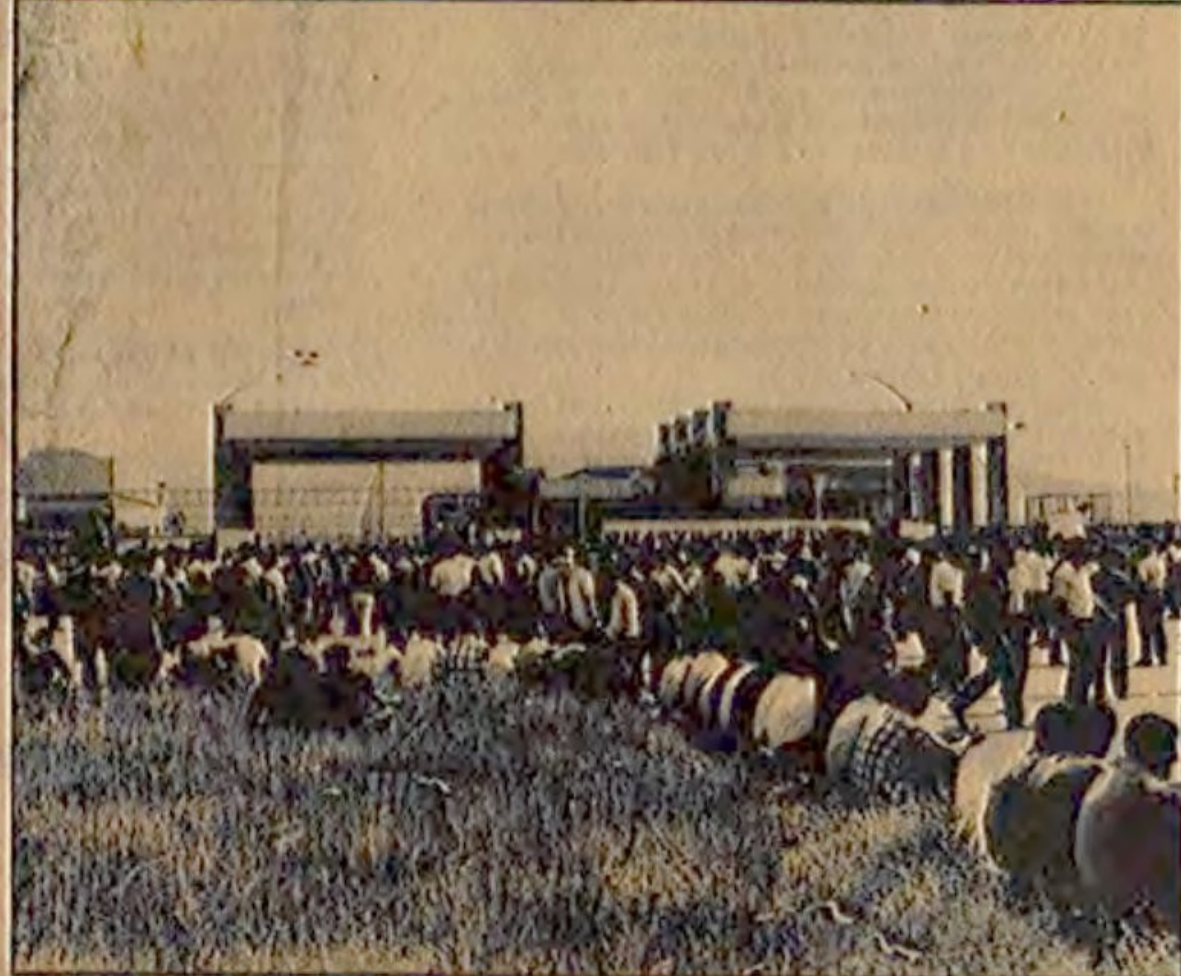
Hatırlanacağı gibi Woodall-Duckham Yarımca ve İskenderun'da bulunan iki extansif gübre fabrikasında çalışmalarını sürdürmektedir. Böylece yeni mukavele firmanın Türkiye'nin kalkınmasındaki faaliyetlerini genişletmektedir.

Başbakan Naim Talu, dün Sanayi Odasında toplantı yaptı

"Türkiye'de likidite fazlalığı söz konusu"

Başbakan Naim Talu dün İstanbul Sanayi Odası'nda beraberinde Maliye Bakanı Sadık Tekin Müftüoğlu olduğu halde işadamları ve sanayicilerle yaptığı toplantıda: "Türkiye hızlı bir kalkınma içindedir. 10 yıl sonra 50 milyon nüfusu rahatça besleyecek ekonomik güce sahip olacağız. Bazı şahıslar ekonomimizi bulunduğu durumdan başka açıda göstermektedirler. Bunun ne gayeye hizmet ettiğini anlayamıyoruz. Hakikatler dışında olayları ters yöne götürmeyelim" demiştir.

Başbakan Naim Talu ekonomik alanda hızımızı anlatırken piyasada para ve kredi darlığı olmadığını buna karşılık 1969 yılından bu yana artışın olduğunu rakamlarla da ortaya koyup şöyle konuşmuştur: "-Ben Merkez Bankası Müdürüyken, Ticaret Bakanıyken de böyle toplantılar düzenlerdim. Önce şunu belirteyim ki Türk ekonomisine göstermiş olduğunuz ilş- (Devamı 7. Sayfada)

TOFAŞ'ta grev...

Bursa'da TOFAŞ Otomobil Fabrikası'nda işçilerin başlattığı grev sürerken, Metal-İş Sendikası'nın üyesi işçilerin çalıştığı yedi işyerinde işveren lokavt ilân etmiştir. Fotoğrafta, TOFAŞ fabrikasında grev yapan işçiler fabrikanın önünde görülüyorlar. (THA)

Bursa'daki yedi fabrikada lokavt ilan edildi

BURSA(THA)- Metal-İş'in Tofaş Otomobil Fabrikası'nda perşembe günü başlattığı grevden sonra, sanayi bölgesinde aynı iş kolunda çalışan 7 fabrikanın, işvereni dün sabahtan itibaren almış oldukları lokavt kararını uygulamaya başlamıştır.

5360 işçiyi kapsayan lokavt nedeni ile Burçelik, Coşkunöz, Cemtaş, Karzan, Mako, SKT, Oyak Otomobil Fabrikaları'nda gece saat 24,00 'den sonra sıkı güvenlik tedbirleri alınmış, bu sabah görevliler dışında hiç bir işçi fabrikalarına sokulmamıştır. İşçiler, işverenlerin lokavt kararının, tatbik safhasına intikalini sabahleyin saat 7,00 de servis arabalarının kendilerini almayınca öğrenmişler, bir kısım işçi ise, özel vasıtalarıyle fabrikalarına gelmiş ve asılı lokavt kararını gördükten sonra geriye dönmüşlerdir.

Bilindiği gibi, 8 fabrikada Metal-İş Sendikası, toplu sözleşme müzakerelerinde ücretler ve sosyal yardımlar konusunda anlaşmaya varılaması sonunda grev kararı almış ve ilk uygulamayı per- (Devamı 7. Sayfada)

Pamuklu mensucata 6 Ağustos'tan itibaren yüzde 10-15 zam geliyor

Yirmi büyük mensucat fabrikasının temsilcisinin yaptığı ortak toplantıda pamukluların yüzde on beş viskonluların yüzde on pahalılanması kararlaştırıldı

İZMİR(THA)- 20 büyük mensucat fabrikası temsilcisinin yaptıkları ortak toplantı sonunda pamuklulara yüzde 15, polyester ve viskont karışımlarına da yüzde 10 oranında zam yapılması kararlaştırılmıştır.

Fabrika temsilcileri uygulamanın 6 ağustos tarihinden itibaren başlaması konusunda da anlaşmaya varmışlardır.

Kışlık mamuller için uygulanacak olan yeni fiyatlar ile ilgili olarak bir fabrika yetkilisi şöyle konuşmuştur:

"Pamuğun izlediği seyir, anormaldir. Bugün 13,5 lirayı bulmuş, hatta daha da yükselme temayülü göstermektedir.

1 METRE KUMAŞ İÇİN

1 metre kumaş için 150-180 gram arasında pamuk harcanır. Ve bu da 200 gram pamuktan elde edilir. Bugün pamuk fiyatlarında 6 liralık bir yükseliş meydana geldiğine göre, yapılan hesaplar, yüzde 15'e tekabül etmektedir.

FIRSAT ZAMMI YOK

Arada fabrika lehine yapılan herhangi bir fırsat zammı yoktur. Tüccara yapılan büyük bağlantılar eski fiyatlardan teslim edilsin diye zam kararının yürürlüğe giriş tarihini 6 ağustosa bıraktık."

Kadın işçiler için yeni haklar tanındı

İşyerlerinde kreş kurulması kararlaştırıldı

ANKARA(THA) - Gebe veya emzikli kadınların çalıştırılma koşullarını düzenleyen ve emzirme odaları ile çocuk bakım yurtları kurulmasını öngören tüzük Bakanlar Kurulu'nca kabul edilmiştir.

Tüzüğe göre, kadın işçilerin doğumdan önce 6 ve doğumdan sonra 6 hafta olmak üzere 12 haftalık süre içerisinde çalıştırılmaları yasaklanmakta, ayrıca 100-300 arasında kadın işçi çalıştıranlar işyerlerinde emzirme odaları, 300'den fazla kadın işçi çalıştıran yerlerde de kreş kurulması öngörülmektedir.

Devlet Bakanı ve Hükümet Sözcüsü İsmail Hakkı Tekinel, dün bir açıklama yaparak Bakanlar Kurulu'nca kabul edilen tüzük hakkında bilgi vermiş, özetle şunları söylemiştir:

"Kadın işçilerin doğumdan önce 6 ve doğumdan sonra 6 hafta olmak üzere 12 haftalık süre içinde çalıştırılmaları yasaktır. Bu süreler, işçinin sağlık durumuna ve işin özelliğine göre, doğumdan önce ve sonra hekim raporuna dayanılarak arttırılabilecektir.

Gebe işçiler, başvurmaları halinde, gebeliğin ilk üç ayında, işyeri doktoru, işçi sağlığı dispanserleri bunların bulunmadığı yerlerde sırasıyla, en yakın Sosyal Sigortalar Kurumu Sağlık Tesisleri ve doktorları sağlık ocakları, hükümet veya belediye tabiplerince mu- (Devamı 7. Sayfada)

Alivre pamuk satışı durdu

İZMİR(THA) - Kur garantisi sorununun henüz çözümlenmemiş olması nedeniyle, alivre pamuk satışlarının yok denecek kadar az olduğu bildirilmektedir.

Yeni ihraç sezonunun, çok yaklaşmış olması, özellikle ihracatçıları çok güç durumda bırakmıştır. Sorunun derhal çözümlenmesini isteyen özel sektör çevreleri bu konuda şöyle demektedirler:

"Kur garantisi sorununun çözümlendiği lögünönce Başbakan, ve yetkili bakanlar tarafından kesinlikle ortaya konmuştu. Ancak, ihraç sezonuna çok kısa bir sürenin kalmasına rağmen henüz bu konuda olumlu bir adım atılmış değildir. Oysa konunun beklemeğe tahammülü yoktur. Bilindiği gibi pamukta alivre satışlara, müsaade edilmiş bulunmaktadır. Bunun yanı sıra önümüzdeki birkaç gün içerisinde diğer ürünlerde de dış satışlar başlamış olacaktır. (Devamı 7. Sayfada)

Antalya Ziraat Odası pamuk zammını yeterli buldu

ANTALYA(THA) - Antalya Ziraat Odası Başkanlığı bir açıklama yaparak hükümet tarafından pamuk fiyatlarına yapılan zammın yeterli olduğunu ve pamuk üreticisinin altın yılını yaşayacağını bildirmiştir.

Antalya Ziraat Odası Başkanlığı tarafından bu konuda yapılan açıklamada, hükümetin destekleme alımlarında tutucu olumlu yol nedeniyle çiftçinin geçtiğimiz yıllardan kalan açığını rahatlıkla kapatacağını ve Naim Talu Hükümeti'nin pamuk üreticisi lehinde hareket ettiğini belirtmiş ve özetle şöyle denilmiştir:

"Sanıyoruz ki pamuk taban fiyatları serbest bırakılarak günün rayiçlerine göre tespit edilecektir. Pamuğa, yapılan zamma göre, bu yıl pamuk fiyatları 7 liraya kadar yükselebilecektir. Bu da üretici yönünden gerçekten sevinilecek bir durumdur."

Kütahya Magnezit'e 900 bin Dolarlık kredi sağlandı

WASHINGTON

Birleşik Amerika İhracat-İthalat Bankası Yönetim Kurulu, Batı Türkiye'de bir manyezit tesisinin inşası için, 2,000,000 dolarlık Amerikan teçhizatının satışını desteklemek amacı ile Kütahya Manyezit İşletmeleri A.Ş.'ine (KUMAŞ) 900,000 dolarlık ikrazda bulunacaklarını açıklamıştır.

Aynı zamanda, İhracat-İthalat Bankası yetkilileri Kooperatif Finansman Kuruluş (CCF) çerçevesinde, 13 yeni kredi dalından, 1973 haziranında 63,100,000 dolar tutarındaki Amerikan mal ve hizmetlerinin satışını desteklemek üzere 13 ülkenin bankalarına 28,500,000 dolar sağlamakta olduğunu da açıklamışlardır. Bu listeye Türkiye Halk Bankası'na sağlanan 1,000,000 dolar da dahildir. Listedeki diğer ülkeler Çin Cumhuriyeti, Hong Kong, İran, Japonya, Kenya, Malaysia, Filipinler, Singapur, İspanya, Tunus, Tayland ve Yugoslavya'dır. (Devamı 7. Sayfada)

Bir uzman bir yorum

Ölen sigortalının çocuklarının hakkı

EROL ERDOĞMUŞ
(S.S.K. uzmanı)

Sigortalı olarak dün hakkın rahmetine kavuşmuş olsaydınız şeytan kulağına kurşun, sizden dul ve sizden yetim kalanların sosyal güvenlikleri bugün nasıl sağlanacaktı?

2.7.1973 tarihli 14582 sayılı Resmi Gazete'te yayınlanan ve aynı tarihte yürürlüğe giren 1753 sayılı kanunla, işkazası veya meslek hastalığı sonucu ölen sigortalıların hak sahiplerine (1) bağlanacak gelirlerle, ölen sigortalının hak sahiplerine (2) bağlanacak aylık ve yapılacak toptan ödemelerde (3) daha fazla sosyal güvenlik sağlayan değişiklikler yapılmıştır.

Ölen sigortalının çocukları eğer tahsil yapmıyorlarsa 18 yaşını doldurur doldurmaz, aylıkları kesilerek sosyal güvenlikten yoksun bırakılıyorlardı kanunda yapılan değişiklikten önce. Oysa, bir diğer sosyal güvenlik kurumu olan TC Emekli Sandığı mevzuatına göre cinsiyetsiz çocuk düşünülmüyor, çocukların kız veya erkek olabilecekleri kabul ediliyor ve bunlara ayrı statü uygulanıyordu. Halen, TC Emekli Sandığından yetim aylığı alan kızların, yaşları ne olursa olsun aylıkları ödenir. Ancak evlenirlerse aylıkları kesilir, boşanırlar veya dul kalırlarsa aylıkları yeniden ödenmeye başlanır.

YENİ DEĞİŞİKLİĞE GÖRE

Bugüne kadar, ölen sigortalıların kızları, TC Emekli Sandığı iştirakçilerinin kızlarına sağlanan bu sosyal güvenlik hakkından yararlanamıyorlardı. Henüz yapılan değişiklikle, ölen sigortalıların yaşları ne olursa olsun evli olmayan, evli olmakla beraber sonradan boşanan veya dul kalan kız çocuklarından, sosyal sigortaya, emekli sandıklarına tabi işte çalışmayanlarına ve buralardan gelir veya aylık almayanlarına aylık ödenecektir.

Ne var ki, TC Emekli Sandığından yetim aylığı alan kızın sosyal sigortalar kurumuna tabi bir işte çalışırsa, TC Emekli Sandığından aldığı yetim aylığı kesilmezken, SSK'den yetim aylığı alan kızın TC Emekli Sandığına tabi işte çalışması halinde aylığı kesilmektedir.

Güvenlik, eğer güvensizlik varsa sözkonusu olur. Güvensizlik yoksa eğer, güvenlik var demekdir. Dul ve yetim aylıkları, dulların ve yetimlerin güvensizliklerini gidermek için ihdas edilmiştir. Tabiatıyle sosyal güvenlik kurumlarına tabi işlerde çalışan yetim, sosyal güvenliğe kavuşmuş olacağından, yetimliğinden ileri gelen sosyal güvensizliğini gideren aylık artık gereksiz olacak ve kesilecektir. Hakkaniyet prensiplerine göre hiç kuşkusuz TC Emekli Sandığından yetim aylığı almakta olan kızların, sadece TC Emekli Sandığına tabi işlere girmeleri halinde kesilen aylıklarının Sosyal Sigortalar Kurumuna ve kanunla kurulu diğer emekli sandıklarına tabi işlere girmeleri halinde de kesilmesi gerekir. Ülkemizde sosyal güvenliği uygulayan kurumların, koordinasyon sağlayarak, sosyal güvenliğe aykırı tatbikata son vermeleri gerekir.

> Yeni değişikliğe göre, ölen sigortalının yaşları ne olursa olsun, evli olmayan, evli olmakla beraber, sonradan boşanan veya dul kalan kız çocuklarından, Sosyal Sigortalara, ya da Emekli Sandığı'na tabi iş yerinde çalışmayanlara veya buralardan gelir veya aylık almayanlara ve malûl erkek çocuklara aylık ödencektir.

YAPILMASI GEREKEN

SSK'dan yetim aylığı almakta olan kız, TC Emekli Sandığı iştirakçisi olan annesinin ya da babasının ölümü halinde, TC Emekli Sandığından da yetim aylığı alabiliyorsa SSK'dan aldığı yetim aylığı kesilmekte, ödenmemektedir.

Kanımca, bu aylıklardan hangisinin fazla, hangisinin az olduğuna bakılmaksızın, sadece SSK aylığının kesilmesi, sosyal güvenlik kavramıyla bağdaşamaz. Kanunla kurulu sandıklarca ödenen aylıklardan hangisi daha yüksek ve dolayısıyla sosyal güvenlik sağlayıcı nitelikte ise, yetime onu ödemeli, az olan aylığı ödememelidir.

Erol Erdoğmuş
P.K. 166 Beyoğlu-İSTANBUL
PTT Çek Hesabı No: 2 005137 3 ANKARA

Nitekim, "Sigortalının dul karısı evlenirse aylığı kesilir. Aylığın kesilmesine yol açan evlenme son bulunca aylık yeniden bağlanır. Sonraki kocasından da aylık almaya hak kazanan dul karıya bu aylıklardan fazla olanı ödenir." (4)

Eğer dul kadın her ikisi de sigortalı olan iki ayrı kocasından, iki ayrı aylık almaya hakkazanıyorsa SSK mevzuatına göre bu aylıklardan fazla olanı ödeniyor, az olanı iptal ediliyor. Sosyal güvenlik verici bu prensibi, bütün emekli sandıkları arasında geçerli hale getirecek kanun değişikliklerine gidilmesi yerinde olacaktır kanısındayım.

MALÛL ERKEK ÇOCUKLAR

Erkek yetimlerin öğrenim yapmıyorlarsa 18 yaşını, orta öğrenim yapıyorlarsa 20, yüksek öğrenim yapıyorlarsa 25 yaşını doldurmaları halinde aylıkları kesilir. Sonradan bu çocuklar, çalışamayacak durumda malûl olurlar da kanunla kurulu emekli sandıklarından malullüyete hak kazanamazlarsa, sosyal güvenlikleri ne olacaktır? Bunlara kesilen aylıkları bağlanacak mıdır? 506 sayılı kanun, 1735 sayılı kanunla tadil edilmezden önce bu zavallıların durumunu nazara almıyordu. 1753 sayılı kanun, sonradan çalışamayacak derecede malûl duruma düşen erkek yetimlere, sosyal sigortaya yahut emekli sandıklarına tabi çalışmalarından dolayı gelir veya aylık almıyorlarsa, yetim aylığı bağlanması hükmünü 506 sayılı kanuna eklemiş bulunmaktadır.

Çalışamayacak durumda malûl olan erkek çocukların aylıkları 18, 20, 25 yaş sınırlarını doldursalar da kesilmez. "...Ancak aylığı kesilen erkek çocuklardan sonradan çalışamayacak durumda malûl olanlara, sosyal sigortaya yahut Emekli Sandıklarına tabi çalışmalarından, dolayı gelir veya aylık almamaları şartıyla malûllük durumlarının tespitine esas teşkil eden rapor tarihini takiben aybaşından itibaren yeniden aylık bağlanır..." (5)

Sigortalı babasının ya da anasının ölümü tarihinde 19 yaşında olan ve öğrenime son vermiş bulunan, sigortalı işte henüz çalışmaya başlayan bir erkek evlat düşünelim. Bu genç, sigortalı baba veya anasının ölümü tarihinde aylığa hak kazanamayacaktır.

Bu gencin 20 yaşında malûl olduğunu farzetsek, en az 5 yıllık sigortalı olmadığı için SSK'dan malûllük aylığı da alamayacaktır. Üstelik, sigortalı ebeveyninin ölümü tarihinde bu gence yetim aylığı bağlanıp da bilahare yaşını, doldurduğu için kesilmediğinden yeniden aylık bağlanması da sözkonusu olmayacaktır. Bu hükümde, kanunun lafzı ile maksadı arasında çelişki görülmektedir. Aylığın önce bağlanması, sonra kesilmesi ve sonra malûllük nedeniyle tekrar bağlanması prosedürü kaldırılarak, bu durumdaki gençlere de aylık bağlanmalıdır.

Kanımca malûl erkek çocuklar, SSK'dan yahut Emekli Sandıklarından gelir veya aylık alıyorlarsa, onlar için de en yüksek aylığın ödenmesi az olanın durdurulması esası getirilmelidir. Yetimin kendi malûl aylığı az, ana veyababasından bağlanacak yetim aylığı fazla olabilir.

1.3.1965 tarihinden önce kocasının ölümü dolayısıyle aylık bağlanmış olup gene 1.3.1965 tarihinden önce evlenmeleri sebebiyle aylıkları kesilen eşlere sonradan boşandıkları veya dul kaldıkları takdirde tekrar aylık bağlanacaktır.

2.7.1973 tarihinden önce ölen sigortalıların gelir veya aylık bağlanmamış eş, bekâr ve çalışmayan kız, malûl erkek evlâtlarına aylık bağlanacaktır.

(1) 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu madde : 23
(2) 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu madde : 68
(3) 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu madde : 71
(4) 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu madde : 68/V
(5) 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa 1753 sayılı kanunla konan madde: 68/IV

Yurt dışından gelen vasıfsız işçi talepleri tabii afetten zarar gören bölgelerdeki isteklilerden seçilecek

ANKARA (THA)

Yurt dışından gelen vasıfsız işçi taleplerinin yüzde 15'e kadarının, deprem, yangın, su baskını v.b. doğal afetlerden felakete uğrayan bölgelerde bulunan ve bu nedenle öncelik alacaklara ayrılmasını öngören kararname, Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

Bu arada 25 ekim 1971 tarihli ve 7/3338 sayılı kararnameyi yürürlükten kaldıran Bakanlar Kurulu kararında, felakete uğrayanlara yurt dışına işçi olarak gönderilme önceliğinin ve öncelikten yararlanacakların sayısının tespitinin, çalışma, imar ve tarım bakanlıklarının yetkili temsilcilerinden oluşan kurul tarafından kararlaştırılacağı ve kurul kararının, Çalışma Bakanlığı'nca ilgili valiliklere bildirileceği belirtilmektedir.

TESPİT EDİLEN ESASLAR

Kararnamede, "Verilen önceliklerden yararlanacak bu kimselerin listesi valiliklerce onaylandıktan sonra Çalışma Bakanlığı'na gönderilecek ve yurt dışından alınan vasıfsız işçi istemlerinin yüzde 10'ini aşmamak ve Çalışma Bakanlığı'nın tespit edeceği diğer esas ve usullere uygun[illegible]mak şartıyle, işlemleri t[illegible]mamlananlardan, her ev halkından bir kişinin yurt dışında uygun bir işe öncelikle yerleştirilmesi sağlanacaktır."denilmektedir.

Van halkı kışlık yakacak derdinde

VAN (THA)- Uzun süren şiddetli bir kış mevsimini geride bırakan Van halkı, daha yazın başlangıcında kömür almaya başlamışlar, bu yüzden kömür şirketleri güç durumda kalmıştır.

Halkın daha yaz başında kömür talebinde bulunması üzerine kömür temin eden şirketler, güç durumda kalmıştır. Şahmanis kömür şirketi ilgilileri, bu şartlar altında kömür yetiştiremiyeceklerini belirterek, bu kış muhtemelen kömürün vesika ile satılabileceğini söylemişlerdir. Şirket ilgilileri ayrıca, halkın tüm taleplerini karşılayabilecek kapasitede olmadıklarını ifade ederek, resmi dairelere 240 liradan verilen kömürün piyasada karaborsa 600 liradan satıldığını söylemişlerdir.

Elazığ'daki deri fabrikası Ağustos'ta bitiriliyor

ELAZIĞ (THA)- Elazığ'da yapımına devam edilen "Ağın deri fabrikası" inşaatının ağustos ayında tamamlanacağı, ilgililer tarafından açıklanmıştır.

Fabrikanın monte çalışmalarının ise eylül ayında tamamlanacağını bildiren ilgililer, tesislerde 260 işçinin çalışacağını söylemişlerdir.

Mali portesi 22 milyon lira olacak olan fabrikanın yıllık cirosununise 46 milyon lira civarında olacağı tahmin edilmektedir.

günün getirdiği

Yirmi yıldır uyuyan serbest limanlar konusu ve bir pembe hayal

Gümrük ve Tekel Bakanı Sayın Fethi Çelikbaş, geçenlerde verdiği bir demeçte yıllar önce görüşülerekkararabağlanmış, ama bir türlü gerçekleştirememiş bir soruna parmak basmış ve halen çalışılmakta olduğunu söylemiştir.

Sorun "Serbest Bölgeler ve Limanlar" konusudur.

Türkiye'nin önemli sorunlarından birini teşkil eden ithalâtın zamanında ayarlanması bakımından son derece büyük önem taşıyan bu sorun tam yirmi yıl önce ele alınmış ve bununla ilgili tasarı o tarihlerde Büyük Millet Meclisi'nden geçirilerek yasalaştırılmıştır.

O tarihlerde özellikle İskenderun üzerinde durulmuş ve bu limanla çevresinin serbest bölge haline getirilmesi için çalışmalar yapılmıştı. Ancak nedense bir yasa buyruğu olmasına karşın bu yolda girişimde bulunulmamış ve sorun bu güne kadar uyumuştur.

Sayın Çelikbaş'ın belirttiği gibi, böyle serbest bölgelerin kurulması fiat artışlarına yol açan maliyet yükselişlerinin önlenmesi bakımından son derece yararlıdır. Bunun dışında da önemli yarar özellikle süratle karşılanması gerekli yatırım mallarının sağlanması ya da birden ortaya çıkan ihtiyaçların giderilmesidir.

Bu bölgelere yığılacak malların fiat durumları da ilk imâllerine göre olacağından maliyet artışları malı etkilemeyecektir.

Çelikbaş, böyle bir uygulamanın Türk ekonomisini Uluslararası ekonomi içinde entegre etmekde büyük rol oynayacağını söylemiştir.

Bu bölgelerde gereken mal bulunacağından ve ilgililer eksilenlerin yerine buraya sürekli stok yapacağından özellikle uzak bölgelerden gelen malların bulunmaz ya da gecikir kaygısıyla, uzun vadeli stoklar yapılmasına da gerek kalmayacaktır.

Buraya kadar herşeyin iyi ve olumlu yanını işaret ettik.

Çelikbaş demecinin sonunda "Bu konuda tetkikler yaptırmaktayım. Bu tetkiklerin sonunda Bakanlar Kurulu'na önerilerde bulunmayı düşünüyorum." demiştir.

İşte burada durulması gereklidir. Sayın Bakan darılmazsa şöyle ya da böyle Bakanlığı'nın üç ayı bir kaç gün aşan, aşmayan bir ömrü kalmıştır. Hadi kendisi bundan sonra Bakan olacağını hesaplamış, olsa dahi öneride bulunmayı düşündüğü Bakanlar Kurulu'nun ömrü kesin kez bu kadardır.

Düşünce güzel ama gerçekleşebilme olanağı yoktur.

Serbest Liman ya da Serbest Bölge fikri uzun vadeli bir çabaya ve incelemeye gerek göstermektedir.

Sayın Bakan yirmi yılda uygulamaya konulamamış bir konuyu üç ay içinde inceletip, düşünüp öneride bulunarak gerçekleştireceğini söylerkenbir seçim yatırımında bulunmuyorsa, bizce pembe hayaller içindedir.

Dileriz ki kendisi yine Bakan seçilsin ve o zaman kalıcı olan Bakanlar Kurulu'na böyle uzun vadeli önerilerde bulunsun.

Biz kendisinin bu kısa süresi içinde, şu filitreli sigara karaborsasını hallettiğini söylemesini beklemekteyiz. ★ ★ ★

Almanya'daki Türk işçilerinin yaşantısı ve işçi çocuklarının eğitimine tesiri

düşünceler-görüşler

Alman halkının çoğu yabancı işçileri sıkıntı ve üzüntü veren fazlalık fakat ekonomik gelişme için bir zorunluk kabul ediyor

Gökhan Bahşi
Hamburg Üniversitesi İşletme Fakültesi Asistanı.

Oniki seneden biraz fazla bir zamandan beri Alman cemiyetinde daha evvelden tahmin edilemeyen bir tablo ortaya çıktı. Çeşitli insanlarla bir arada yaşama zorunluğu, bu insanlar ki Almanya'ya beraberlerinde çoluk çocuklarını hatta anne ve babalarını, örf ve adetlerini, hatta daha ucuza mal olduğu için bulgur ve sucuklarını da getirdiler. Bu insanların politik, toplumsal, ekonomik tarihi ve dinsel durumları, meseleleri Alman halkına tamamen yabancı. Bu insanlar Alman halkı ile beraber çalışıyor, çocuklarıda okullarda tabii olarak Alman çocuklarının yanında oturuyorlar. Örf ve adet farklılıkları, lisanen anlaşma güçlükleri, mantalite farklılıkları bazı sürtüşme ve kompilkasyonlara sebep olmaktadır. Alman halkı ve yabancı işçi getirmeye karar vermiş olanlar herhalde yabancı işçilerin fabrikalarda çalışıp geceleri de lojmanlarında oturacak elemanlar olarak düşünmüş olacaklar ki bu durum karşısında şaşırdılar. İSVİÇRELİ MAX FRISCH'in "BİZ, İŞ GÜCÜ İSTEDİK, KALKIP BİZE İNSANLAR GELDİ" şeklindeki sözü çok ilginç.

Federal Alman halkının çoğunluğu yabancı işçileri, SIKINTI ve ÜZÜNTÜ veren bir FAZLALIK, fakat iktisadi gelişmeyi ayakta tutmak ve daha yükseltmek için vazgeçilmez bir faktör olarak, kabul ediyorlar.

Maalesef yukarıdaki düşüncenin tesiri ile olsa gerek yabancı işçiler ve bunların içinde Türk işçileri, ikinci sınıf insan olarak kabul edilmekte ve bazı ahvalde bu yönde muamele görüp istismar olunmaktadırlar. Bu konudaki yakınmaları ve ortaya çıkan problemleri, bilhassa 1973 senesi ilk altı ayında Alman basınında takip etmek hiç de zor olmadı. Örneğin Rotasyon veya Entegrasyon çerçevesindeki tartışmalar, Avrupa Konseyi'nin bu konuda aldığı kararlar ve Federal Alman Hükümeti'nin aldığı bazı müspet kararlar, parlamentoya verilen önergelerdir.

Yukarıda değinildiği gibi eğer Alman halkı bir SIKINTI veren fazlalık olarak kabul ettiği yabancı işçi unsurunun bu SIKINTISINDAN, süratle kurtulmak istiyorsa bunu ancak eğitim yolu ile sağlayabileceğini düşünmeli ve elde hazır hammadde, olarak bulunan yabancı işçi çocuklarını yozlaşmaya terketmeden eğitimleri konusunda eğilerek onlardan Avrupa medeniyetini tanıyan, bilgili ve kültürlü elemanlar yetiştirmenin yollarını bulmalıdır. Az gelişmiş ülkelere yardım hareketi de böylece en verimli bir safhaya girmiş olur.

TÜRK İŞÇİLERİNİN SOSYAL VE İKTİSADİ YAŞAMA DÜZEYİ VE BUNUN İŞÇİ ÇOCUKLARININ EĞİTİMİNE TESİRLERİ:

Türkiye'nin herhangibir köşesinden koparak iktisaden gelişmiş bir Orta Avrupa memleketine çalışmak için gelen bir Türk vatandaşının yeni sosyal muhitine karşı çekeceği yabancılık açıktır. Hele bu kimsenin genellikle zirai karakteri haiz Anadolumuzun fakir bir köyünden geldiğini düşünürsek? İlk hamlede düşük ücret karşılığında ve memlekete ana ve babaya para göndermenin kaygusu içinde bulunan Türk işçisinin bulunduğu muhite tam manası ile uyma çabası göstereceği yerde hemşehrilileri arasında dededen gördüğü şekilde yaşamayı tercih edeceği, fakat bu arada yorgunluğunu çıkartmak için çevresindeki imkânlardan yararlanacağı gayet tabiidir.

Almanya'da Türk işçisinin mücadelesi Anadolu'daki toprakla olan mücadelesinin iş ve işverenle şekline dönüşmüş biçimdir. Gerek sosyal yönden gerekse iktisadi yönden fazla bir gelişme imkanına sahip olamamaktadır. Eline geçen mütevazi para ile hem pahalı bir ülke olan Almanya'da bir hayat mücadelesi vermekte hem evdeki ana ve babasına para göndermekte ve anayurda döndüğünde alacağı tarlanın veya bir traktörün parasını bir araya, getirmeye uğraşmaktadır. Bu tasarruf çabası içinde hem konut şartları hem de gerek kendisinin gerekse aile fertlerinin yaşama ve beslenme şartları istendiği şekilde olamamaktadır.

Böylece işçilerimiz için genellikle işçinin kendisi için farkına varılmayan, dışarıdan bakan için de belli belirsiz yeni davranışlar ve eski muhitten kopma depresyonları ile başka deformasyonlara yol açmaktadır. Pek çok durumlarda, asabi buhranlar, kararsızlık veya gayesiz bir memnuniyetsizlik biçimleri de görülmektedir.

İşçi içinde bulunduğu bu yalnızlığa bir çare olarak ve de belki bir parça daha fazla kazanabilme ümidi ile gelişinden ortalama bir yıl kadar sonra karısını yanına getirmekte, bunu aylar sonra çocuklar takip etmektedirler. İlk bakışta meselenin, önemli bir kısmının bu şekilde çözümlendiği düşünülebilirse de bu konu ile yakından ilgilenmiş olanekasperlerin ifadelerine göre pek çok yeni mesele henüz yeni başlamaktadır.

Çocuklar anne ve babalarının Almanya'ya gelişlerinde aile büyükleri veya yakın akrabalar yanında kalmış olduklarından belki fakir fakat özlerine uygun, hürriyet dolu bir atmosfer içinde bulunmuşlardı. Yeni muhitlerinde karşılaştıkları meseleler yalnızca okula ve yeni muhitlerine uymaktan ibaret kalmamakta esas güçlüklerin başında ANNE VE BABA İLE OLAN MÜNASEBETLERİNİN ARZU EDİLENDEN ÇOK UZAK cereyan etmesi gelmektedir. Çocuk aradan geçen zaman zarfında yukarıda anılan değişikliklere uğramış bulunan ana ve babasının artık yabancı bulmakta, ana ve babanın da yeniden çocuğa yakınlaşma için maalesef yeterli zamanları olmamaktadır.

GELECEKLE İLGİLİ TASAVVURLAR:

Evvelcede işaret olunduğu gibi işçi ailelerinin genel olarak ne kendi gelecekleri ne de çocuklarının, gelecekleri hususunda kesin ve sarih plan ve tasavvurları veya bu plan ve tasavvurları kuvveden fiile çıkarabilecek teşebbüsleri vardır. Bunun böyle olmasını da çok tabii karşılamak gerekir. Zira işçi bulunduğu firmada, bulunduğu evde ve hatta bulunduğu memlekette ne kadar kalabileceğini kestirecek teminattan bugün için maalesef mahrum bulunmaktadır. Bu sebepten, bazı okullarda sene başları ve sonlarında ve bazen de sene içinde yapılan veli toplantıları konuları kavramaktan ve çözümlere ışık tutacak fikirlerin oluşmasına imkân verecek nitelikten uzak hedefsiz bir mahiyette toplanıp dağılmaktadır.

İstisnalar hariç genel durumun bir kenara itilmişlik ve verimsiz bir beraber sürüklenme halin de tecellisi pek çok velinin de ümidini kırmaktadır.

Bu konuda netice olarak denilebilir ki Alman okulları Türk çocukları ve velilerine istikbalde, ilgili planlar yapma imkan ve ümidi sağlayamamışlardır.

Yukarıda açıklanan durumların üzücü neticesini ise istatistikler açıkca ortaya koymaktadır.

ALMAN FEDERAL HÜKÜMETLERİNİN KONU İLE İLGİLİ FAALİYETLERİ

1) NIEDERSACHSEN HÜKÜMETİ 7 haziran 1950 yılında aldığı kararla:

Meslek okullarına yabancı uyruklu talebeler de alınabilir.

Bunlar yerli talebenin, ödediği ücrete tabidirler.

Maden, inşaat ve makina bölümlerinde 1936 ve 1941 yılları Alman İmparatorluk Hükümeti'nin bu konudaki, kararları yürürlüktedir.

Buna göre meslek okullarını ziyaret eden yabancı uyruklu talebelerin isimleri yılda iki kez bildirilecektir.

2)NORDRHEIN WESTFALEN 1968 yılında 37 İtalyan maden işçisinin çocuklarının tahsil durumlarını ele aldı.

3)Alman MÜSTAKİL ŞEHİRLER MECLİSİ 14 ağustos 1962'de aldığı kararda, yabancı işçi çocuklarının eğitim konularında bazı tespit ve prensip kararlarına vardı.

Eksik lisan bilgisinin, yabancı işçi çocuklarının bir veya iki sınıf daha aşağı sınıflara alınmasına sebep olduğu.

Bu intikal güçlüklerinin ilâve Almanca derslerle, bertaraf edilmesi.

Öğrenmede güçlük çekenlerin özel okullara alınmaları reddedildi.

Anne ve babaların ilgisizliklerine rağmen bazı bölgelerdeki çocukların başarılı durumları takdirle karşılandı.

Ayrıca Alman çocukları ile yakın temasın lisan öğrenmeye faydalı olacağı kabul edildi.

4)ALMAN FEDERAL HÜKÜMETLERİ EĞİTİM BAKANLARI KONFERANSI: 7 haziran 1963'de 11 federal devletin iştirakiyle,

a)Okul çağındaki yabancı işçi çocuklarının durumları.

b)Bu talebelerin ana lisanlarındaki eğitim ve yetişmeleri ile ilgili bir araştırma yapılmasına karar verildi.

c) Diğer bir karar da bu çocukların kendi öz kültürlerine yabancılaşmamaları için kendi milletlerine mensup öğretmenler tarafından ana dilleri, tarih, coğrafya ve edebiyat dersleriyle eğitim görmeleriydi.

5)EĞİTİM BAKANLARI KONFERANSI:

15 mayıs 1964'de aldığı bir kararla artık yabancı işçi çocuklarının eğitimini bir MÜKELLEFİYET olarak belirtmektedirler.

6)NIEDERSACHSEN 1964 tarihinde Eğitim Bakanları Konferansları'nda alınan kararları tamamen kabul ediyor ve doğacak ilâve masrafların da bu eyalet bütçesinden karşılanmasını öngörüyordu. Bundan tabii bir şey olamaz, zira Türk işçisi de vergisini zamanında ödemektedir.

AVRUPA KONSEYİNİN TAVSİYELERİ:

Avrupa Konseyi'nin yabancı işçi çocuklarının eğitimleri konusundaki tavsiyelerini belirten raporu bu iş için görevlendirilen alt komisyon 19 mart 1969 tarihinde vermiştir.

Raporda ana hatlarıyla Avrupa Konseyi'nin muhacir işçilerin beşeri ve sosyal meselelerine verdiği özel önem belirtilmekte, konseyin moral, psikolojik ve sosyolojik sebeplerden yabancı işçi çocuklarının yabancı işçi çalıştıran memleketlerde ana vatanlardan uzak daha düşük seviyede bir eğitim almalarının arzu edilmediğine işaret olunmaktadır. Raporda şöyle denilmektedir: "Bu husus aynı zamanda işçi kabul eden memleketlerin de çıkarınadır ve onlardan bu beklenmektedir. Yabancı işçi çocuklarının eğitim konusu onların ana ve babaları için bir üzüntü kaynağı olmakta ve yaptıkları iş anlaşmalarının sürelerini etkilemektedir. Bu çocuklar peyderpey çalışan gençler durumuna gireceklerdir. Bu kimselerin her iki memleketin iktisadi hayatına olumlu bir şekilde etkileyebilecek şekilde yetiştirilmiş olmaları bu memleketlerin, çıkarına olacaktır. Ayrıca bilhassa idari, pedagojik ve sosyal sahalarda yabancı işçi çocuklarının okullara entegrasyonlarını kolaylaştıracak imkânların araştırılması lazımdır. İşte bütün bunlarla alt komisyon vazifelidir."

Konsey alakalı devlet yetkililerinin işbirliği halinde çalışmalarına büyük önem vermektedir. Zira gerek politik mülahazalar ve gerekse çocukların memleketlerine dönüşlerinde kendi eğitim düzenlerine uyacak şekilde yetiştirilmeleri ancak bu işbirliği ile temin edilebilir.

Okul programlarının armonize edilmesi gerekliliği de ele alınmakta bu suretle memleket değiştiren çocukların farklı metod ve konularla karşılaşmaları önlenmek istenmektedir.

Ayrıca bazı metodların geliştirilerek çocuklara daha süratli ve kolay lisan öğretmenin çarelerinin araştırılması önerilmektedir.

Çocukların entegrasyonu devresinde psikolojik faktörlere çok önem verilmesi gereklidir.

Çocuklar fazla lisan bilgisi gerektirmeyen derslerde örneğin jimnastikmatematik gibi derhal Alman okullarına alınacak ve yerli çocuklarla bir an önce kaynaşmaları sağlanacaktır.

Bunun yanında işçi gönderen memleketlere düşen görevlere de değinilerek dışarıya gönderilecek işçi aileleri memleketlerinde gidecekleri ülke hakkında aydınlatılmalıdırlar.

Ayrıca Avrupa Konseyi nezdinde teşekkül edecek bir daimi meclis yabancı işçi çocuklarının eğitimi konusunda devamlı olarak, murakabe edecek ve uyarılarda bulunacaktır.

SONUÇ:

1985'te Almanya'da 3 milyondan fazla yabancı işçinin çalışacağı ve yine AET anlaşmaları gereğince yakın bir gelecekte bütün AET memleketlerinde diye memleket mensuplarına yalnız pasaport hatta hüviyet cüzdanı ile bütün işyeri kapıları rahatlıkla açılacağından yabancı işçi çocuklarının eğitim problemleri daimi bir sorun olarak ortaya çıkmaktadır.

Memnuniyet verici bir durum ise artık konu bal çıkla sıvanamayacak kadar büyümüş ve bugüne dek nedense bu hususta bir şey söylemekten çekinen politikacılar da artık daha fazla.

(Devamı 7. sayfada)

ekonomi politika

Sahibi: Veb Ofset İleri Matbaacılık A.Ş. adına .... HALDUN SİMAVİ
Müessese Müdürü: .... Kemal KINACI
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: .... Güngör GÖKTAN
Dizilip Basıldığı Yer: ... Veb Ofset İleri Matbaacılık Alayköşkü Cad. Cağaloğlu
İdare-Yazı İşleri Merkezi: Türkocağı Caddesi No. 1 Kat 4 Cağaloğlu-İstanbul Tel: 22 84 46
Abone: ..... Yıllık 310, Altı Aylık 155, Üç Aylık 80 Lira
İLAN TARİFESİ: 3 ve 8. sayfa sütun santimi 75, öteki sayfalar sütun santim 60 liradır.

Şah Basra Körfezinin güvenliğini korumak istediğini açıkladı

WASHİNGTON(THA) Amerika Birleşik Devletleri'ne yaptığı resmi geziden sonra Fransa üzerinden ülkesine dönen İran Şah'ı Muhammed Rıza Pehlevi, Washington'dan ayrılmadan önce CBC televizyonuna verdiği demeçte, "İran Basra Körfezi'ndeki ulaşım ve taşıma işlemlerinin tehdit edilmesine asla izin vermeyecek ve güvenliği koruyacaktır" demiştir.

Şah bundan başka Pakistan'ın parçalanmasının da İran tarafından hoş görürlükle karşılanamayacağını da söylemiştir.

İran'ın bölgede tam anlamıyla bağımsız bir ülke olarak kalmasını istediğini belirten Rıza Pehlevi "İran hiç bir ülkenin, Amerika'nın bile oyuncağı olmayacaktır" şeklinde konuşmuştur.

İran'ın Amerika'dan almak istediği büyük çaptaki silahların "bölgenin güvenliği ve dengelenmesi için" gerekli olduğunu öne süren Şah, "Bunun nedeni de tehdit edilmekte olduğumuz duygusuna kapılmamızdır" demiştir.

Patlamaya hazır bir bölgede İran'ın barışçı istekleri ile güçlü durumda bulunmasının barışı pekiştireceğine de değinen Şah "Bizden yardım isteyen olursa bunu karşılayabiliriz" demiştir.

Afgan Devlet Başkanı Libya'ya gidecek

KABİL (THA)- Afganistan Devlet Başkanı Serdar Muhammet Davut, krallığı devirdiği devrimden, sonra Libya Lideri Albay Muammer Kaddafi tarafından kendisine yapılan çağrıyı kabul ettiğini ve Afgan Devlet Başkanı olarak ilk dış gezisini Libya'ya yapacağını açıklamıştır.

Kaddafinin çağırısı Afganistan'a giden üç kişilik bir Libya "iyi niyet grubu" tarafından iletilmiştir.

Açıklamayı yapan sözcü, gezinin başlangıç tarihi ve kaç gün süreceği konusunda herhangi bir saptama yapılmadığını belirtmiştir.

Marcos Referandumu kazandı

MANİLA(THA) - Filipin'lerde genel seçimlere kadar sıkıyönetimin kaldırılmaması ve bu arada, Ferdinand Markos'un Cumhurbaşkanlığı'nda kalması için yapılan referandumda yapılan on sayımlarda Filipinlilerin büyük çoğunluğu, liderleri Markos'u desteklemekte olduğu görülmüştür.

Şimdiye kadar sayılmış olan büyük çoğunluğun Markos'un idaresini desteklediklerii görülmektedir.

TANAKA, NİXON'U JAPONYA'YA DAVET EDECEK

WASHİNGTON(THA) Buradaki diplomatik çevreler, Japonya Başbakanı Kakuei Tanaka'nın Başkan Nixon'u Tokyo'ya davet edeceğini söylemektedirler.

Nixon, dün Washington'a varan Tanaka ile iki gün sürecek resmi görüşmeler yapacaktır. Bu görüşmelerde özellikle ticaret, para, askeri güvenlik ve enerji problemlerinin ele alınacağı bildirilmektedir.

Nixon, Tanaka'nın davetini kabul ettiği takdirde, Japonya'yı resmen ziyaret edecek olan ilk Amerikan Cumhurbaşkanı olacaktır.

ABD-İran yakınlaşması iki tarafı da memnun ediyor

NEW YORK (EK-PO) İran'ın elde etmiş olduğu üstünlükler, hiç kuşku yok ki bölgesinde bu ülkeyi oldukça elverişli bir yere geçirmektedir. Ancak, İran'ın etkinliğindeki bu gelişmeler, Amerikan yetkilileri tarafından bir anlamda da yeni tehlikelerin ortaya çıkması olarak alınmaktadır.

Şimdiki durumda Beyazsaray ve çevresi İran'ı "Nixon Doktrini" için biçilmiş bir kaftan niteliğinde görmektedirler. Gerçekten de İran şu ana dek küçük fakat dengeli ve etkili bir ülke olarak hem kendi bölgesel çıkarlarını savunmakta ve hem de Amerikan çıkarlarını savunmakta ve hem de Amerikan çıkarlarına paralel eylemler göstererek Amerika'yı memnun etmektedir.

Bütün bunların dışında Şah, Amerikan yetkililerine petrol konusunda da yeni ve önemli öneriler yapmış bulunmaktadır.

Ancak Amerikan yetkilileri için en önemli olan öneri, Şah'ın peşinde koşmakta olduğu silahları peşin parayla almak istemesidir. Gerçekten de peşin parayla yapılacak olan ödemeler belki bölgede İran'ın eline çok geliştirilmiş bazı silâhları geçirecektir, ancak ne var ki öte yandan da Amerikan Dış Ticaret Ödemeleri Dengesindeki bir türlü kapatılamayan açık için bir çözüm yolu bulunmuş olabilecektir. Öte yandan Amerikan silâh endüstrilerinde de parça başına maliyetler düşeceğinden, vergi tutarlarında da azalmalar beklenebilecektir.

Yukarda da belirtildiği gibi İran'ın, Arap ülkeleri tarafından baskı altında tutulan Amerika'ya "Dostça" petrol satmak istemesi, bu ülkenin dünyanın dördüncü en büyük petrol üretkeni olduğu gözönüne alındığında, da önemli yaklaşımlar yaratmaktadır.

Ne var ki Şah'ın "Beyaz Devrim" uygulamaları ve ülkesini yalnızca petrole bağımlı olmaktan çıkartmak yolundaki çabaları bu ülkenin Basra Körfezi ve Hint Okyanusu bölgelerinde etkinlik kurmasına neden olmaktadır. Bu nedenle İran'ın silâhlanması bölgede bir dizi tehlikenin doğmasına yol açacak niteliktedir.

Bundan sonra bir çok Amerikan askeri ve teknik danışmanı bölgeye gitmeye başlayacaklardır. Bunun sonucunda da Amerika, İran'ın bazı çıkarlarına, isteksizce de olsa, katılmak zorunda kalabilecektir.

Bu nedenle İran-Amerikan ilişkilerindeki yakınlaşmaların bir çok yararlarının tehlikeli yönleri de yok değildir.

ABD-JAPONYA TİCARETİ ELE ALINIYOR

TOKYO(A.A.) Japon Başbakanı Kakuei Tanaka, A.B.D. Başkanı Richard Nixon ile Japonya ve Amerika'nın paradan enerjiye kadar uluslararası sorunların çözüme bağlanmasında ne şekilde işbirliği yapabileceklerini istişare etmek üzere Japonya'dan A.B.D.'ne gitmiştir.

Son yıllarda ilk kez iki ülke arasında, özellikle ele alınması gereken tek bir sorun bulunmamaktadır. Böylece, Tanaka-Nixon zirve görüşmeleri ikili perspektiv taşımaktan ziyade uluslararası niteliğe sahip olacaktır.

ABD - JAPONYA TİCARETİ

A.B.D.'nin Japonya ile ticaretindeki açık azalmaya başlamıştır. Amerikalılar yine de bugün geçici etkenler sonucu olduğunu ileri sürmüşler ve Japonları ticareti dengelemek için çaba harcamaya çağırmışlardır.

Bu ayın başında Tokyo'da yapılan bakanlar düzeyindeki görüşmelerde, Amerika'nın Japonya'ya tarım ürünleri satışını sınırlamasıyla ilgili Japon şirketleri de ayrıntılı şekilde de alınmış, Amerikalı yetkililer Japonya'nın A.B.D.'ne tarım ürünleri ikmalcisi olarak güvenebileceğini söylemiştir.

Tanaka için Washington'da yapacağı zirve görüşmeleri, Japon diplomasisini dengelemek amacıyla yapacağı bir dizi ziyaretin başlangıcı olacaktır. Tanaka, sonbaharda da Sovyetler Birliği ve Avrupa'yı ziyaret edecektir.

Japon başbakanı salı ve çarşamba günleri Washington'da Başkan Nixon ile görüşecek, daha sonra New-York Chicago ve San Francisco'yu ziyaret edecek ve 6 ağustosta Japonya'ya dönecektir.

Japonlar Tanaka'nın NBC televizyonunda basınla yapacağı mülakatın iki ülke arasındaki haberleşme gediğini dolduracağı görüşündedirler.

Kendisine Dışişleri Bakanı Masayoşi Ohira'nın eşlik ettiği Japon Başbakanı dün saat 24.00 de yerel saatle 20.00 Washington'a gelecektir. Tanaka'yı taşıyan Japon havayollarına ait özel uçakta Maliye Bakanı Kiişi Aişi'de bulunacaktır. Aişi 20 ülke Maliye Bakanları'nın uluslararası para sorunlarını görüşmek üzere Washington'da yapacakları toplantıya katılacaktır.

DÜNYA SORUNLARI VE YENİ ATLANTİK YASASI

Para ve dünya enerji bunalımı sorunları yanında Tanaka ile Nixon'un dünya ticareti, Tanaka'nın Asya-Pasifik konferansı önerisi ve Amerika'nın Japonya'yı da içine alan yeni Atlantik yasası tasarısını da görüşecekleri tahmin edilmektedir.

tekdünya

HALUK TANSUĞ

AVUSTRALYA - ÇİN

Uluslararası ilişkilerin son zamanlar gösterdiği gelişmelere en tipik örneklerden biri Avustralya'dır. Çünkü bundan sadece 1 yıl önce düşünülmesi bile imkânsız sayılan olaylar, bugün normal sayılıyor Avustralya'da. Örneğin Çin Halk Cumhuriyeti, Avustralya Başkenti Canberra'da resmi temsilcilik kuruyor; binanın balkonuna Kızıl Bayrak çekiyor. Canberra Hükümeti Pekin Hükümeti'yle "en mazharı müsade ülke" anlaşması imzalıyor. Avustralya ile Çin arasındaki ticaretin, şimdiye kadar görülmedik bir çapta gelişmesi bahis konusu oluyor. Canberra ile Pekin arasında, ticari, siyasi, kültürel delegasyonlar "her gün" gidip geliyorlar...

Ve Avustralyalılar, son gelişmeler hakkında fikirlerini şöyle açıklıyorlar: "Artık yarı kör tutumumuzu geride bıraktık. Gözlerimiz tamamiyle açıldı. Çin piyasasının meyvelerinden faydalanmanın yollarını arama durumundayız. Avustralya'nın Çin'e oranla avantajlı coğrafi mevkiinden faydalanmalıyız. Hiç bir fırsatı kaçırmayacağız..."

Bu sözler, Çin ile Avustralya arasında imzalanan ticaret anlaşması vesilesiyle Avustralya Dış Ticaret Bakanı Dr. Cairns tarafından sarfedilmiştir. Ve Cairns, aynı anlaşmayı "Avustralya'nın şimdiye dek hazırladığı en önemli ticari atılım" şeklinde vasıflandırmıştır.

Çin ile Avustralya arasında ticari mübadele, bu anlaşmadan önce de çok önemli bir karakter taşımıyor değildi. Nitekim geçen nisan sona eren 10 aylık devrede, Avustralya'nın Çin'e ihracatı 48 milyon dolar ve Çin'in Avustralya'ya ihracatı 40 milyon dolar hesaplanmıştı. Ayrıca 1971-72 mali yılı, Avustralya'nın Çin'e ihracatı 168 milyon dolara varmıştı. Ve iki rakam arasındaki 100 milyon dolar kadarki fark, Avustralya'nın daha sonra Çin'e buğday ihraç edemeyişinden ötürü idi. Başka deyimiyle, Avustralya'nın Çin'e buğday ihraç edip edemeyişi, bu ülkenin dış ticaret dengesini belirli oranlarda etkileyici karakter taşıyordu.

Şimdi, hem dış ticaret gelirinde Çin'in oynadığı (ve oynayacağı) hayati rolü "bitteorübe" idrak eden; hem Batı Bloku lider ülkeleri Amerika'dan, İngiltere'den, Fransa'dan örnek alan; hem coğrafi ve tarımsal özelliklerinin kendisine önemli avantajlar sağladığını anlayan Avustralya, artık Çin piyasasına gereken pratik kıymeti verme azmini besliyor. "Yarı kör tutumunu" artık bir kenara itiyor...

"En mazharı müsade ülke" statüsünü kazanan Çin karşısında bundan böyle Avustralya gümrük resimleri yüzde 25 indiriliyor. Pekin'in Avustralya'ya yapacağı ihracatı gösteren listede pamuklular, diğer tekstil mamulleri, hafif endüstri eşyası, kırtasiye malzemesi, spor malzemesi, el sanatları mamulleri, kimyevi maddeler, konserve yiyecekler, taze meyveler, makineler, madenler, metal mamulleri başta geliyorlar.

Buna karşılık ise Avustralya Çin'e daha çok buğday, başkaca hububat, yün, yarı işlenmiş madenler, şeker, pamuk, deri, damızlık hayvan, kereste, kağıt ve kağıt hamuru, pik demir, çelik, hurda çelik, metaller, kimyevi maddeler, makine, uçak ihraç ediyor...

Bütün bu bilgiler, şimdi Avustralya'da günün konusudur. Yalnız ticaret çevreleri veya resmi çevreler, Çin'le ticaret konusunu konuşmuyorlar. Bu yetkili gruplarla beraber Avustralya halk kütleleri de Çin ile Avustralya ticaretinin sağlayacağı meyveler üzerinde duruyorlar.

Çünkü ekonomik sıkıntı devrelerinin ufukda belirdiği şu sıralar, geniş bir pazar bulabilmiş olmanın rahatlığı içindedir Avustralyalılar. Etrafı birbirine katan fırtınanın etkileyemeyeceği sakin bir limana sığınmış gibi hissediyorlar kendilerini...

Eğer hakikaten fırtına bütün şiddetiyle patlak verirse, bunun hiç değilse çırpıntıları tabii ki "sakin Avustralya limanı"na bir miktar sıçrayacaktır. Ancak kötü devreleri nisbeten sakin bir şekilde geçirmek bile yine avantaj sayılmaz mı?

Ingiltere tarım koopertifleri yardım görecek

LONDRA (EK-PO) İngiltere Tarım Bakanı Godber'in yaptığı, açıklamaya göre, ülkedeki çiftçiler ve tarım üreticileri hükümetten, kooperatifleşme eylemleri için geniş yardımlar sağlayabileceklerdir.

Özellikle tarımsal üretimlerin dağıtımı ve pazarlamaları konularındaki eksikliklerin giderilmesi ve bunun başarılı bir şekle sokulması için tarım üreticileri ve çiftçiler tarafından yapılan başvurmalar sonunda hükümetten yazılı bir cevap alabilmiştir.

Tarım ve Bahçecilik Merkez Konseyi tarafından finanse edileceği sanılan yardımların kapsamı yılda yaklaşık olarak 300.000 sterlini (Yaklaşık olarak 10 milyon 500 bin lira) bulacaktır.

Tarım Bakanı'nın açıklamasında, "Bu yardımlarla kurulacak olan kooperatifler bir yandan tarımsal üretimlerin pazarlamalarını düzenleyecek, öte yandan da maliyetleri düşürerek tüketicilerin tarım ürünlerini daha ucuza almalarını sağlayacaktır" demektedir.

Bunun yanı sıra kooperatifleşmenin, "Mal ve üretim niteliklerinde önemli düzelmelere yol açacağı" da açıklamada, yer almaktadır.

İlgili çevreler, hükümetin bu konudaki kararlarını, İngiltere'nin Avrupa Ekonomik Topluluğu'na girmesinden sonra tarımsal ürünlerinin rekabet gücünü artırmak zorunluluğunda, olduğunu anlamasıyla bağdaştırmaktadırlar.

Aynı çevrelere göre, tarımsal üreticiler ve çiftçiler üretim niteliklerini yükselttikten sonra aralarında daha büyük gruplar ve işbirliği yöntemleri uygulayacaklar ve Avrupa ile ilişkilerde daha büyük, başarılar sağlayacaklardır.

Bu konuda çıkartılacak yasa, üreticilerin kooperatiflere katılmaları için gereken en az ve en çok pay tutarlarını saptayacak ve ayrıca yatırımların nerelere ve nasıl yapılacağı da merkez konsey tarafından denetlenecektir.

Bu konudaki görüşlerini belirten Ulusal Çiftçiler Sendikası Başkanı Sir Henry Plumb, "sonunda olumlu bir eyleme geçmek için gerekli olanağı yakaladık" demiştir.

Nixon ile beş avukat için resmi kovuşturma açılıyor

SAN FRANCİSCO (A.A.)- "San Francisco Examiner" Gazetesi'nin yazdığına göre, California Eyalet Barosu yetkilileri bu baronun üyesi olan Başkan Nixon ve Watergate ile ilgili faaliyetlere adları karışan öteki beş California'lı avukat hakkında disiplin cezası uygulamp uygulanmayacağını görüşecektir.

Gazete, baro yetkililerinin cuma günü altı baro üyesi avukat hakkında resmi kovuşturma açılması konusunda karar aldıklarını kaydetmiştir.

Baro Başkanı Los Angelesli Avukat Leonard Janofsky ise gazetenin haberinin aslı olmadığını söylemiş, fakat cuma günü yapılan toplantıda konunun ele alınıp alınmadığını, açıklamayı reddetmiştir.

Gazete, haklarında disiplin cezası uygulanması düşünülen öteki beş avukatın kimliklerini şöyle açıklamıştır: John D. Ehrlichman, Nixon'ın eski İçişleri Baş Danışmanı, Herbert W. Kalmbach, Nixon'ın eski Hukuk Müşaviri, Donald H. Segretti, eski Maliye Bakanlığı Avukatı (1972 başkanlık ön seçimlerinde kirli, entrikalar çevirdiği ileri sürülerek hakkında koğuşturma açılmıştır) Gordon Strachan, görevinden istifa eden Beyazsaray Personel Şefi Ş.R. Haldeman'ın eski yardımcısı, Robert C. Mardian, başkanın yeniden seçilmesi için kurulan komitenin bir yetkilisi.

Gazete, cuma günkü toplantıda Nixon ve öteki beş avukatla ilgili olarak serttartışmalar geçtiğini ve disiplin cezası düşünülmesi kararının çok az bir çoğunlukla kabul edildiğini yazmaktadır.

Toplantıda Baro Yönetim Kurulu'nun 15 üyesinden 14'ünün, hazır bulunduğu belirtilmiştir.

Başlıca tartışma konusu başkanı açılacak kovuşturmaya dahil edip etmeme hususu olmuştur. Baro kurulu daha sonra baroya gelen şikâyetlerin Nixon'uda resmi soruşturmaya dahil etmek için yeterli olduğuna karar vermiştir.

Baronun, "Suç sayılacak bir ihtilal hareketi" ve "Ahlaka aykırı davranışlar" nedeniyle baro üyelerine disiplin cezası verme ve baro üyeliğinden çıkarma yetkileri bulunmamaktadır. Gazete Başkan Nixon ile öteki baro üyesi beş avukatın pazartesi günü kendilerine özel olarak iletilecek mektuplarla baro nun kararından haberdar edileceklerini yazmıştır.

Burgiba "Hayalleri bırakıp barışa ulaşmaya çalışalım"

PARİS (A.A.)- Tunus Cumhurbaşkanı Habib Burgiba, Paris'de çıkan "Neuvel Observateur" haftalık gazetesine verdiği bir mülakatta, Arap-İsrail uyuşmazlığı konusundaki görüşlerini yeniden ortaya koyarak ister Arap, ister Musevi, herkes için şimdi artık hayalleri bırakıp kompleksleri yenerek, ki, bunlar umutsuzluk kompleksi de olsa, üstünlük kompleksi de olsa yenilmelidir, nihayet barışa ulaşmak gerektiğini "demiştir.

Tunus Cumhurbaşkanı sözlerine şöyle devam etmiştir: "Barış kendiliğinden gelmez, herkes barışın bedelini ödemelidir. Bu da yüksek bir bedeldir. Genel olarak Araplar ve özellikle Filistinliler anlamalıdırlar ki, 1947'de uluslararası bir kararla Yahudilere bir vatan verilmiştir. Bu vakıayı kaydetmek gereklidir. Bu böylece kabul edildikten sonra, İsrail'in Arap ülkeleri tarafından tanınması yine Birleşmiş Milletler'in 1947'de tesbit ettiği sınırlar çerçevesinde olabilir.

Çünkü bu uluslararası bakımdan da hukuki bakımdanda tek meşru temeldir. Bundan gerisi sadece toprak ele geçirme hakkı demektir ki bugün hiçbir ülke bunu resmen kendine mal edemez. İsrail Dışişleri Bakanı Eban benim tutumumu anlamıyor görünerek geçenlerde verdiği cevapta, 1947 tarihli Birleşmiş Milletler kararının artık geçersiz olduğunu söyledi. O zaman durum daha kötü demektir. Çünkü, eğer böyle ise kendi ülkesinin varlığını inkâr ediyor, her şeye rağmen İsrail'in uluslararası alanda nüfus teskeresi demek olan bir kararı bir çırpıda iptal ediyor demektir.

Habib Burgiba, İsrailli yöneticilerle görüşmeye hazır olduğunu bir kez daha bildirdikten sonra, "Fakat boşuna vakit geçirmek için değil, çıkmazdan kurtulmak için görüşmeye hazırım, bunun için de bugünkü hasımlardan her biri fedakarlık etmelidir." demiştir.

Tunus cumhurbaşkanı sözlerini şöyle bitirmiştir: "Şimdilik bu yolu gösteren belki de yalnız ben varım fakat bu yolun doğru olduğuna inanıyorum ve zamanla benim ortaya attığım tasarı olgunlaşacaktır"

Rusya Amerika'ya kol saati makanizması ihraç ediyor

MOSKOVA(EK-PO) Amerika'nın "Gloub Wide" firmasıyle yapmış olduğu mukavele gereğince Sovyetler Birliği'nin "Maşpriborintorg" birliği 1973 yılında, ABD'ne 700 bin adet kol saati mekanizması ihraç edecektir.

Birçok Batı ve Doğu ülkeleri de "SSCB'de yapılmıştır" işaretini taşıyan çok miktarda saat ithal etmişlerdir. 1972 yılında yaklaşık olarak, 12 milyon Sovyet saati dış ülkelere satılmıştır. Bunların yüksek kalitesi İsviçreli saat ustaları tarafından bile kabul edilmiştir.

Saat ve saat mekanizmaları, şimdi Amerikalılar tarafından satın alınan tek mal değildir. Giderek çok sayıda Amerikan firması, Sovyet-dış ticaret örgütleriyle karşılıklı temaslar kurma çabası içindedir. "General Electric Company", "Reynolds Metal Company" ve "Cayzer Aluminium and Chemicle Corporation" gibi büyük Amerikan şirketleri, Sovyet yapısı sanayi araç ve gereçlerini kendi tesislerinde kullanmaktadırlar.

"Maşinoeksport" birliği Başkan Yardımcısı, Oleg Vasilevskiy'in de belirttiği gibi, geçen yıl içinde, yabancı firma ve şirketler, Sovyet makina tekniğinin ithaline ilişkin dört bin mukavele imzalamışlardır. Geçen yıl Sovyet toplam ihracatının makine ve donatıma düşen kısmı, yüzde 21.8 den yüzde 23,6'ya yükselmiştir. Giderek artmakta olan Sovyet tekniği ihracatı, SSCB'nin gittikçe yükselen ekonomik olanaklarının bir göstergesidir. Sovyet dış ticaret tarihinde ilk olarak, satılan makina ve donatım maliyeti 12,7 milyar rublelik toplam ihracat miktarı içinde 3 milyar rubleyi aşmıştır.

Sovyet makina ve donatımının en önemli ithalatçıları, sosyalist ülkelerdir. Mısır Arap Cumhuriyeti, Cezayir, Afganistan, Gine, Hindistan, Irak, İran, Suriye, Türkiye gibi ülkeler, çok miktarda Sovyet teknik malzemesi satın almaktadırlar. Buna karşılık SSCB'de bu ülkelerin milli sanayi mamullerini satın alarak ithalatını genişletmektedir.

Aralarında Avusturya, İngiltere, Belçika, Hollanda, İtalya, Fransa ve diğerlerinin bulunduğu endüstri bakımından gelişmiş batı ülkeleri de, Sovyet makina ve donatımını satın almaktadırlar.

Japonya'nın "Mitsubisi Corporation" firmasının Moskova'daki Baş Mümessili N. Toyama, Japon pazarlarında giderek daha fazla rağbet kazanan Sovyet tezgahlarının, Japonya'ya ithalatının, yeni bir maddesini teşkil ettiğini belirtmiştir.

NİXON ROGERS'İ DEĞİŞTİRECEK

NEW-YORK(THA) - Newsweek Dergisi'nin bildirdiğine göre Başkan Nixon, Dışişleri Bakanı William Rogers'ı yakında görevinden uzaklaştıracaktır.

Newsweek Rogers'in eski avukatlık bürosundaki arkadaşlarıyle gizliden temaslara başlamış olduğunu da yazmaktadır.

EN YAKIN MESAİ ARKADAŞI

Newsweek, Nixon'ın en yakın mesai arkadaşı olan Rogers'e Watergate skandalından sonra Adliye Bakanlığı'na gelmeyi reddetmiş olmasına kızgın olduğunu ileri sürmekte, ondan sonra da Beyazsaray Genelkurmay Başkanlığı teklifini de kabul etmemesine büsbütün çileden çıktığını yazmaktadır.

Rogers, ayrıca, Watergate skandalının en önemli günlerinde Washington'dan ayrılarak Helsinki, Tokyo ve başka başkentleri ziyaret etmeye karar vermesi de Nixon'u fena halde hiddetlendirmiş olduğu Newsweek tarafından belirtilmektedir.

Kelebek'in yazarı Henry Charriere Madrit'de öldü

MADRİT(THA)- Dünyada milyonlarca nusha satan "Kelebek" isimli kitabın yazarı Henry Charriere 66 yaşında gırtlak kanserinden bir İspanyol hastanesinde ölmüştür.

"Papillon" ismiyle anılan Charriere'in naaşı Fransa'ya nakledilecektir.

Hapishanedeki hayatını canlandıran, "Kelebek" isimli, kitabı ile kısa bir süre içerisinde bütün dünyaya ün salan, Charriere'in hayat hikayesine inanmayanlar da olmuşsa da, bu kitabın satışını azaltmamıştır.

K.İrlanda'da yeni çatışmalar oldu

BELFAST(THA) Kuzey İrlanda başkenti Belfast'ta İngiliz askerleri ile yürüyüş yapan 2.000 kadar Katolik arasındaki çarpışmalar "Yılın en kötü olayı" olarak nitelendirilmektedir.

İngilizlerin sürekli olarak çop ve tahta mermi kullandıkları çarpışmalar sırasında bazı siviller ve iki İngiliz askeri hafifçe yaralanmış ancak ölen olmamıştır.

Katoliklerin oturdukları Falls Road yöresinden başlayan yürüyüşü durdurmak isteyen İngiliz askerleri, ordu tarafından yollanan bir askeri itfaiye arabasının ardına gizlenerek yürümüşler ve yürüyüşçülerin üzerine basınçlı su sıkmışlardır.

İngiliz askerleri olayların, yürüyüşçülerin liderleri konuştuktan sonra, kendilerini taşlamaya başlamaları üzerine çıktığını belirtmektedirler.

Muhalefet Yunanistan'daki oylama için görüşünü açıkladı: "Komedi sona erdi"

ATİNA(THA)- Krallığın kaldırılarak Cumhuriyet Rejimi kurulması ve Papadopulos'un da yedi yıllık bir süre için Cumhurbaşkanı olması konularında düzenlenen referandumun, ilk sonuçları, Yorgo Papadopulos'un ezici bir zafer kazandığını göstermektedir.

Bununla beraber muhalefet liderleri, halk oylamasının "Büyük bir düzmece" olduğunu belirterek, sonuçların hiç bir vakit, Yunan halkının gerçek iradesini yansıtmadığını belirtmişlerdir.

Rakipsiz olarak Cumhurbaşkanlığı'na adaylığını koyan Papadopulos, sonuçlara saygı gösterilmesi gerektiğini söylerken, muhalefet lideri eski Başbakan Panayotis Kanellopulos, referandumun iptali için yüksek mahkemeye, baş vuracaklarını bildirmiştir.

Hükümetin, "Evet" oyu kullanılması için yoğun bir propagandaya giriştiği ve "Hayır" oyu kullanılmasını isteyenleri baskı altında tuttuğu referandumda, oyların dörttebirden fazlasının sayımı bitmiş olup Papadopulos 1.396.636 oy almıştır. "Hayır" oyu kullananların sayısı ise 204.619'dur.

BU NE BİÇİM SEÇİM

Kanellopulos, hükümetin, zafer ilân ettiği dakikalarda, yabancı basına verdiği bir demeçte şunları söylemiştir: "Böylesine ağır baskı altında, dünyanın hiç bir ülkesinde, seçmenin hayır oyu kullanması beklenemez. Referandum sonuçları, halkımızın, gerçek iradesini yansıtmamaktadır."

KOMEDİ SONA ERDİ

Eski Bakanlardan Yorgo Mavros da, komedinin sona erdiğini belirterek şöyle konuşmuştur: "Sonuçlar beklediğimiz gibi çıkmıştır."

Oyların sayımının devam ettiği bir sırada radyo-TV'de konuşan İçişleri Bakanı Atilânos Patagos, Papadopulos'un tartışma kabul etmez bir zafer kazandığını belirtmiş ve şunları söylemiştir: "Referandum, halkın hür ve gerçek iradesi şeklinde, tecelli etmiştir. Yunanistan, hür ve gerçek demokrasi yolunda azimli bir adım atmıştır."

Referandumu "Dürüst ve medeni" bir seçim diye niteleyen Patakos, halkın büyük bir sükunet ve soğukkanlılık içinde sandık başına gittiğini ve hiç bir baskı altında kalmaksızın, vicdanının sesine göre oy verdiğini iddia etmiştir.

Demokratik meşrutiyet komitesi, yüksek mahkemeye gönderdiği bir telgrafta baskının çok yerde dayanılmaz bir hal aldığını, Yunan adalarından birinde, seçmenlere "Hayır" pusulası verilmediğinden şikayet eden ve bunu zabıtla tespit eden bir belediye başkanının, jandarma tarafından tutuklandığını bildirmiştir.

Japon uçağını kaçıranlar yargılanacak

BEYRUT(THA)- Libya Enformasyon Bakanı Ebu Zeyd, geçtiğimiz hafta içinde bir Japon uçağını kaçırdıktan sonra havaya uçuran üç Arap ve bir Japon gerillanın, "Onursuz insanlar olmadıklarını" kabul ettiklerini ve kendilerini yargılayacaklarını açıklamıştır.

Trablus Radyosu tarafından verilen haberde yargılananın 1972 yılında yürürlüğe giren 148 No'lu Yasa gereğince yapılacağı da belirtilmiştir. Radyo 148 No'lu yasanın "İslâm ilkelerine" dayandığını söylemiş, ancak daha geniş bir bilgi vermemiştir.

Petrol Arap-İsrail anlaşmazlığında silah haline geliyor

BEYRUT(A.A.)- Beyrut'ta yayımlanan günlük "El Hayat" Gazetesi'nin yazdığına göre, Suudi Arabistan ile Cezayir, Arap-İsrail anlaşmazlığında petrolü siyasi bir silâh olarak kullanma hususunda anlaşmışlardır.

Haberine hiç bir kaynak göstermeyen, fakat Suudi Arabistan ile ilgili konularda çok iyi istihbaratı olduğu bilinen El Hayat, Suudi Arabistan Kralı'nın geçen ay Cezayir'i ziyareti sırasında sözü geçen anlaşmaya varıldığını belirtmiştir.

Kral Faysal'ın Cezayir'i ziyaretinden sonra 12 haziranda yayımlanan ortak bildiride, Suudi Arabistan ve Cezayir liderlerinin, "Arap kardeşlerini işgal altındaki toprakları ve kutsal yerleri siyonizmin pençesinden, kurtarma mücadelesinde desteklediklerini" belirtilmişti. Bununla birlikte, bildiride İsrail'e karşı mücadelenin, ne şekilde destekleneceği belirtilmemişti.

El Hayat, bugün baş sayfasında verdiği haberde, iki büyük petrol ve tabii gaz üreticisi ülkenin petrolü ulusal Arap çıkarlarının yararına kullanma prensibi üzerinde anlaştıklarını yazmıştır.

GENEL EMTİA BORSASI — LONDRA

TEMEL MADENLER

BAKIR

Cinsi	sabah resmi	(±)	ögl. s. g. resm.	(±)
Tel tomruk				
peşin	855-7	-3,5	856-8	-1,5
3 ay	841,5-2	....	843-,5	+,5
pazarl.	857	-3	—	....
Katot				
peşin	820-2	+2,5	820-2	+1
3 ay	817-8	+3	818-20	+1,5
pazarl.	822	+2	—	....

KALAY-TENEKE

	sabah resmi	(±)	ögl. s. g. resm.	(±)
peşin	2004-5	+23,5	2018-20	+39
3ay	1999-2001	+24,5	2014-6	+40,5
pazarl.	2005	+23	—	....

KURŞUN

	sabah resmi	(±)	ögl. s. g. resm.	(±)
peşin	208-9,5	-26,3/4	209,5-10,5	-23,5
3 ay	211,5-12	-27,3/8	212,5-3,5	-23,3/4
pazarl.	209,5	-26,5	—	....

ÇİNKO

	sabah resmi	(±)	ögl. son. g. resm.	(±)
peşin	378-9	-28,5	390-1	-15
3 ay	378-9	-28	390-1	-14,3/4
pazarl.	379	-29	—	....

GÜMÜŞ

	Külçe fl.	(±)	M. Bors. kapanış	(±)
peşin	117,05	+2,55	117,6	
3 ay	120,05	+2,65	120,1	+1,4
6 ay	122,95	+2,65	—	+1,35
7 ay	—	....	123,6	....
12 ay	128,75	+2,65	—	+1,3
				....

KAKAO

	(dünkü kapanış)	(±)	iş hacmi
No 3 Contract Tem	826,0-7,0	+31,0	818,0-30,0
235 parti, beheri 5 long ton			
No. 4 Contract			
(Eyl. 73)	778,0-9,0	+21,0	762,5-87,5
(aralık)	683,0-3,5	+2,0	682,5-99,0
(Mart)	614,0-5,0	-10,0	613,0-35,5
May.	590,0-600,0	-8,5	611,5-7,5
(Temmuz)	576,0-90,0	-5,0	598,0-600,0
(eylül)	576,0-80,0	-9,0	592,0-5,0

KAHVE

	Dünkü kapan. Ton başına £		İş Hacmi
(Temmuz)	406,0-6,5	+2,5	—
(Eylül)	414,0-4,5	+2,0	413,0-5,5
(Kasım)	423,5-4,0	+2,25	423,0-5,0
(Ocak)	434,0-4,5	+2,25	434,0-6,0
(Mart)	439,5-40,0	+2,5	439,0-40,5
(Mayıs)	444,0-4,5	+2,75	443,0-5,0
(Temmuz)	448,0-8,5	+1,75	448,0

LONDRA VADELİ HUBUBAT PAZARI: (GAFTA)

Buğday:	kapanış	Yapılan iş
Eylül	49,65	49,65-48,70
Kasım	51,35	51,35-50,40
Ocak	52,70	52,70-51,80
Mart	53,70	53,70-53,40
Mayıs	54,65	54,70-53,75
Arpa:	kapanış	
Eylül	44,10	44,10-43,50
Kasım	46,10	46,20-45,30
Ocak	47,65	47,70-47,00
Mart	48,75	49,10-48,10
Mayıs	49,65	49,80-49,45

KAUÇUK

Antlaşmalar	birgün önceki iş p.	12.45 resmi fiyatı	kapanış satınalma fiyatları	artış düşme
C.I.F.		p.	p.	p.
Ağustos	—	39,3/4-40,3/4	40,25	+1,75
Eylül	—	39,5-40,5	40,0	+1,75
Rıhtıma iniş				
peşin	—	41,5-43,0	42,0	+3,25
ağustos	—	41,5-42,5	42,0	+3,25
eylül	—	41,75-42,3/4	42,45	+3,25
Ek.	—	42,0-43,0	42,5	+3,25
Ek. Ar.	38,3-41,0	42,5-43,25	43,25	+3,25
Oc. Mart	38,15-40,0	41,75-42,0	42,0	+2,75
nisan-haziran	37,4-9,3	40,75-1,25	40,9	+2,65
temmuz-eylül	37,3-39,0	39,75-40,7/3	40,4	+2,9
Ekim-Aralık	—	39,0-40,0	39,75	+2,75
Oc. Mart	35,9-36,2	38,75-39,3/4	39,4	+2,6
Nis-Haz.	—	38,5-39,5	39,15	+2,45
temmuz-eylül	—	38,4-39,4	39,0	+2,5
Kasım aralık	35,75	38,3-39,3	38,9	+2,5

VADELİ YÜN

Londra: (kilo başına Pence)

Kuru taraklı tops	Dünkü kapanış	±	
Tem	280,0-8,0	+6,5	—
Ek	280,0-90,5	+8,5	—
Av.	268,0-73,0	+5,0	—
Mart	255,0-65,0	+5,0	—
May	252,0-62,0	+4,0	—
Tem.	240,0-60,0	+2,5	—
Ek.	230,0-50,0	....	—
Ar.	230,0-50,0	....	—

SYNDEY: kilo başına Avust. cents)

Yağlı yün (greasy)			
Tem			
Ek.	450,0-2,0	+7,5	437,0-65,0
Av.	431,0-5,0	+12,0	420,0-42,0
Mart	408,0-10,0	+8,0	402,0-14,0
Mayıs	400,0-5,0	+12,0	390,0-400,0
Tem.	397,0-8,0	+16,0	395,0-8,0
Ek.	375,0-80,0	+10,5	364,0-80,0
Aral.	363,0-70,0	+4,5	359,0-63,0

İSTANBUL TİCARET BORSASI GÜNLÜK TİCARET HAREKETLERİ

CİNSİ, MENŞEİ VE YILI		FİYATI KR.	AMBALAJ-ANALİZ MİKTAR, VESAİRE			TEDİYE ŞARTLARI		TESLİM ŞARTLARI
HUBUBAT:								
Buğday Kızılca Kırklareli 1973	Kilosu	126	10390	Kgr.	Dök. 80/81 Hl.	%1-2 çav. %2 anlz. Pş.	Hz.	Fab.
Bezostiya Kırklareli 1973	"	124	9965	"	Dök. 80/81 Hl.	%1-2 çav. %2 anlz. Pş.	Hz.	Fab
Pirinç İthal Ofis	"	450	5	Ton	"	Pş.	Hz. Ofis	Silo
Arpa Biralık Anadolu 1973	"	162	20735	Kgr.	Çıp. %1 anlz.	Pş.	Hz.	Fab.
Pirinç Bersani Trakya 1972	"	1025	600	"	Çuv.	"	Hz.	Depo
" Maratelli Lek. Trakya 1972	"	920	600	"	"	"	"	"
" Ribe Anadolu 1972	"	1025	5507	"	"	"	"	"
" Ribe Anadolu 1972	"	1050	3327	"	"	"	"	"
" Ribe Anadolu 1972	"	1000	1015	"	"	"	"	"
" Maratelli Anadolu 1972	"	900	1440	"	"	"	"	"
" Bersani Trakya 1972	"	1200	120	"	"	"	"	"
" Bersani Trakya 1972	"	1180	240	"	"	"	"	"
" Bersani Lek. Trakya 1972	"	1000	120	"	"	"	"	"
" Ribe Trakya 1972	"	1025	240	"	"	"	"	"
" Ribe Trakya 1972	"	1100	120	"	"	"	"	"
" Ribe Lek. Trakya 1972	"	1000	120	"	"	"	"	"
" Mısır Toh. Trakya 1972	"	950	100	"	"	"	"	"
" Mısır Toh. Lek. Trakya 1972	"	775	622	"	"	"	"	"
" Mısır Toh. Lek. Trakya 1972	"	800	78	"	"	"	"	"
" Maratelli Trakya 1972	"	1000	240	"	"	"	"	"
" Maratelli Trakya 1972	"	980	480	"	"	"	"	"
" Maratelli Lek. Trakya 1972	"	950	50	"	"	"	"	"
" Maratelli Lek. Trakya 1972	"	840	120	"	"	"	"	"
" Maratelli Lek. Trakya 1972	"	925	240	"	"	"	"	"
" Baldo Trakya 1972	"	1000	598	"	"	"	"	"
" Kırık I. Trakya 1972	"	600	120	"	"	"	"	"
" Kırık I. Trakya 1972	"	550	120	"	"	"	"	"
" Kırık I. Trakya 1972	"	540	120	"	"	"	"	"
HUBUBAT MAMULLERİ:								
Un 80 Rand. I. Ofis	Çu.	11705	920	Çuv.	Çıp.	Pş.	Hz.	Değ.
Un 80 Rand. I. Ofis	"	11695	1345	"	"	"	"	"
Un 80 Rand. I. Ofis	"	11840	225	"	"	"	"	"
Un 80 Rand. I. Ofis	"	11810	100	"	"	"	"	"
Un 80 Rand. I. Ofis	"	11800	175	"	"	"	"	"
Un 80 Rand. I. Serb.	"	12000	200	"	"	"	"	"
Un 80 Rand. I. Serb.	"	12700	6	"	Çuv.	"	"	"
Un 80 Rand. I. Serb	"	12600	30	"	"	"	"	"
Un 74/76 Rand. Eks.	"	14500	100	"	Çıp.	"	"	"
Un 74/76 Rand. Eks.	"	15000	125	"	"	"	"	"
Un 74/76 Rand. Eks.	"	12800	50	"	"	"	"	"
Un 74/76 Rand. Eks.	"	13700	40	"	"	"	"	"
Un 74/76 Rand. Eks.	"	16500	60	"	"	"	"	"
Un Eks. Eks. 68/70 rand.	"	14500	375	"	Çıp.	"	"	"
Un Eks. Eks. 68/70 Rand.	"	14800	100	"	"	"	"	"
Un Eks. Eks. 70 Rand.	"	13800	175	"	"	"	"	"
Un Eks. Eks. 68/70 Rand.	"	14400	485	"	Çuv.	"	"	"
Un Eks. Eks. 68/70 Rand.	"	14600	300	"	"	"	"	"
Un Eks. Eks. 64/66 Rand.	"	15300	330	"	"	"	"	"
Un Eks. Eks. 64/66 Rand.	"	15500	220	"	"	"	"	"
Un Bonkalite (60 kg.)	"	7000	15	"	Çuv.	"	"	"
Un Bonkalite (72 kg.)	"	8300	110	"	"	"	"	"
Un Bonkalite (72 kg.)	"	8100	70	"	"	"	"	"
Un Bonkalite (50 kg.)	"	5500	105	"	Çıp.	"	"	"
Un Bonkalite	Kilosu	105	8000	Kgr.	"	"	"	"
Un Bonkalite	"	110	85	"	"	"	"	"
Un Bonkalite	"	115	7650	"	"	"	"	"
Un Bonkalite	"	120	675	"	"	"	"	"
HUBUBAT MAMULLERİ								
Kepek	Kilosu	75	10400	Kgr.	Çıp.	Pş.	Hz.	Değ.
"	"	73	33400	"	"	"	"	"
"	"	80	10000	"	"	"	"	"
"	"	78	2000	"	Çuv.	"	"	"
"	"	85	1250	"	"	"	"	"
"	"	83	21060	"	Çıp.	"	"	"
Razmol	"	90	10300	"	"	"	"	"
"	"	92	4000	"	"	"	"	"
"	"	88	25000	"	"	"	"	"
"	"	94	675	"	Çuv.	"	"	"
"	"	100	5250	"	Çıp.	"	"	"
"	"	100	4250	"	"	"	"	"
"	"	95	1000	"	Çuv	"	"	"
"	"	93	4000	"	"	"	"	"
"	"	91		"	"	"	"	"
BAKLİYAT:								
Mercimek Yeşil Ankara-Zile 1973	Kilosu	525	100	Ton	Dök.	%70-75 6 mm içinde %10-15 7 li tes. Pş. 15-60		
" Yeşil Ankara-Zile 1973	"	540	20	"	"	% 70 6 mm %4 anlz. tes. Pş.	1 Hafta	vasıta
" Yeşil Ankara-Zile 1973	"	535	20	"	"	% 70 6 mm %4 anlz. tes. Pş.	1 Hafta	vasıta
" Yeşil Çorum 1973	"	520	8780	Kgr.	"	%73-75 6 mm üstü %5 anlz. Pş.	Hz.	Depo
" Yeşil Ankara 1973	"	545	9	Ton	"	%80 li içinde % 10 7 li %3 anlz. Pş.	Hz.	vasıta
Bakla Kuru Balıkesir 1973	"	335	20	"	"	tes. Pş	Hz.	Vasıta
NEBATİ YAĞLAR:								
Ayçiçek yağı Rafine İst. 1973	Kilosu	630	44072	Kgr.	Dök.	Vad.	Hz.	Depo
" Yağı Rafine İs. 1973	"	690	5006	"	"	Pş. Vad.	Hz.	Depo
" Yağı Rafine İs. 1973	"	585	20572	"	"	"	"	"
" Yağı Rafine İs. 1973	"	590	42684	"	"	"	"	"
" Yağı Rafine İst. 1973	"	675	10465	"	"	"	"	"
" Yağı Rafine İst. 1973	"	600	1186	"	"	"	"	"
" Yağı Rafine İst. 1973	"	573	16138	"	"	"	"	"
" Yağı Rafine İst. 1973	"	582	3873	"	"	"	"	"
" Yağı Rafine İst. 1973	"	640	5310	"	"	"	"	"
" Yağı Rafine İst. 1973	"	595	1369	"	"	"	"	"
Bezir Yağı Rafine İst. 1973	"	960	395	"	"	Pş	Hz.	Depo
" Yağı Rafine İst. 1973	"	850	321	"	"	"	"	"
Zeytin Yağı Kupe A. Tip Ayvalık 1972	"	1430	1700	"	Ten	"	"	"
" Yağı Kupa A. Tip Ayvalık 1972	"	1400	10954	"	"	"	"	"
" Yağı Kupe A. Tip Ayvalık 1972	"	1450	5813	"	"	"	"	"
" Yağı Kupe A. Tip Ayvalık 1972	"	1425	1957	"	"	"	"	"
" Yağı Kupe A. Tip Ayvalık 1973	"	1375	7118	"	"	"	"	"
" Yağı Kupe A. Tip Ayvalık 1973	"	1325	1590	"	"	"	"	"
" Yağı Kupe A Tip Ayvalık 1973	"	1370	930	"	"	"	"	"
" Yağı Kupe A. Tip Ayvalık 1972	"	1390	425	"	"	"	"	"
" Yağı Kupe A. Tip Ayvalık 1972	"	1380	296	"	"	"	"	"
" Yağı Kupe A. Tip Ayvalık 1973	"	1475	595	"	"	"	"	"
" Yağı Kupe A. Tip Ayvalık 1972	"	1360	1250	"	"	"	"	"
" Yağı Eks. Eks. Ayvalık 1972	"	1500	510	"	"	"	"	"
" Yağı Eks. Eks. Ayvalık 1972	"	1525	2210	"	"	"	"	"
" Yağı Eks. Eks. Ayvalık 1972	"	1550	170	"	"	"	"	"
ÇEŞİTLİ GIDA MADDELERİ:								
Beyaz Peynir Yağlı Trakya 1973	Kilosu	1400	900	Kgr.	Ten	Pş.	Hz.	Depo
Patates Çalma Adapazarı 1973	"	160	860	"	Çuv.	"	"	"
" 1. Adapazarı 1973	"	140	2729	"	"	"	"	"
" 1. Adapazarı 1973	"	115	1512	"	"	"	"	"
" 1. Adapazarı 1973	"	125	155	"	"	"	"	"
" 1. Adapazarı 1973	"	130	150	"	"	"	"	"
" 2. Adapyazarı 1973	"	75	247	"	"	"	"	"
" 2. Adapazarı 1973	"	60	858	"	"	"	"	"
" 2. Adapazarı 1973	"	65	539	"	"	"	"	"
" 2. Adapazarı 1973	"	75	537	"	"	"	"	"
" 2. Adapazarı 1973	"	70	623	"	"	"	"	"
Soğan Trakya 1973	"	125	15092	"	"	"	"	"
" Trakya 1973	"	150	1022	"	"	"	"	"
" Trakya 1973	"	115	724	"	"	"	"	"
" Trakya 1973	"	140	1314	"	"	"	"	"
" Trakya 1973	"	120	146	"	"	"	"	"
" Trakya 1973	"	160	144	"	"	"	"	"
KURU MEYVALAR:								
Fındık İç. S.T.K. Akçakoca 1973	Kilosu	1755	10	Ton	T. Y. Çuv	Pş.	25 Eylül	Depo
MEYVA ÇEKİRDEKLERİ:								
Acı Çekirdek İç Aksaray 1973	Kilosu	2850	10	Ton	Çuv.	%5 kırık %2 anlz. tes. Pş.	Ağustos	Depo
Acı Çekirdek İç Konya 1973	"	2900	5	"	"	%5 kırık %2 anlz. tes. Pş.	10 günde	Depo
AV DERİLERİ:								
Tilki De. Malkara 1973	Adedi	15000	80	Ad.	Adet	Pş.	Hz.	Depo
" De. Malkara 1973	"	15000	30	"	"	"	"	"
Tavşan De. Isparta 1973	"	400	1000	"	"	"	"	"

CANLI HAYVAN ALIM-SATIM

BÜYÜK BAŞ

Nevi		Kr. Sn. Fiatı	(Baş) Adedi	Kg. Miktarı
Öküz	Kilosu	900	7	1979
	"	950	31	8220
	"	960	2	578
	"	985	4	1891
	"	1000	13	5782
	"	1020	11	3839
	"	1050	19	5395
	"	1060	18	6454
	"	1075	13	3527
	"	1100	20	7945
	"	1120	5	2029
	"	1130	4	1477
	"	1150	25	7888
	"	1180	1	287
	"	1200	7	2530
	"	1300	3	674
Tosun	"	1075	2	714
	"	1100	3	662
	"	1200	28	8099
	"	1210	1	223
	"	1250	1	312
	"	1350	20	6004
	"	1370	16	4204
	"	1400	6	2182
	"	1410	19	5833
	"	1450	17	7294
	"	1465	23	10471
İnek	"	650	1	188
	"	725	11	1965
	"	750	18	3253
	"	770	6	892
	"	850	1	107
	"	870	54	9898
	"	900	13	2341
	"	920	6	1265
	"	950	8	1401
	"	970	1	272
	"	975	2	362
	"	1000	3	851
	"	1050	3	758
	"	1075	8	1649
	"	1090	8	1791
Dana	"	750	14	1017
	"	890	3	568
	"	1000	23	3947
	"	1050	3	612
	"	1065	15	3644
	"	1080	8	1723
	"	1125	1	242
	"	1150	20	4583
	"	1160	50	9469
	"	1170	25	4750
	"	1180	1	196
	"	1200	11	2708
	"	1225	9	2278
	"	1230	13	2749
	"	1250	27	7471
	"	1261	8	3574
	"	1280	17	3953
	"	1300	13	2908
	"	1350	12	3373
Manda	"	870	4	1465

CANLI HAYVAN
ALIM-SATIM YEKUNU
KÜÇÜK BAŞ YEKUNU...... 11114
BÜYÜK BAŞ YEKUNU...... 739

KÜÇÜK BAŞ

Nevi		Kr. Sn. Fiatı	Kg. Miktarı	(Baş) Adedi
B. Karaman	Kilosu	950	195	6
		1100	557	15
		1120	4202	98
Dağlıç		1130	2157	51
Kıvırcık		850	540	14
		950	858	20
		990	181	5
		1000	334	10
		1023	750	20
		1050	1723	45
		1100	2087	51
		1120	4217	100
Karayaka		700	2105	45
		850	2183	49
		1000	107	4
		1050	150	5
		1120	274	8
		1130	1262	44
		1200	488	15
Ot Kuzu		1050	2026	45
		1075	126	4
		1090	2047	79
		1100	812	47
		1110	2802	124
		1150	1822	96
		1170	2811	112
		1180	4267	190
		1190	6149	256
		1200	1716	64
		1205	259	15
		1215	10696	497
		1220	10389	469
		1230	1493	54
		1250	5699	209
		1270	4322	157
		1280	32219	1435
		1300	6064	245
		1310	13653	588
		1315	10756	427
		1320	6332	260
		1330	2422	98
		1340	29211	1271
		1350	1000	39
		1360	2172	98
		1370	16949	592
		1380	7804	274
		1390	8602	311
		1400	5241	199
		1410	3416	145
		1420	16866	671
		1425	5474	188
		1430	19496	636
		1440	1925	78
		1450	4216	141
		1460	891	26
		950	8536	294

SENDİKA DUZENİNDE HUKUKİ ÇERÇEVE UYGULAMA,AKSAKLIKLAR VE ALINACAK TEDBİRLER

Anayasamızın 46 maddesini zorlayarak tek sendikaya yada daha az sayıda Sendikalara gitmek mümkün değildir

(2)

Yer almış ve uygulamada yıllarca karışıklıklar doğurmuş, karışık yorumlara yol açmış olan "Bedenen çalışmanın üstün olması" esasına yer vererek, söz konusu personelin önemli bir kısmının uyuşmazlığa gitmesini adet zorunlu kılmıştır. Bununla beraber, bu esasın, 3008 sayılı Kanunun uygulamasında görülen, uyuşmazlığın uzun süren davalar sonunda çözümlenmesi şeklinde ortaya çıkan Yargıtay ve Danıştayın birçok hallerde ters görüşlere varması sonucu karışık hukuki durumlar yaratan sakıncası, 4. bent sonundaki, Yüksek Hakem Kurulunun kesin karar vermesini sağlayan hükümle giderilmiştir.

1317 sayılı Kanundan hemen sonra çıkarılan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununu değiştiren 1327 sayılı Kanun, işçi-memur ayrımı ile ilgili olarak, 1317 sayılı Kanunla yapılan düzenleme ile herhangi bir bağlantı kurmaksızın, söz konusu personelin tümünün memur statüsüne geçirilmesine ilişkin "intibak" esaslarını getirmiştir. Bunların, 1317 sayılı Kanuna, uygun olarak bedeni çalışması üstün olanlara uygulanmayacağı Kanunda belirtilmiş değildir. Bu durumda, kanun koyucunun bilerek ve isteyerek 1317 sayılı Kanuna aykırılık yaratmış olduğu ve 237. maddenin "diğer kanunların bu kanuna aykırı hükümlerinin" yürürlükten kaldırılmış olacağı, yolundaki ifadesine de uygun olarak 1317 sayılı Kanundaki hükmün kaldırılmış olacağı görüşü öne sürülebilirdi. Ama bu görüş uygulamada Yargıtay ve Yüksek Hakem Kurulu tarafından benimsenmiş değildir. Yüksek Hakem Kurulu 4. bende uygun olarak yapılan başvurmalar üzerine uyuşmazlıkları çözümlemekte ve bu hükmün 1327 sayılı Kanuna rağmen, geçerliliğini kabul etmiş bulunmaktadır. Yargıtay da Yüksek Hakem Kurulu tarafından işçi sayılanların açtıkları davaları inceleyip sonuçlandırmaktadır. Bununla beraber, kanun ve uygulamadaki bu çözüm şekli de yetersizdir. Kanun, aynı yerde çalışanları bedenen-fikren çalışma gibi takdire bağlı bir ayrımla ikiye bölmektedir. Aynı işi yapmak ve aynı yerde çalışmakla, beraber çalışanların bir kısmı işçi, bir kısmı da memur sayılmaktadır. Yüksek Hakem Kurulu bu kıstastan hareketle, örneğin, sosyal Sigortalar Kurumunda çalışan santral memuru takip memuru, hemşire, evrak ve dosya memuru, daktilo, tasnifci, şoför, bekçi odacı, kaloriferci, baştekniseyen, kartoteks memuru, tekniker, veznedar ve diğerlerini işçi saydığı halde, malzeme memuru, programcı, desinatör, ayniyet mutemedi, kıymet muhafızı ve istihbaratçıyı memur saymıştır. Bu konuda takdir hakkının kullanılmasından ve belirtilen kıstasın uygulanmasından doğan halsizlikların önlenmesi için İş Kanununda işçinin tanımında artık terkedilmiş olan bedenen-fikren çalışma ayırımına yer veren 4. bent hükmünün kaldırılarak, yasama organının kimlerin işçi, kimlerin memur olduğunu açıkca belirtmesinin ve her halde yukarıda sözü edilen personelin tümünü işçi saymasının yerinde, olacağı görüşündeyiz. İleri batı ülkelerinde, polis ve hakim gibi devlet otoritesini temsil edenler dışındaki memurlara bile sendika hakkına ek olarak, toplu sözleşme ve grev haklarının verilmesi söz konusu edilirken, bizde hiç değilse memur mu işçi mi olduğu tüm olarak saptanamayanların, işçi sayılıp işçi haklarından yararlandırılmaları gerekir. Esasen yukarıda sayılan personelin durumu incelendiğinde bunların özel kesimdeki işçilerden farklı olmadıkları açıkca görülecektir. Öte yandan, bugünkü duruma göre Yüksek Hakem Kurulunca işçi sayılanların dahi işçi haklarından tam olarak yararlanamadıkları görülmektedir.. İşveren durumundaki kamu tüzel kişileri işçi sayılan bu personelin kurdukları sendikalarla olan ilişkilerde olumsuz bir tutum içinde bulunmakta ve mevzuatın toplu pazarlığı engellediğini öne sürerek toplu uyuşmazlıkları kolayca göze almaktadırlar. Devlet bir yandan toplu sözleşme düzenini getirerek işçilere toplu sözleşme ve grev haklarını sağlamakta, öte yandan devlet, kuruluşları bu haklarla bağdaşmayan kuruluş kanunları ve bütçe mevzuatının katı hükümleri yüzünden işçi sayılanlara bu hakların verilmesine karşı çıkmak zorunda bırakılmaktadırlar. Şu halde, sadece bir kısım personelin işçi sayılmasıyla iş bitmemekte, toplu sözleşme düzenine elverişli esnek bütçe imkanlarının bunları çalıştıran kuruluşlara sağlanması gerekmektedir. Hemen belirtelim ki konu daha çok, memur statüsündekilerin esnekliği olmayan ve artan hayat pahalılığına ayak uyduramayan, statü hükümlerine terkedilmiş, çalışma koşulları işçilere nazaran daha kötü duruma düşürülmüş olmasından dolayı önem kazanmış bulunmaktadır.

Anayasanın 46. maddesinde yapılan değişiklikle, işçi niteliği taşımayan kamu hizmeti görevlilerinin, sendika özgürlüğünü kabul eden hüküm kaldırılmıştır. Ayrıca 119. maddede memurların sendikalara üye olamayacakları açıkca hükme bağlanmıştır. Memur sendikacılığına son verilmesi herhalde uygulamada sendikalı memurların önayak oldukları kanun dışı eylemler yüzünden olmuştur. Ancak ileride memurlara sendika hakkının yeniden tanınacağına inanıyoruz

B-SENDİKA KURMA HAK VE ÖZGÜRLÜĞÜ VE SENDİKA İLKESİ GENEL OLARAK:

Anayasanın 46. maddesine uygun olarak çıkarılan 274 sayılı Sendikalar Kanununun 1. maddesinin 2. bendinde, mesleki teşekküllerin kurulmasının serbest ve ihtiyari olduğu belirtilmekte, ayrıca 2. maddesinin 1. bendinde, bu kanuna göre işçi sayılan kimselerin işçi sendikası kurmak, 3. maddesinin 1. bendinde de bu kanun bakımından işveren sayılan gerçek ve tüzel kişilerin işveren sendikası kurmak hakkına sahip oldukları belirtilmektedir. Görülüyor ki, sendika kurma demokratik düzene uygun olarak, önceden devletten izin alma v.s. kısıtlamalara yer vermeyen serbestlik esasına dayanmaktadır. Ayrıca sendika kurma ihtiyari olup işçi ve işverenler diledikleri zaman sendika kurabileceklerdir. 1317 sayılı kanunla getirilen, işçi sendikası kurabilmek için sendikanın kurulacağı işkolunda en az üç yıldan beri çalışır olmak şartı da Anayasa Mahkemesince iptal olunmuştur.

Sendika kurmadaki serbestlik ve ihtiyarilik esaslarının sonucu olarak ortaya çıkan sendika özgürlüğü ilkesine göre, aynı işkolunda faaliyette bulunmak üzere aynı anda birden fazla sendikanın (veya federasyonun yahut ayrı işkollarındaki teşekkülleri içine alan na konfederasyonun) kurulması mümkündür. Buna sendika çokluğu ilkesi denir. Bu ilke sendikacılığın gelişmesine ve tabiatına uygundur. Bunun karşıtı olan sendika tekliği veya tek sendika ilkesinin kanunla kabulü halinde, farklı düşünce ve inançlara bağlı kişiler belirli bir yöne zorlanmış olacaklardır. Bu ise sendika hak ve özgürlüğüne olduğu kadar, kişi hak ve özgürlüğüne de aykırı düşecektir. Bununla beraber bazan, siyasi ve dini düşünce ve inançları değişik kişilerin, siyasi ve dini kuruluşlar dışında, kendiliklerinden bir araya gelip her işkolunda tek bir sendika kurdukları da görülmektedir.. Bu konuda Almanya örnek gösterilebilir. Federal Almanya'da her işkolunda güçlü birer işçi sendikasının, kurulmasıyla mevcut 16 işkolunda 16 sendika doğmuştur. Bunlar da üst kuruluş, olan Alman işçi sendikaları Birliğinde (Deutscher Gewerkschaftsbund-DGB) toplanmışlardır. Aynı gelişme işverenler tarafından da olmuş ve DGB'nin karşısında Alman İşveren Sendikaları Birliği (Bundesvereinigung der Deutschen Arbeitgeberverbaende-BDA) kurulmuştur. Şüphesiz ki kendi kendine oluşan tek sendika esası veya sendika tekeli (Verbandsmonopol) sendika özgürlüğüyle bağdaşacaktır..

Prof.Dr. Nuri ÇELİK

Buna karşılık, işçiler ya da işverenlerin kanun zoruyla bir araya getirilmeleri, yani değişik düşünce ve inançtakilerin serbest iradeleri dışında bir araya gelmeye zorlanmaları kuşkusuz sendika özgürlüğüne aykırı düşecektir. İşçi sendikacılığının bölünmesini önleyecek en etkili yol, işçilerin, haklarını en iyi biçimde elde edebilmek için tek bir sendikada birleşmeleri gerektiği bilincine erişmeleridir. Bunun güçlüğü açıktır. Tek sendikada birleşme mümkün olmasa bile işçilerin birkaç sendika toplanarak sendaki sayısını önemli ölçüde azaltmaları halinde dahi güçlü sendikacılık kurulabilecektir. Esasen Al kurulabilecektir. Esasen Almanya örneği Batı Avrupa ülkelerinde tam bir istisna teşkil etmektedir.

Bizde de sendika özgürlüğü ve çokluğu ilkesine yer veren Anayasa'mızın 46. maddesini zorlayarak tek sendikaya ya da daha az sayıda sendikalara gitmek mümkün değildir. 274 sayılı kanunda yapılan değişikliklerle, özellikle mesleki teşekküllerin kuruluş şartlarında yapılan kısıtlamalarla ve toplu sözleşmeden yararlanabilmek için (275 sayılı kanunu da buna uygun olarak değiştirerek) işçilerin seçmiş oldukları sendikalardan ayrılarak başka bir sendikaya girmelerini zorlayıcı tedbirler getirmek istenmiştir. Şüphesiz ki Türkiye'de 700'ü aşkın sendikanın varlığı işçi haklarının korunması ve geliştirilmesi amacının gerçekleştirilmesini engellemektedir. Ne var ki, İşçi Sendikacılığında doğabilecek parçalanmayı yenmek " bizzat işçi sendikacılığı hareketinin kendisine düşen bir iştir"Güçlü sendikacılık için uzun bir süreye ihtiyaç olduğu da unutulmamalıdır. Bununla beraber, Anayasaya aykırı düşmeyecek ve aşağıda üzerinde durulacak, birçok tedbirlerle güçlü sendikacılığın doğmasına yardımcı olmak mümkün dür.

Hukukumuzda sendika çokluğu ilkesinin kabulü, toplu iş sözleşmesinin yapılmasında özellikle aynı ehliyete sahip işçi teşekkülleri arasında yetkili sayılacak teşekkülün tesbiti için de kural konulması zorunluğunu doğurmuştur. 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu, bir işkolu ya da işyerinde işçileri aynı ehliyeti haiz birden çok teşekkülün temsil etmesi halinde işçilerin çoğunluğunu temsil eden teşekkülün yetkili olacağını belirtmiştir. Ancak, Sendikalar Kanunu birden çok sendikaya üye olmasını önleyen bir hükme yer verilmediğinden birden çok sendikaya üye olunması ve toplu sözleşmenin yapılmasında birden çok sendikanın çoğunluğu temsil etmesi mümkün olmaktadır.

Bunun sonucu olarak hukukumuzda çoğunluğu temsil şartına ek olarak, en fazla temsil yetkisine sahip teşekkülün tesbiti zorunluğu doğmuştur.

İŞKOLUNA GÖRE SENDİKALAŞMA İLKESİ

Sendikalar Kanunu, mesleki teşekküllerin kuruluşlarının işkollarına göre yapılması esasını kabul etmiştir. Buna göre, bütün ülkede yapılan işler gruplaştırılmakta ve her bir gruba işkolu denilmektedir. İşçilerin sendika kurmalarında ya da bir sendikaya üye olmalarında mesleklerine bakılmaksızın sadece işkolu esas alınmaktadır. (Industrieverbandsprinzip). İşkoluna göre sendikalaşma ilkesinden başka mesleğe göre sendikalaşma aynı meslekten olan kişiler örneğin marangozlar, garsonlar, duvarcılar, tornacılar v.s. birleşerek meslek sendikalarını kurarlar, veya bunlara üye olurlar. İşkoluna göre sendikalaşmada olduğu gibi değişik meslekte olanların aynı sendikada bir araya gelmesi söz konusu değildir. İşyerlerinde tornacı, dökümcü, garson, laborant, sekreter gibi değişik meslekteki kişilerin bir arada çalışmaları kaçınılmaz olduğundan, sendikaların toplu sözleşme yapmalarında, işyerindeki işçilerin tek bir sendikada temsil olunup bunun dışındaki sendikaların yetkisiz sayılmaları işyerinde işçiler arasındaki dayanışmayı ve çalışma şartlarının yeknesaklığı sayesinde çalışma barışının gerçekleştirilmesini sağlar.

Bizde meslek esasına göre sendikalaşmaya yer verilmemiştir. İşçilerin iktisadi ve sosyal haklarının korunması ve geliştirilmesinde (Anayasa, m.47) herhalde yabancı ülkelerdeki gelişmeler de göz önünde tutularak, işkoluna göre kurulacak mesleki teşekküllerin daha yararlı olacağı düşünülmüştür. Anayasa'da buna açıkça yer verilmemekle beraber, 274 sayılı Sendikalar Kanunu'nda bu ilkenin kabülü yerindedir.

Sendikalar Kanunu' na göre, İşkolları Çalışma Bakanlığı'nca yapılacak bir yönetmelikte tesbit olunur. Bu yönetmelik uluslararası normlar ve işçilerin Türkiye'deki mevcut sendikalaşma durumları gözönüne alınarak hazırlanır. İşkolları Yönetmeliği'nde yer almamış olup da Sendikalar Kanunu'na göre sendika kurmak ve kurulan bu sendikalara üye olmak hakkına sahip olanlar Genel Hizmet işkoluna dahil sayılırlar. Ayrıca belediye hizmetlerinden hangilerinin bu işkoluna gireceği İşkolları Yönetmeliği ile tesbit edilir. (m.9/4)

İşkolları Yönetmeliği'nde işkolları ve bunların birbirleriyle ilgili olanları gösterilmiştir. Örneğin, tarım ve Ormancılık 1 nolu avcılık ve balıkçılık 2 nolu şeker sanayii 6 nolu, çimento ve toprak sanayi 14 nolu, genel işler sonuncu sırada 34 nolu işkolu olarak gösterilmiştir. Bunlardan 1 ve 2 numaralı işkolları birbirleriyle ilgili sayılmış (Yön. m.5) bu işkollarında kurulu işyerlerinde çalışan işçilerin aynı sendikada birleşmelerinin mümkün olduğu hükme bağlanmıştır. (m.6) Bundan başka, yönetmeliğe göre, bir işyerinde yürütülen esas işe yardımcı işler de esas işin dahil olduğu işkolundan sayılırlar. (m.7.)

Sendikalar Kanununun 9. maddesinin 4. bendindeki hükümden anlaşılacağı gibi, işkollarının tesbiti oldukça izafidir. Nitekim Almanya'daki 16 işkoluna karşılık Türkiye'de 34 işkolu kabul edilmiştir. Çalışma Bakanlığı kanundan aldığı yetkiye dayanarak işkollarını zaman zaman değiştirmektedir. İlk çıkarılan Yönetmelikte işkolları sayısı 36 olarak saptanmıştır. Kanımızca güçlü sendikacılığı gerçekleştirme yollarından biri de işkollarının sayısını azaltmaktır. İşkollarının sayısı arttıkça, her işkolundan faaliyette bulunan sendikaların üye sayısının, o iş kolundaki işçi sayısının azalması nedeniyle azalacağı, başka bir deyişle sendikanın gelişme olanağının, esas itibariyle, işkolunun büyüklüğü ve işçi sayısının çokluğuna bağlı olacağı açıktır. Örneğin cam işkolundaki bir sendika ideal bir güçlülüğe ulaşabilse de, bu işkolunda 8000 işçi çalışıyorsa, bu sınırı aşamayacaktır. Aynı şey, yine çok dar bir işkolu olan lastik işkolundaki sendikalar için de söz konusudur. Ayrıca işkolu sayısının azalması muhtemelen sendikaların birçoğunun da ortadan kalkmasını sağlayacaktır. Bu görüşten hareketle, önce ilgili işkollarının tek işkolu haline getirilmeleri, diğer bazı işkollarının da birleştirilere'e işkolları sayısının azaltılması mümkündür. Örneğin madencilik ve enerji gıda ve şeker, petrol, lastik, ve kimya, çimento, toprak ve cam metal ve gemi işkollarını birleştirmek, ardiye ve antrepoculuğu, taşımacılık işkollarına dağıtmak düşünülebilir. Hemen belirtelim ki, bu konudaki değişiklikler birçok sendikaları tedirgin edeceğinden kolay olmayacaktır. Bu ancak üst kuruluşların desteği ile gerçekleştirilebilir.

1317 sayılı kanunla değiştirilen Sendikalar Kanunu, gerek işçilerin gerek işverenlerin sendika, federasyon ve konfederasyon adları altında üç tür teşekkül kurabilmelerine imkan vermektedir. (m.9). Daha önce aynı maddede yer alan "Birlik" türü 1317 sayılı kanunla kaldırılmıştır. Bunun, Anayasa'da "Birlik" sözcüğünün bulunması nedeniyle, Anayasa'ya aykırı olduğu öne sürülmüşse de, Anayasa Mahkemesi bu iddiayı reddetmiştir. Anayasa Mahkemesi'ne göre, "Anayasa'nın değişik 46. maddesindeki (Birlik) sözcüğü kapsamı Anayasa' ca belirlenmiş olmayan bir kavramdır. Yasa koyucu birliğin kapsam ve anlamını Federasyon ve konfederasyon olarak tanımlamıştır. Bu gibi mesleki kuruluşlar için güdülen amaç çalışma biçim ve koşullarını çağdaş düzeyin gereklerine uydurmak, hakka ve adalete uygun bir ücret sağlamak çalışanların her türlü yarar ve çıkarlarını Yasa kuralları çerçevesinde savunmak ve gerçekleştirmektir. (DEVAMI YARIN)

Federal Alman hükümeti II. Dünya harbinde yıkılan ekonomisini düzenli kredi kuruluşlarıyla kalkındırdı

İkinci Dünya Harbi'nden tamamen yıkılmış bir ekonomiyle çıkan, parasının hiç bir değeri kalmayan ve halkı günlük iaşesini temin de güçlük çeken Almanya'nın batı kısmı veya bugünkü ismiyle, Federal Almanya Cumhuriyeti harbin bitmesinden bir kaç yıl sonra iktisadi durumunu, süratle düzelterek dünyada, en başta gelen sanayi ülkeleri arasında yer almaya başlamıştır. Bu duruma nasıl gelinmiştir? Bunun nedenleri, müteaddittir. Fakat Alman Hükümeti'nin müteşebbislerinin yeniden kalkınmalarını, sağlamak için harcadığı çabaların, onlara temin ettiği imkânların ve bu maksatla kurduğu özel müesseselerin süratli kalkınmada büyük paylarının olduğu muhakkaktır. Bu özel müesseselerin en mühimlerinden biri de ekonomik kalkınmayla ilgili çeşitli görevleri ifa etmek için 1948 kasımında kurulan, "Kreditanstalt für Wiederaufbau, KfW (OnarımKredisi Müessesesi)" adındaki bankadır.

GÖREV VE FAALİYET ALANI

Daha ziyade uzun vadeli krediler veren KfW müessesesinin esas görevi, statüsüne göre, Alman ekonomisini, teşvik etmektir. Buna 1949 yılından itibaren Alman ihracatçısına kredi imkanları sağlamak, yabancı ülkelerdeki teşvike değer projelerin finansmanını yapmak gibi çeşitli başka görevler de tedricen ilave edilmiştir.

Sözü edilen müessese tarafından verilen kredilerin bir kısmının finansman kaynağı, federal bütçelere belirli maksatlarla konulmuş tahsisat, teşkil etmektedir. Veya başka bir deyişle federal bütçede belirli teşvik maksatları için konulmuş tahsisat ve Marshall Yardımı Karşılık Paraların dan oluşan ERP-bütçesi olanakları KfW müessesesince, krediye kalbedilerek Alman müteşebbislerine aktırılmaktadır. Anılan müessese, böylelikle, bir yandan devletin yatırım bütçeleri, sermaye piyasası ve kredi müesseseleri ile yatırım yapan müteşebbisleri arasında icabeden bağlantıyı kurmakta, öbür yandan gerek Alman ekonomisi, gerek de Federal Alman Hükümeti'nin yabancı ülkelere yaptığı mali yardımların tatbikatçısı sıfatiyle gelişme yolundaki ülkeler için bir nevi kalkınma bankası durumunda bulunmaktadır.

Müessesenin iç muameleleri arasında:

-Federal Almanya'nın iktisaden zayıf veya geri kalmış durumda olan bölgelerinde ve tarım veya madencilik bölgelerinde yeni iş imkân ve sahalarının yaratılmasını hedef tutan projelerin teşviki maksadiyle,

-Yeni ve değişik mal çeşitleri imal etmek veya daha ileri bir teknolojiyi uygulamak suretiyle rekabet güçlerini arttırmak isteyen, fakat tahvil veya hisse senedi ihraç ederek sermaye piyasasına, başvuramayan veya ancak ağır şartlar altında başvurabilen küçük ve orta çaptaki teşebbüs ve işletmelere,

-Afetlerin önlenmesini sağlayacak yatırımları veya geliştirme ve uygulama alanında yapılacak araştırmaları temin ve teshil edecek kompüter alınması gibi yatırımları teşvik etmek ve aynı zamanda işletmelerin bir taraftan bundan mütevellit masraflarını azaltmak, diğer taraftan rekabet olanaklarını arttırmak maksadiyle,

-Saír yapısal değişimleri teşvik etmek üzere,

Krediler vermek gibi bölgesel teşvikler ile küçük ve orta çaptaki teşebbüslerin ve yapısal değişikliklerin sağlanmasıyle ilgili olan muameleleri teşvikleri ön planda gelmektedir.

Dış muameleler kesiminde KfW müessesesi tarafından Alman müteşebbislerinin uzun vadeli krediyle vakti ihracat muamelelerinin finansmanı yapılmaktadır. Ancak bu finansmanlarda, genellikle, önceden aynı ihracat muamelesi ile ilgili olarak AKA veya Alman bankaları tarafından kredi verilmiş olması aranmakta yani kredi sürelerinin uzatılması suretiyle bir ek finansmana gidilmektedir. Diğer bir ifadeyle Kreditanstalt für Wiederauf bau AKA veya ilgili bankanın yerine mukriz olarak kaim olmaktadır. Alman müteşebbisi, böylece, alıcıya daha uzun bir krediyi öngören teklifler de bulunabilmekte, dolayısıyla de milletlerarası rekabet gücü artmaktadır. KfW müessesesi, ayrıca yalnız Alman ihracatçısına kredi vermemektedir. Federal Almanya'dan siparişte bulunacak yabancı müteşebbisler ve bu arada bilhassa yatırıma girişecek olanlar da doğrudan doğruya kredi alabilmektedirler. KfW müessesesi ihracatın finansmanı, muamelelerinde Alman tersanelerine, diğer ülkelerdekilerle daha kolay rekabet edebilmelerini teminen bir öncelik de tanınmaktadır.

Şevki DORSAY

Bazı hallerde yabancı müstakrizlere Federal Almanya'dan mübayaatta bulunma şartını ihtiva etmeyen krediler de verilmektedir. Ancak bunlar, genel olarak, ya Alman ekonomisinin muhtaç bulunduğu hammaddelerin üretilmesine yarayacak yabancı ülkelerdeki kaynakların işletilmesi için, ya da yabancı Merkez Bankalar'na döviz desteği kredisi olarak verilen kredilerdir. Marshall Yardımı Karşılık paralarından ise Alman müteşebbislerine gelişme yolundaki ülkelerde yaptıkları yatırımlar ve bahse konu ülkelerde mevcut teşebbüslere ortak olmak için kredi verilmektedir. Bundan maada, küçük ve orta çaptaki teşebbüsler başta olmak üzere, Alman müteşebbislerinin A.B.D. de yaptıkları yatırımlarına da finansman yardımlarında bulunmaktadır.

Öte yandan KfW'nin görevleri arasında Alman müteşebbislerinin başka kaynaklardan temin ettikleri yatırım veya, ihracat kredilerinin grantiyle teçhiz edilmesi de yeral maktadır.

Daha evvel değinildiği gibi, KfW müessesesi, Federal hükümetçe gelişme yolundaki ülkelere sanayi ve tarım kesimlerindeki yatırımları ve altyapı tesisleri ile ilgili olarak yapılan mali yardımların tatbikatçısıdır. Başka bir ifadeyle bu mali yardımların sadece bankacılık muameleleriyle değil, değerlendirme, denetim ve saire ile ilgili bilcümle işler mezkur müessesece yürütülmektedir.

Anılan müessese tarafından belirli bir projeye bağlı bulunmıyan krediler de verilmektedir. Gelişme yolundaki, ülkelerin kalkınma bankalarına, ülkelerinde sanayi sanayi ve tarım kesimlerinde yapılacak küçük yatırımların finansmanı maksadile verilen krediler de dış muameleler arasında önemlice bir yer işgal etmektedir.

HUKUKİ DURUM, SERMAYE VE KURULUŞ

1948 yılında çıkarılan bir kanunla kurulan KfW müessesesi tüzel kişiliği haizdir.... Merkezi Frankfurt'tadır, şubeleri yoktur. Bir milyar D-Mark olan ana sermayesinin 800 milyonu Federal hükümet 200 milyonu eyaletler tarafından temin edilmiştir. Müessesenin organları başkanlık divanı ile halen 29 üyeden müteşekkil yönetim kuruludur. Müessesenin idaresile sermaye işlerinin tedviri başkanlık divanına aittir. Yönetim kurulunun başkanı ve yardımcısı, Federal Hükümetçe tayin edilmektedir. Federal Hükümetin eyalet hükümetlerinin, çeşitli ekonomik kolların ve kredi müesseselerinin değişik düşünce görüş ve istekleri yönetim kurulunda ve onun ihtisas komisyonlarında ahenkleştirilmektedir. Mezkür kurulda Federal Hükümeti temsilen 5 Federal bakan, eyaletleri temsilen Federal Konseyce tayin edilen 5 mümessil ve Federal Merkez Bankası Başkanı dahil yedir. Kurulda, ayrıca kredi sanayi, ticaret, zanaat, tarım ile inşaat kesimlerinin ve belediyelerle sendikaların da temsilcileri bulunmaktadır.

Kreditanstalt für Wiederaufbau federal hükümetin denetimine tabidir. Feshi ancak bir kanunla mümkündür.

MALİ KAYNAKLAR

Görevlerinin ifası için, gerekli mali olanaklar: KfW tarafından:

-Hamiline yazılı tahviller çıkarmak,

-Federal Hükümetten istikrazda bulunmak ve Marshall Yardımı Karşılık Paralarını kullanmak,

-Vazifeleri icabı sermaye toplandığı başka kaynaklardan kredi almak,

-Dış ülkelerde istikraz anlaşmaları akdetmek, suretile sağlamaktadır.

Tahvil çıkarmak:

Finansmanlarına gerekli karşılıkları temin etmek için KfW müessesesi tarafından, uzun vadeli istikrazlar akdedilerek tahviller ihraç edilmekte ve 1958 yılından beri kasa borç senetleri de çıkarılmaktadır.

KfW nin hamiline yazılı tahvilleri, Alman mevzuatı gereğince, vesayet altında bulunanların paralarının plasmanında kullanılabildiğinden garantili bir sermaye yatırımı teşkil etmektedir.

FEDERAL HÜKÜMETTEN İSTİKRAZDA BULUNMAK

KfW müessesesinin görevlerine eşit maksatlarla federal bütçelere konulmuş tahsisat mezkur müessesenin finansman kaynakları arasında mühim bir yer işgal etmektedir. Marshall Yardımı Karşılık Paraları ise, özellikle, Federal Almanya'da yapılan yatırımların finansmanında ve uzun vadeli ihracat kredilerin de kullanılmaktadır. Federela bütçedeki tahsisat daha ziyade gelişme yolunda

İKİNCİ DÜNYA HARBİNDEN YIKILMIŞ BİR ŞEKİLDE ÇIKAN ALMANYA KISA SÜRE İÇİNDE KENDİSİNİ TOPLAMASINI BECEREBİLDİ.

REKOR KIRAN VİNÇ

174 metre yüksekliğindeki vinç Berlininçevresini değiştirecek

Batı Berlin (DaD) - Batı Berlin'in çehresini esaslı şekilde değiştirecek olan yeni bir yapıda dev bir vinç, büyük hizmet görüyor. Şehrin güneyinde yapılan yeni elektrik santrali, bütün şehrin enerji ihtiyacını kolaylıkla sağlayacaktır. . Bu yapı için bir Batı Berlin firmasının hazırladığı yeni vinç, santralin yapısıyla birlikte yükselerek 174 metreyi bulmaktadır. Bu da Avrupa kıtasında bir rekor sayılmaktadır. Kazanların bulunduğu, 1.60 metre yükseklikteki yapıların, üstüne yerleştirilen bacaların montajı sırasında dev vinç, en yüksek şekilde kullanılmıştır. Bu arada, taşıma kapasitesi 1000 ton olan yedi metre uzunluktaki vinç kolundan da faydalanılmıştır. Dev vincin güvenli bir şekilde çalışabilmesi için, hava şartlarının elverişli olması gerekiyor. Rüzgârın hızı biraz fazla olunca, tehlike baş göstermektedir. Bunun için de yapı uzmanlarının devamlı şekilde meteoroloji uzmanlarıyla haberleşmeleri gerekmektedir.

TÜRK EKONOMİSİNİN GENEL DURUMU (41)

Odalar Birliği'nin Ekonomik Raporu

1972 yılı içinde yeni kurulan şirketlerin sayısı artarken kooperatiflerde tam tersine azalma göze çarpıyor

1971 yılına göre 1972 yılı muamele hacminde nisbi olarak en çok azalış yüzde 52,1 oranında olmak üzere Alaşehir Borsası'nda kaydedilmiş bulunmaktadır. Alaşehir Borsasını Osmaniye (% 39,5), Edirne (% 30,8) Aydın (% 27,8), Söke (% 23,7) Borsaları ile öteki onbir borsa izlemektedir. Muamele hacminde azalış meydana geldiği görülen öteki onbir borsadaki azalışın oranı beş borsadaki azalışın oranı beş borsada yüzde 20 ilâ yüzde 10, altı borsada ise yüzde 10 ilâ yüzde 1 arasında değişmektedir.

Söz konusu tablonun tetkiki halinde görüleceği gibi, 1972 yılında ticaret borsalarımızdan dördünün muamele hacmi bir milyar lirayı aşmış bulunmaktadır. Halen Türkiye'nin en büyük borsası olan İstanbul Ticaret Borsası'nın 1971 yılı muamele hacmi 2.873 milyon lira iken 1972 yılında yüzde 28,8 oranında oldukça önemli seviyede bir artışla 3.699 milyon liraya yükselmiş olduğu müşahede olunmaktadır. İzmir Borsa'sının 1971 yılı muamele hacmi 1.863 milyon lira iken 1972 yılında yüzde 21,8 gibi oldukça yüksek bir oranda artış kaydederek 2.270 milyon liraya yükselmiş bulunmaktadır. Muamele hacminin genişliği yönünden üçüncü sırada yer alan Adana Borsa'sının muamele hacmi bir önceki yıla nazaran yüzde 11,8 oranında bir artışla 1.588 milyon liraya ulaşmaktadır. Adana Borsa'sını takip eden Ankara Borsa'sının muamele hacmi 1971 yılına nazaran % 12,3 oranında bir artış kaydederek, 1.205 milyon liraya yükselmiş olduğu görülmektedir.

Muamele hacminin genişliği yönünden başta gelen dört büyük borsayı mutlak değerlerle, Giresun (745 milyon lira), Tarsus (435 milyon lira), Konya (390 milyon lira), Antalya (383 milyon lira), Ceyhan (376 milyon lira) Erzurum (363 milyon lira), Eskişehir (307 milyon lira) ve öteki borsalar izlemektedir.

Birinci ve İkinci Beş Yıllık Plan dönemleri (1963-1972) içerisinde borsaların muamele hacmine ilişkin bilgileri ihtiva eden (Tablo: 306)nın incelenmesi halinde görüleceği üzere, plânlı dönemde ticaret borsalarının toplam muamele hacimlerinde sürekli olarak artış meydana gelmiş bulunmaktadır.

Yıldan yıla hızla gelişmekte olan borsa muamele hacminde, Birinci Beş Yıllık Plân dönemine (1963-1967) nazaran, İkinci Beş Yıllık Plân dönemi (1968-1972) içerisinde önemli artışlar meydana gelmiş olduğu görülmektedir. Gerçekten borsaların toplam muamele hacminde, bilhassa 1969 (% 16,2), 1971 (% 19,4) ve 1972 (% 22,4) yıllarında oldukça yüksek nisbetlerde artışlar kaydedildiği dikkati çekmektedir.

İkinci Beş Yıllık Plân dönemi içerisinde madde grupları itibariyle borsalarda muamele hacmine ilişkin bilgiler (Tablo:307) de verilmektedir.

Tablonun tetkikinden de anlaşılacağı gibi İkinci Plân dönemi içerisindeborsalarda muamele hacmi bakımından ilk sırayı 1968' de yüzde 20,6, 1969'da yüzde 18,5, 1970'de yüzde 23,2, 1971'de yüzde 27,9 ve 1972 yılında da yüzde 22,5 oranındaki paylarla "tekstil ham maddeleri"grubu almaktadır. Madde grupları itibariyle genel muamele hacmi içerisindeki ikinci ve üçüncü yeri sıra ile "Hububat" ve "Hububat mamulleri" işgal etmektedir... Toplam muamele hacmi içerisinde hububat, grubu yüzde 16 ve hububat mamulleri grubu ise yüzde 12 dolaylarında bir payla İkinci Beş Yıllık Plân dönemi zarfında müstakar bir durum arzetmektedir. Hububat mamûllerini sırasıyla "nebati yağlar", "çeşitli gıda maddeleri", "canlı hayvanlar", "kuru ve yaş meyvalar" ve öteki madde grupları takip etmektedir.

TİCARETLE İLGİLİ DİĞER GÖSTERGELER

1972 yılı içerisinde Türkiye'de kurulmuş bulunan şirketlerin nevilerine göre sayıları ve kuruluş sermayeleri bir önceki yıl ile mukayeseli olarak (Tablo:308) de gösterilmektedir.

Tablonun incelenmesi halinde görüleceği üzere, 1972 yılı içerisinde kurulmuş bulunan gerek şahıs ve gerekse sermaye şirketlerinde adet ve sermaye yönünden 1971 yılına nazaran artışlar kaydedilmiş bulunmaktadır.. Kooperatiflerde ise, ters bir eğilim müşahede olunmaktadır. Gerçekten bir önceki yıla nazaran, 1972 yılında kurulmuş bulunan kooperatiflerin sermayelerindeki artışa karşın miktarlarında azalış meydana geldiği görülmektedir.

1971 yılına nazaran 1972 yılı içerisinde kurulan şirketlerde en çok artış miktarlarda da yüzde 57,6 ve sermaye değerinde yüzde 163,4 olmak üzere anonim şirketlerde müşahede olunmaktadır. Anonim şirketlerde görülen oldukçayüksek orandaki artışı sırasiyle miktarlarda kollektif (% 25,2), komandit (% 20,0) ve limited (% 3,1) şirketler sermaye değerlerinde ise, limited (% 46,7), kollektif (%42,4), komandit (%39,7) ve kooperatif (% 25,8) şirketler izlemektedir.

Anılan tablonun tetkikinden anlaşılacağı, gibi, bir önceki yıla nazaran 1972 yılı içerisinde kurulan şirketlerin miktarında ve sermaye değerinde önemli ölçüde artışlar meydana geldiği görülmektedir. Bilhassa sermaye şirketlerinin sayılarında görülen artışa nazaran sermaye değerlerinde oldukça yüksek oranda artış kaydedilmiş bulunmaktadır. Bu itibarla, bir önceki yıla nazaran 1972 yılı içerisinde genel olarak daha çok sayıda ve sermaye büyüklüğü yönünden daha güçlü şirketlerin kurulmuş olduğu sonucuna varılmaktadır. Şüphesiz bu sonuç iktisadi faaliyetlerin gelişmesini ve yaygınlaşmasını göstermesi, bakımından memnuniyet verici bir durum arz etmektedir.

İkinci Beş Yıllık Plân dönemi içerisinde kurulmuş bulunan şirketlere ilişkin verileri ihtiva eden (Tablo:309) un tetkiki halinde de görüleceği üzere, kurulmuş bulunan kollektif ve komandit şirketlerin gerek sayılarında ve gerekse sermaye değerlerinde İkinci Beş Yıllık Plân döneminin ilk iki ve son yıllarında artış, arada kalan üçüncü ve dördüncü yıllarında ise azalış kaydedilmiş bulunmaktadır

Sözkonusu dönem içerisinde kurulan limited şirketlerde genel olarak ters bir eğilim göze çarpmaktadır. Gerçekten İkinci Plan dönemi içinde kurulan limited şirket sayısı, (1969 yılı hariç) artış eğilimi kaydetmiş bulunmaktadır. Buna karşılık sermaye değerleri ters yönde olmak üzere genellikle, azalış eğilimi göstermektedir.

İkinci Plân dönemi içerisinde kurulan anonim şirketler daha değişik bir durum arzetmektedir. Anonim şirket kuruluşlarında sıra ile bir yıl artış, bir yıl azalış kaydedildiği dikkati çekmektedir. Ancak, sözkonusu artış ve azalışlarda gerek şirket sayısı ve gerekse sermaye değere bakımından bir paralellik müşahede olunmaktadır.

İkinci Beş Yıllık Plân döneminde kurulan kooperatiflerin sayıları 1972 yılı dikkate alınmadığı takdirde genel olarak artış eğilimi göstermektedir. Kooperatif sayılarında görülen artış eğilimine paralel olarak sermaye, değerleri de genel olarak (1968 yılı hariç) olumlu yönde gelişme kaydetmiş bulunmaktadır.

Sermaye piyasasına getirilen en önemli ve ciddi tedbir 1970 yılında yürürlüğe giren 1211 sayılı Merkez Bankası Kanununun 4.ve 40. maddelerine konulan yeni hükümlerdir.

Fesih ve tasfiyeler:

1972 yılı içerisinde fesih ve tasfiye olunan şirketlerin miktarı bir önceki yıla mukayeseli olarak(Tablo: 310) da gösterilmiştir.

Tablodan da izlenebileceği gibi, 1972 yılı içerisinde 1971 yılına nazaran daha çok sayıda limited ve anonim şirket fesih ve tasfiye edilmiş bulunmaktadır. Fesih ve tasfiyelerdeki en fazla artış yüzde 16,7 oranı ile anonim şirketlerde görülmektedir. Anonim şirketleri % 4,2 oranındabir artışla limited şirketler takip etmektedir.

1972 yılı içerisinde bir önceki yıla nazaran daha az sayılla kollektif, komandit ve kooperatif fesih ve tasfiye edildiği müşahede olunmaktadır. Fesih ve tasfiyelerdeki en çok azalış yüzde 30,8 oranı ile kooperatiflerde, görülmektedir. Kooperatifleri eksiliş oranındaki sıraya göre komantid (% 20,2) ve kollektif (% 11,4) gibi şahıs şirketleri izlemektedir.

İkinci Beş Yıllık Plân dönemi içerisinde şirketlerin fesih ve tasfiyesi ile ilgili veriler (Tablo : 312) de gösterilmektedir.

Sözkonusu tablonun incelenmesi halindede görüleceği gibi, İkinci Beş Yıllık dönem içerisinde 'kollektif' şirketlerin (1972 yılı hariç) ve anonim şirketlerin (1968 yılı hariç) fesih ve tasfiyesi devamlı bir artış eğilimi kaydetmiş bulunmaktadır. Komandit şirketlerin fesih ve tasfiyesinde İkinci Plân döneminin ilk üç yılında artış, son iki yılı içerisinde de ters fakat olumlu yönde azalış meydana gelmiş olduğu müşahede olunmaktadır. Bahis konusu dönem içerisinde limited ve kooperatif şirketlerin fesih ve tasfiyesi daha değişik bir durum arzetmektedir. Limited şirketlerin fesih ve tasfiyesinde artış görülen yıllarda ise limited şirketlerde eksiliş kaydedildiği dikkati çekmektedir. Gerçekten 1968 ve 1971 yıllarında limited şirketlerin fesih ve tasfiyesi azalış kooperatiflerin fesih ve tasfiyesiyle artış kaydetmiş bulunmaktadır. İkinci Beş Yıllık Plân döneminin diğer yıllarında ise, bu durumun tam tersi bir eğilim görülmektedir.

(TABLO : 306)
BORSALARDA MUAMELE HACMİ
(1000 TL.)

Sıra No.	Borsalar	1971	1972	Fark %
1	Adana	1.420.842	1.588.395	+ 11,8
2	Adapazarı	210.684	218.762	+ 3,8
3	Akhisar	33.499	27.910	— 16,7
4	Aksaray - Niğde	42.274	39.724	— 6,0
5	Alaşehir	27.026	12.953	— 52.1
6	Ankara	1.072.410	1.204.559	+ 12,3
7	Antakya	132.943	121.882	— 8,3
8	Antalya	306.964	382.681	+ 24,7
9	Aydın	77.382	55.850	— 27,8
10	Balıkesir	136.800	123.353	— 9,8
11	Bandırma	108.466	130.073	+ 19,9
12	Bursa	175.591	214.110	+ 21,9
13	Ceyhan	316.044	376.465	+ 19,1
14	Çorlu	78.000	93.612	+ 20,0
15	Denizli	174.917	183.306	+ 4,8
16	Diyarbakır	49.185	63.997	+ 9,8
17	Edirne	189.515	131.082	— 30,8
18	Elâzığ	20.034	21.323	+ 6,4
19	Ereğli - Konya	17.944	20.268	+ 13,0
20	Erzurum	243.336	362.780	+ 49,1
21	Eskişehir	252.040	307.171	+ 21,9
22	Gaziantep	183.016	146.640	— 19,9
23	Giresun	81.089	745.311	+ 819,1
24	Hayrabolu (1)	—	80.384	—
25	İpsala	13.038	18.167	+ 39,3
26	İskenderun	95.120	79.965	— 15,9
27	İstanbul	2.872.883	3.699.048	+ 28,8
28	İzmir	1.863.120	2.269.574	+ 21,8
29	Kahraman Maraş	109.962	98.628	— 10,3
30	Karacabey	62.757	58.836	— 6,2
31	Kars	29.129	37.333	+ 28,2
32	Keşan	62.144	57.933	— 6,8
33	Kırklareli	25.065	21.159	— 15,6
34	Konya	287.352	389.568	+ 35,6
35	Lüleburgaz	53.800	55.018	+ 2,3
36	Malatya	23.642	47.299	+ 100,1
37	Malkara	22.223	26.418	+ 18,9
38	Manisa	60.016	...	—
39	Mersin	225.051	272.405	+ 21,0
40	Nazilli	70.931	80.115	+ 12,9
41	Ordu	150.915	166.016	+ 10,0
42	Osmaniye	10.510	6.362	— 39,5
43	Ödemiş	51.377	75.189	+ 46,3
44	Salihli	48.454	49.386	+ 1,9
45	Samsun	135.204	144.225	+ 6,7
46	Söke	171.883	131.083	— 23,7
47	Tarsus	364.017	435.129	+ 19,5
48	Tekirdağ	146.666	149.880	+ 2,2
49	Trabzon	164.832	282.477	+ 71,4
50	Turgutlu	55.333	63.158	+ 14,1
51	Uzunköprü	98.793	96.626	— 2,2
	Toplam	12.624.218	15.463.552	+ 22,5

(1) 1972 yılında kurulmuş ve faaliyete geçmiştir.
(...) Bilgi temin edilememiştir.
Kaynak : T. Odalar Birliği - Borsalar, İstatistik ve Konjonktür Araştırmaları Servisleri.

(TABLO :311)
KURULAN ŞİRKETLER

Şirketin nev'i	1971 Adet	1971 Sermaye (1000 TL.)	1972 Adet	1972 Sermaye (1000 TL.)	Fark % Adet	Fark % Sermaye
Kollektif	1.316	241.342	1.648	343.726	+ 25,2	+ 42,4
Komandit	270	71.966	324	100.517	+ 20,0	+ 39,7
Limited	323	81.329	333	119.326	+ 3,1	+ 46,7
Anonim	231	757.973	364	1.996.673	+ 57,6	+ 163,4
Kooperatif	2.886	15.632	2.584	19.666	- 10,5	+ 25,8

Kaynak: Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi T. Odalar Birliği İstatistik ve Konjonktür Araştırmaları Servisi.

(TABLO :308)
İKİNCİ BEŞ YILLIK PLAN DÖNEMİ İÇERİSİNDE BORSALARDA MUAMELE HACMİNİN MADDE GRUPLARINA DAĞILIŞI
Muamele hacimleri (1.000.000 TL.)

Madde grubu	1968 Kıymet	%	1969 Kıymet	%	1970 Kıymet	%	1971 Kıymet	%	1972 Kıymet	%
Hububat	1.235,2	14,8	1.556,1	16,0	1.687,8	16,0	2.069,6	16,4	2.424,8	15,7
Hububat mamûlleri	1.022,7	12,2	1.137,1	11,7	1.244,7	11,8	1.476,0	11,7	1.511,3	9,8
Bakliyat	67,3	0,8	62,9	0,7	93,1	0,9	148,1	1,2	159,4	1,0
Yağlı tohumlar	579,0	6,9	686,9	7,1	665,8	6,3	810,9	6,4	1.029,4	6,6
Küspeler ve prina	76,1	0,9	92,1	1,0	69,4	0,6	107,8	0,9	126,4	0,8
Nebati yağlar	1.118,0	13,4	1.168,9	12,0	979,5	9,3	919,7	7,3	1.354,8	8,8
Hayvani yağlar	38,8	0,5	47,4	0,5	62,1	0,6	101,3	0,8	82,6	0,5
Çeşitli gıda maddeleri	800,1	9,6	937,7	9,7	1.128,4	10,7	1.288,1	10,2	1.726,5	11,2
Kuru ve yaş meyvalar	747,5	9,0	1.069,7	11,0	1.017,6	9,6	826,0	6,5	1.764,1	11,4
Meyva çekirdekleri	4,0	—	2,3	—	3,6	—	1,7	—	19,3	0,1
Orman mahsulleri	16,3	0,2	20,4	0,2	27,3	0,3	28,3	0,2	28,6	0,2
Tekstil ham maddeleri	1.719,7	20,6	1.795,9	18,5	2.457,6	23,2	3.523,6	27,9	3.474,1	22,5
Canlı hayvanlar	764,4	9,2	952,7	9,8	912,4	8,6	1.032,0	8,2	1.395,4	9,0
Ham deriler	93,9	1,1	99,0	1,0	135,8	1,3	161,1	1,3	241,5	1,6
Av derileri	1,0	—	1,0	—	1,4	—	2,0	—	2,9	—
Çeşitli maddeler	67,3	0,8	74,5	0,8	85,9	0,8	123,0	1,0	123,0	0,8
TOPLAM	8.351,2	100,0	9.704,6	100,0	10.572,4	100,0	12.624,2	100,0	15.463,5	100,0

Kaynak: T.Odalar Birliği-Borsalar, İstatistik ve Konjonktür Araştırmaları Servisi,

Ticari ünvan tescilleri ve ticareti terkeden firmalar:

1972 yılı içerisindeki ticari ünvan tescilleri ile ticareti terk eden firmaların miktarlarını gösteren bilgiler 1971 yılı ile karşılaştırmalı olarak (Tablo: 313) de verilmektedir.

Tablonun tetkiki halinde görüleceği üzere bir önceki yıla nazaran, 1972 yılı içerisinde yapılan ticari ünvan tescillerinde bir artış meydana gelmiş bulunmaktadır. Bu artışın miktarı mutlak rakamla 2746 ve nisbi değerle yüzde 18,7 olmaktadır.

Ticari ünvan tescillerinde görülen bu artışa paralel olarak 1972 yılı içinde ticareti terk eden firmalar sayısında da olumlusuz yönde olmak üzere bir artış kaydedilmiş bulunmaktadır. Böyle olmakla beraber mutlak rakamlarla tescil olunan ticari ünvanların sayısı, ticareti terk bulunan firma sayısından 3,1 misli daha fazla bulunmaktadır.

İkinci Beş Yıllık Plân döneminde ticari ünvan tescilleri ile ticareti terk eden firmaların miktarlarına ilişkin bilgiler (Tablo:314) de gösterilmektedir.

Anılan tablodan da izlenebileceği üzere İkinci Beş Yıllık Plân dönemi içerisinde 1969 ve 1972 yıllarında artış buna mukabil diğer üç yıl içerisinde de azılış meydana gelmiş bulunmaktadır.

Aynı dönem içerisinde ticareti terk eden firmaların sayısı 1970 ve 1972 yıllarında artış, buna karşın 1968, 1969 ve 1971 yıllarında da olumlu yönde olmak üzere azalış kaydetmiş, olduğu görülmektedir.

Protesto edilen senetler:

1972 yılı içerisinde protesto edilen senetlere ilişkin bilgiler Merkez Bankası şubeleri ayrıntısında ve şehir, reeskont bölgesi ve toplam olarak (Tablo: 315) de verilmektedir.

Tablo incelendiği takdirde görüleceği gibi 1972 yılı içerisinde toplam olarak 2.780.263.348 lira tutarında 769.040 adet senet protesto edilmiş bulunmaktadır. 1971 yılı içerisinde toplam olarak 2.233.863 lira tutarında 684.927 adet senet protesto edilmiş olduğuna göre 1972 yılı içerisinde bir önceki yıla nazaran protesto edilen senetlerin toplam sayısında yüzde 10,8 ve toplam değerinde de yüzde 24,5 oranında bir artış kaydedildiği müşahede olunmaktadır.

1972 yılı içerisinde Merkez Bankası Şubesi bulunan onaltı şehir ve reeskont bölgesinden üçünde (Mersin, Diyarbakır ve Erzurum) protesto edilen senetlerin sayısında azalış baliğlerinde ise olumsuz yönde artış görülmektedir. Yukarıda sözü edilen tabloda yer alan diğer onüç şehir ve reeskont bölgesinde ise, protesto olunan senetlerin gerek sayısında gerekse baliğinde oldukça yüksek oranlarda artışlar kaydedildiği görülmektedir.

İkinci Plân dönemi içerisinde protesto edilen senetlerle ilgili bilgiler (Tablo:316)da verilmektedir.

DEVAMI YARIN

Amerika'nın kuvvet indirimi ve Avrupa'da Detant

Barry BROWN

Nixon yönetimi Avrupa'daki Amerikan Silâhlı Kuvvetleri düzeylerinde tek taraflı indirime karşı olduğu sadece bir kez daha belirtmekle kalmamış bu karşı koymayı daha da kuvvetlendirmiştir. Bunun nedeni, bu yoldaki tekliflerin Kongrede sadece destek görmekle kalmayıp, aynı zamanda iki toplantıdan Avrupa'da yeni meydana getirdiği detant umudu ortamı içinde öne sürülmesidir. Hükümet, bu umutlar gerçekleşmediği takdirde, Kongre ile Amerikan halkının daha az gerginlik, daha büyük istikrar, daha az masrafları ve daha emin bir dünya barışı gibi uzun zamandan beri arzu edilen sonuçları verecek savaş sonrası siyasetlerden vazgeçmemelerinin her zamandan önemli olacağına inanmaktadır.

Dışişleri Bakanı Yardımcısı Kenneth Rush Temsilciler Meclisi Dış Meseleler Komitesi'nin Avrupa Meseleleri Alt Komitesi'nde verdiği izahatta bu görüşü bildirmiştir. Mr. Rush, askeri kuvvetlerdeki kesinti hakkında çeşitli Kongre tekliflerini, birinci dönemini Helsinki'de yeni tamamlamış olan Avrupa Güvenliği ve İşbirliği Konferansı ile 30 ekimde Viyana'da başlayacak olan Orta Avrupa Karşılıklı ve Dengeli Kuvvet İndirimleri Müzakerelerinin yarattığı durum açısından ele almıştır.

Bu hareketi ile Rush, bu diplomatik girişimlerin "- ve askeri birlik düzeyindeki münazaanın bunlar üzerindeki etkisinin--" sadece Avrupa'yı değil bütün dünyayı neden ilgilendirdiğini de göstermiştir Rush, yirminci yüzyılın iki dünya savaşının da Avrupa'da başlamış olması gibi, dünya barışı ihtimalinin de hâlâ her şeyden fazla bu bölgenin istikrarına bağlı olduğuna işaret etmiştir.

300.000 kadar Amerikan askerinin Batı Avrupa'da mevcudiyetine bağlı NATO taahhüdü vasıtasıyle sağlanmış olan ve istikrar çatışmadan müzakereye doğru olan bugünkü hareketi mümkün kılmıştır. Fakat Avrupa Güvenliği ve İşbirliği Konferansı ile Karşılıklı ve Dengeli Kuvvet İndirimi Müzakerelerinin sonucu daha kesin olmaktan çok uzaktır. Bu yüzden, âni ve tek taraflı bir Amerikan çekilmesi en az zamansız olacağı gibi tehlikeli bir şekilde huzursuzluk yaratacak nitelikte de olabilir.

Rush Viyana'da yapılacak Karşılıklı ve Dengeli Kuvvet İndirimleri Müzakereleri ni göz önünde tutarak Kongre teklifleri hakkında demiştir ki

"Savaş sonrası çağın en önemli müzakerelerinden biri olabilecek bir sert müzakereye başlamaya hazırlanıyoruz. Tek taraflı hareketle bu müzakereleri tehlikeye atmak düşünülemez bir şeydir. Böyle bir hareket karşılıklılık esasına dayanan müzakereleri adeta imkânsız kılar. Böyle bir karara varma ihtimali dahi Varşova Paktı devletleri ni müzakereye girme insiyatifinden yoksun eder."

Amerika'nın NATO'ya olan taahhüdünün zayıflar gibi görünmesinden doğabilecek çok daha tehlikeli uzun vadeli sonuçlara gelince, bunlar Avrupa Güvenliği ve İşbirliği Konferansı'nın soğuk harbin resmen sona ermesi demek olup olmayacağı sorusuna bağlıdır. Bu da daha henüz belli değildir. Helsinki'deki açılış toplantısında Dışişleri Bakanı Gromyko, Sovyetler Birliği'nin üzerinde durduğu hususun hâlâ sınırları dokunulmazlığı, anlaşmazlıkların barışçı yollardan halli ve ekonomik ilişkilerin gelişmesi"-- kısacası, Avrupa'nın bölünmesi ve statüko'nun meşruiyetini teyid edecek nitelikteki tedbirler--" olduğunu belirtmiştir. Diğer taraftan, Birleşik Amerika Dışişleri Bakanı Rogers ve Batılı Dışişleri Bakanlarının çoğu Doğu ile Batı arasında kişiler ve fikirlerin serbest hareketini geliştirecek belirli anlaşmalara varılmasında--" diğer bir deyimle, eski Demirperde'nin vasatındaki insanlar için bir anlam taşıyacak şekilde biraz kalkınmasını sağlayacak tedbirler üzerinde--" ısrar niyetinde olduklarını açıkça ifade etmişlerdir.

Bu karşıt pozisyonların uzlaştırılıp uzlaştırılamayacağı konferansın ikinci döneminde tayin edilecektir. Eylülde Cenevre'de başlayacak bu dönemde de diplomatlar düzeyinde çalışma komiteleri faaliyette bulunacaktır. Bunların yapacakları çalışmaların bazı sonuçları açıkça belli oluncaya kadar soğuk harbin sonunun gerçekten yaklaşıp yaklaşmadığını söylemek çok erken olacaktır. Bütün dünya kuvvet dengesinin bağlı olduğu Birleşik Amerika ve Batı Avrupa arasındaki jeo-politik ve ekonomik dayanışma da bu kadar uzun zamandan beri mevcut bulunan antlaş ma ve müesseselere ihtiyaç her zamanki gibi devam edecektir.

(Devamı 7. sayfada)

FUARLAR-SERGİLER-İŞTOPLANTILARI

Temmuz ve Aralık ayları arasında

TARİH	SERGİNİN ADI	ŞEHİR
Temmuz	Uluslararası Offset-Litho Ser. (INTERLITH)	Londra
Ağustos	Uluslararası Giyim, Tekstil Pazarı(34. MITAM)	Milano
Ağustos Eylül	25. Farmasutik Sergisi	Karlsruhe
Ağustos 26-29	Frankfurt Uluslararası Fuarı	Frankfurt
Eylül	Uluslararası Ticaret Fuarı	Strasbourg
Eylül 01-30	Uluslararası Helsinki Ticaret Fu.	Helsinki
Eylül 02-07	Uluslararası Deri Haftası	Paris
Eylül 07-16	Uluslararası Teknik Ticaret Fua.	Brno
Eylül 02-09	Leipzig Sonbahar Fuarı	Leipzig
Eylül 08-23	54. İsviçre Milli Fuarı	Lausanne
Eylül 11-15	Uluslararası Ticaret Fuarı	Helsinki
Eylül 13-23	Uluslararası Motor Sergisi	Frankfurt
Eylül 19-27	8. Uluslararası Kaynakçılık Fuarı	Essen
Eylül 11-15	Uluslararası Örgü Makineleri Sergisi	Basel
Eylül 23-26	Uluslararası Giyim Sergisi	Brüksel
Ekim	Uluslararası Motor Sergisi	Paris

TARİH	SERGİNİN ADI	ŞEHİR
Ekim 01-06	Dünya Denizyolları Mühendisliği Sergisi	Basel
Ekim 17-27	Uluslararası Motor Sergisi	Londra
Ekim 25-Kasım 02	Uluslararası Tekstil Makineleri Sergisi(ATME-I-73)	Greenville
Ekim 18-25	Uluslararası Hastane ve Tıbbi Malzeme Sergisi	Brüksel
Kasım	Uluslararası Hidrolik ve Basınçlı Hava Sergisi	Paris
Kasım	Uluslararası Motor Sergisi	Turin
Kasım 14-18	5. Uluslararası Tarım Makineleri Sergisi	Bologna
Kasım 07-15	Tatbiki Kimya Teknik Fuarı (EXPOQUUIMIA)	Barcelona
Kasım 20-23	Tekstil Ticaret Fuarı (30. INTERSTOFF)	Frankfurt
Kasım 26-30	34. Kimya Sanayi Sergisi	New-York
Kasım 27-Aralık 01	4. Uluslararası Skandinavya Tarım Aletleri Fuarı(AGRIMA 73)	Kopenhang
Aralık 03-07	Royal Smithfield ve Tarım Malzemeleri Sergisi	Londra

ANA ESHAM VE TAHVİLAT BORSASINDAN SEÇME KIYMETLER

NEWYORK

	1 gün önce	Dün
	$ (dolar)	
Amer. Motors.	8	8
Bethlehem Steel	27,7/8	28
Dow Chemical	55,3/8	53,3/4
DuPont	168,3/4	169
Eastman Kodak	141,1/8	142
Hoover	24,1/4	24,1/2
Panam World. Air	7,1/8	7,1/8
Shell Oil	52	52
Texaco	33,1/8	32,3/8
Univer Ltd.	35,3/4	35,3/4
Uniroyal	11,1/2	11,1/2
U.S. Steel	29,1/4	29,3/8

AMSTERDAM

		±	kar	verim
Philips(Fl. 10)	49,9	-0,2	18	3,6
Royal Dutch (Fl. 20)	108,3	-8,4	36,1/4	6,7
Unilever(Fl. 20)	130,6	-0,6	33,5	5,2

STOCKHOLM

	Kron			
Atlas Copco	237	+1	4	1,7
Ericson B	249	-1	12,1/2	2,1
Sandviken	340	....	7	2,1
Volvo	277	-1	4	1,4

TOKYO

	Yen			
Mitsubishi Bank Corp	582	....	12	1,0
Sony	4.360	+20	30	0,3
Toyota Motor	836	+18	16	1,0

ALMANYA

	DM			
A.E.G.	107,5	-1,5	10	4,6
Allianz Versicherung	434	+4	15	1,6
Badische Anilin	124,7	+0,2	15	6,0
Bayer	109,5	-1,3	14	6,4
Degussa	249,1	-0,9	17	3,4
Demag	147	-0,5	16	5,4
Hoechst	117,7	-0,3	15	6,4
Krupp	120	-4,5	–	–
Lufthansa	56,1	+0,1	5	4,5
Siemens	227,6	-1,9	16	3,1
Thyssen	59,9	+0,4	7	5,9
Volkswagen	124,5	-0,5	9	3,6

PARİS

	FF.			
Citroen	80,2	+0,6	4,2	5,3
Michelin	1.339	+21	24,6	1,3
Pechiney	137,5	+0,6	12	8,7
Peugeot	486	....	13,05	2,7
Rhone Poulenc	171	+1,6	12,75	7,5
Saint Gobain	194,8	+1,6	10,5	5,3

MİLANO

	lit.			
Montecatini Edis				
Alitalia	390,5	-14,5	–	–
Fiat	8.000	....	–	–
Italgas	2.770	-35	120	–
Pirelli S.P.A.	1.015	-5	40	4,0
	1.488	-36	–	--

İSVİÇRE

	FS.			
Brown Boveri	900	-5	10	5,6
CİBA-GEİGY	1.910	+10	22	1,1
Hoffman Lar.	141.250	+200	105	0,4
Nestle Bearer (ham)	3.945	-20	75,4	1,9
Sandoz	3.310	-50	26	2,0
Swissair	586	-4	8,6	5,1
Un. Bank Sw.	4.005	-10	20	2,5

İNGİLTERE

	£ (sterlin)			
Imp. Chem.	245	-2	14	5,7
Austin	21	....	17	8,1
Brit. Leyland	27,1/2	-,1/4	8	7,2
Brit. Amer.	234	....	52	5,6
B.P.I.	538	+2	14,4	3,8

NOT-Buradaki firmalar Türkiye ile ilgisi olduğu için seçilmiştir.

Bursa'da

(Baştarafı I. Sayfada)

şembe günü Tofaş Otomobil Fabrikası'nda 1700 işçi ile başlatmıştı.

İşverenler, Metal-İş Sendikası'nın olumsuz tutumu ile lokavtın meydana geldiğini belirterek kararla ilgili olarak şunları söylemişlerdir.

"Sendikanın basın kanalı ile her gün 7 iş yerinde her an grevi başlatacağız diye tahrikte bulunması söz konusu işyerlerinde randımanı düşürdüğü gibi, huzursuzluğu da büyük ölçüde arttırmış bu durum lokavtın bir an önce uygulanmasında amil olmuştur."

Kütahya

(Baştarafı I. Sayfada)

Banka Genel Müdürü Henry Kearns KUMAŞ'a doğrudan, doğruya bankadan sağlanan, krediye ilâveten, İhracat-İthalat Bankası'nın, henüz seçilmemiş özel kaynaklardan 900,000 dolarlık bir mali kredi garantisini kabul ettiğini de söylemiştir. KUMAŞ Amerika'da maliyetin yüzde 10'unu, yani 200.000 dolarını peşin ödeyecektir. Krediler 10 şubat 1976'da başlamak üzere 6' şar aylık 14 taksitte ödenecektir. İhracat-İthalat Bankası'nın, 900.000 dolarlık doğrudan doğruya ikrazı son 7 taksitle, ve bakiye üzerinden yılda yüzde 6 oranında faizle ödenecektir. Geri ödeme Etibank tarafından garanti edilecektir.

Tesislerin 1975 ortalarında faaliyete geçmesi beklenmektedir. Tesisin, ısıya mukavim materyel imalatında kullanılan manyezit üretiminin hemen hepsi Avrupa'ya ihraç edilecektir.

KREDİ SATIN ALMADA İHRACAT-İTHALAT BANKASI ONAYI ARANACAK

CCF vasıtasiyle Türkiye Halk Bankası'na sağlanacak 1 milyon dolar küçük ve orta büyüklükteki satın alıcıların, Birleşik Amerika'dan mal satın almaları için gerekli finansmanı sağlamaktadır. İhracat-İthalat Bankası Birleşik Amerika'nın sağlıyacağı, mal ve hizmetlerin yüzde 45'ini bu yollardan finanse edecek, diğer yüzde 45'i işbirliğinde bulunan müesseselerce ya kendi fonlarından ya da aralarında kredi anlaşmaları bulunan diğer ortak müesseselerce karşılanacaktır. Satın alıcılar her satın almada, en az yüzde 10 peşin ödemede bulunacaklardır. Kredi her satın alma için ayrı ayrı yapılacak ve her satın alma için İhracat-İthalat Bankası'nın onayı gerekecektir.

İhracat-İthalat Bankası 30 haziran 1973 tarihinde Birleşik Amerika'nın yapacağı iki buçuk milyar dolarlık ihracatı destekleyebilecek 290 banka ile CCF anlaşması imzalamış bulunuyordu.

Pamuk

(Baştarafı I. Sayfada)

Kur garantisi sorunu çözümlenmedikçe, satışların başlamasının mümkün olamayacağı kesindir."

Öte yandan, yetkililer, alivre pamuk satışlarının, aynı sorun nedeniyle gelişemediğini, Avrupa ülkelerinin paralarındaki dalgalanmalar nedeniyle ve kur garantisi desteğinin de henüz sağlanamamış olmasının ihracata yönelmekle olanak tanımadığını ileri sürmektedirler.

"Türkiye'de likidite fazlalığı söz konusu"

(Baştarafı I. Sayfada)

mad sevindiricidir. Ben partili bir politikacı değilim, hakikatleri ortaya koyar hakikatleri söylerim. Bazı şahıslar ekonomimizi bulunduğu durumdan başka açıda göstermektedirler. Bunun gayesini anlayamadım. Hakikatler dışında olayları ters yöne götürmeyelim. Piyasada para darlığı yoktur. Merkez Bankası emisyon miktarını 1969 yılından buyana incelersek 1969'da % 3,2, 1970'te % 4,9. 1971'de % 1,1. 1972'de % 1,6 düşüş varken 1973 yılı ilk altı ayında bu miktar % 3 artış kaydetmiştir. Para arzında ise durum şöyledir: 1969'da % 0,9. 1970'de % 6,9. 1971'de % 0,5 1972'de % 3,2 ve 1973 yılı haziran ayına kadarki dönemde % 4,4 artış kaydedilmiştir. Banka kredilerindeki durum ise şöyledir: 1969 yılında % 9,4 artış. 1970'de % 1,4 eksiliş. 1971'de % 1,4 artış 1972'de % 8,3 artış ve 1973 yılı ilk ayında % 8,5 artış. Merkez Bankası kredilerindeki durum ise şöyledir 1969 da % 7,1 artış 1970'de % 2,5 artış. 1971'de % 6,2 eksiliş. 1972'de % 0,6 artış ve 1973 ilk altı ayında % 7,7 artış vardır. Bu duruma göre para ve kredi darlığından bahsetmek yersizdir. İthalat ihracat ve işçi tasarruflarında geçen yıla göre % 44 bir artış olmuştur. 431 milyon dolarlık döviz miktarı bu yılın ilk altı ayında 622 milyon dolara ulaşmıştır. Gayri safi milli hasıladaki durum ise şöyledir: 1972'de % 7,2 artış ve 1973 yılı ilk altı ayında % 6,2 artış. Ancak tarım kesimindeki kuraklık milli hasıladaki artış 1969'dan bu yana şu yüzde oranları ile ortaya çıkar: 1969'da % 7,1 1970'de % 6,1. 1971'de % 9,8 1972'de 10,4 ve 1973 yılı ilk altı ayında artış nisbeti % 11,1 Sanayi kesiminde ise verim artışı şöyledir: 1969'da % 10,5. 1970'te: 3,1. 1971'de 10,2 1972'de % 10,5 ve 1973 yılı ilk altı ayında % 12,9.

İmalat sanayindeki artış ise şöyledir: 1969'da % 9,8. 1970'de % 3,7, 1971'de % 10,1 1972'de % 12,5 ve 1973 yılı ilk altı ayında % 14,1. Dikkat edilecek olunursa 1970 yılındaki düşük rakamlar siyasi istikrarsızlık sonucu ortaya çıkmıştır. Bu rakamlara göre Türk ekonomisinde hızlı bir gidiş vardır. Kapasite kullanma oranı % 70'den % 85'e çıkarılmıştır. Ekonomimizin neresinden bakarsanız bakın durum oranı çok iyidir. Bu rakamlara göre zaten kötü demek doğru olmaz. Dünya Türkiye'nin hür demokratik kalkınmasına hayranlıkla bakmaktadır. Bu memleket 10 yıl sonra 50 milyon nüfusu besleyecek hale, lâyık olduğu mevkie ulaşacaktır. Fiyat artışı meselesini de fazla büyütmemek lâzımdır. Dünya konjektürü bu durumu yaratmaktadır. Fiyat hareketlerine ne göre tedbirler almaya gayretliyiz. Fiyat artışına tedbir almak zorundayız. Çünkü fiyat artışı ihracatta tıkanıklık yaratır. Ama bugünkü gidişte dünya artışları ile orantılıdır.. Fiyatların memur emekli ve belirli gelirli vatandaşı rahatsız ettiği malumumuzdur. O yolda da gerekli tedbir çalışmalarını yapıyoruz. Taban fiyatlarına gelince geçen yıl 66 sente aldığımız pamuğa bu yıl dünya piyasalarına uygun olarak 120 sente verdik. Fındıktada durum aynıdır. Biz üreticinin hakkının yenmemesi gayretindeyiz. Özel sektöre düşen görev vardır. 2 milyar liralık orta vadeli kredi piyasaya Merkez Bankası'nca sürülmüştür. Kredi darlığı yoktur. İstihsal Vergisi meselesi de ele alınmıştır"...

İstanbul Sanayi Odası Başkanı Ertuğrul Soysal'da yaptığı konuşmada İstihsal Vergisi'nin hükümet tarafından hemen ele alınması gereken bir konu olduğunu belirtip. "Bir yerli otomobilden alınan % 40 İstihsal Vergisi Türk Sanayi'in başlıca derdidir" demiştir. Ertuğrul Soysal'ın konuşması şöyledir "Dünya ekonomisi 2. Dünya Savaşı'ndan bu yana görülmemiş bir yarış halindedir. Bütün devletler mal alışı yarışındadırlar. Dünyada altına hücum gibi mala hücum başlamıştır. Bu olağanüstü hızlılık yavaşlayacak kriz denilen döneme girecektir. Fransa ve İtalya enflasyonu önlemek için tedbir almaktadır. Nitekim Fransa bize tam ters düşecek bir görüşle vergilerde indirim yapıp enflasyonu önlemeye çalışmaktadır. Biz dünyaya gözümüzü kapayıp hareket etmek zorundayız. Beş Yıllık Plân hedefleri dışında artışla mamul ihracı 400 milyon dolara ulaşmıştır. Hedefte hız % 11,9 iken bugünkü durum bu yüzde oranını % 15'e çıkartmıştır. Yıl sonuna kadar 550 milyon dolar olmasını tabi karşılıyoruz. Çimento deri ve demir darlığına rağmen bu artış sevindiricidir. Sanayi ve istihdam, % 10'a yükselmiştir. 160 bin aile bu sanayi artışından ekmek yemektedir. Fabrikalarda mamul stoku yoktur. Ancak spekülatörde mal birikimi söz konusu olabilir. Vadeli teslimler vardır. Ben Vehbi Koç'la yaptığım bir sohbette Koç "Vergilerle Türk Hazinesi rekor kıracaktır. Maliye Bakanı cebini geniş tutsun. Paraları koyacak yer bulamaz" dedi. Devlet Yatırım Bankası hemen kurulmalıdır. Bunalımı olan maddelerden bakırın ithali serberst bırakılmıştır. Demir sıkıntısının eylül ayında biteceğine, normal fiyata demir bulmanın mümkün olacağına inanıyorum. Taban fiyatlarını küçültmek köylünün üreticinin aleyhine olur. Halk tasarruflarını yatırımlara yöneltmelidir sanayide olduğu gibi Türkiye'nin dört bir yanında olan mercl ihtilaflarını azaltacak tedbirler alınmalıdır. İstihsal Vergisi son derece iptidaidir. Maliye Bakanlığı kolaylıkla vergi alacağı kapıları zorlamaktadır. Türk sanayi İstihsal Vergisi yüzünden bunalıma girmektedir. Çelikte plastikde, kauçukta İstihsal Vergisi ihtilafı vardır. Polietan isimli izolasyon maddesinden alınan İstihsal Vergisi bu verginin iptidailiğinin en belirgin örneğidir. Otomobilde ise % 40 İstihsal Vergisi çok ve yersizdir. Türk ekonomisinde kemerler sıkılacak diyenler mahcup olmuşlardır. Tutucu ve sınırlayıcı kambiyo sistemlerinin tatbiki Türkiye'nin çıkarları için şarttır.

Soysal'dan sonra söz alan sanayicilerden "Ali Mansur ile Erol Sabancı'da dünyadaki parasal olaylara ayak uydurmanın gerekliliği özel dış kredilerin hesaplanmasında uğranılan zararların önlenmesini istemişlerdir.

Toplantıda son sözü alan Maliye Bakanı Sadık Tekin Müftüoğlu ise kamu ve özel kesimin Türkiye'nin kalkınmasında el birliği yapmasının şart olduğu üzerinde durarak "Türkiye'de siyasi istikrar muhafaza edilmedikçe ekonomik istikrar olmaz. 933 sayılı Yetki Kanunu özel teşebbüs sahibine bütçeden yardım yapılacağına amirdir. Anayasa Mahkemesi de bu durumu onaylamıştır. Ekonomik istikrar için bu şarttır. Devlet Yatırım İstikrar Bankası kurmalıdır. Türkiye karma ekonomi sisteminde yerini almıştır. Devlet kesesinden kişiyi zengin etme deyimi hatalıdır."

Devlet Tahvilleri Banka Şirket Aksiyonları Altın Fiyatları

MUHTELİF FAİZLİ DEVLET TAHVİLLERİ

	Birim değeri	Faiz	
1963 İstikrazı	100	9	101,80
1956 İstikrazı	20	9	20,79
1964 İstikrazı	100	9	102,30
1965 Kalkınma İstikrazı	100	9	102,40
1966 Kalkınma İstikrazı	100	9	102,65
1967 Kalkınma İstikrazı	100	9	102,65
1968 Kalkınma İstikrazı	100	9	103,60
Hürriyet ..... İstikrazı	100	5	102,30
1955 Amortisman San. I.	100	5	101,45
1955 Amortisman San. II.	100	3	101,46
1957 Amortisman San.	500	5	507,75
1958 Amortisman San.	100	5	100,--
1959 Amortisman San.	100	5	101,90
1960 Amortisman San.	100	5	100,40

BANKA VE ŞİRKETLER AKSİYONLARI

T. C. Merkez Bankası	120,..
T. Emlâk Kredi Bank. 1954	103,75
T. Emlâk Kredi Bank. 1955	103,70
T. Emlâk Kredi Bank. 1956	103,70
T. Emlâk Kredi Bank. 1957	103,15
T. Emlâk Kredi Bank. 1961	103,95
T. Emlâk Kredi Bank. 1963	106,60
T. Emlâk Kredi Bank. 1964	104,45
T. İş Bankası (Kurucu)	29,500,--
T. Vakıflar Bankası	100,--
T. Sınai Kalkınma Bank.	780,--
T. Garanti Bankası (H)	100,--
T. Ticaret Bankası	52,--
Yapı ve Kredi Bankası	2,500,--
Akbank T.A.O.	2,050,--
Hacı Ömer Holding	2,550,--
İttihat Değirmencilik	6,000,--
Rabak Elektrolitik Şti.	3,050,--
Good-Year Lastik	725,--
İstanbul Belediyesi	90,--

MUHTELİF KÜLÇE ALTINLAR	Lira/Krş.	Lira/Krş
24 ayar külçe gramı	51,00	51,50
22 ayar külçe gramı	46,70	47,20
18 ayar külçe gramı	38,10	38,60
8 ayar külçe gramı	17,10	17,20

MUHTELİF ALTIN FİYATLARI	
Cumhuriyet Ata	346,-347,-
Reşat Lirası	485,-495,-
Hamit Lirası	350,-355,-
Aziz Lirası	335,-340,-
Fransız Napolyon	330,-340,-

Yabancı paraların kurları

PARANIN CİNSİ	ALIMI	SATIMI
1 Amerikan Doları	14,00	14,15
1 Kanada Doları	13,95	14,00
1 İngiliz Sterlini	35,28	35,98
1 Batı Alman Markı	5,25	5,35
1 İsviçre Frangı	4,34	4,42
1 Fransız Frangı	3,04	3,10
1 Belçika Frangı	31,--	32,--
1 Hollanda Florini	4,40	4,45
1 Danimarka Kronu	1,99	2,00
1 İsveç Kronu	2,89	2,92
100 İtalyan Lireti	2,36	2,44

DÜNYA PİYASALARINDA ALTINLAR

İstanbul'da 1 kilo altın	50.500 TL
" 1 kilo has gümüş	1.450 TL
" 1 gram çıplak platin	90 TL
Paris'te 1 kilo altın	16.750 FR
Frankfurt'ta 1 kilo altın	9.825 DM
" 1 kilo gümüş	230 DM
" 1 gram platin	15 DM
Londra'da 1 ons altın	117,50 Dolar
Zürih'te 1 ons altın	117,50 Dolar

Almanya'daki Türk işçileri

(Baştarafı 2. Sayfada)

sükûneti muhafaza etmelerinin imkanı olmadığını anlamışlardır.

Konuyu iki formülle kapatmak isterim ki bunları bir teklif diye de nitelendirebiliriz:

a) Anayurtta işçi çocukları için açılacak özel meccani okullar.

Gerek ana okulları gerekse ilk orta ve liselerde, işçi çocuklarını meccani şekilde okutmak hem moral hem de milli bir görev mahiyetindedir. Bu suretle yukarıda sayılan çeşitli mahzurların kendiliğinden ortadan kalkacağı gibi, işçinin ana vatanla olan ilişkileri hem maddi hem de manevi yönden ayakta tutulmuş olacak, sırtından önemli bir yük alındığı için işinde gönül rahatlığı ile çalışma imkânı bulabilecektir.

Bu okullar geçici bir süre içinde uygulanabilir. Çocuk zaman ve sene kaybetmeden hem tahsiline devam eder hem de Almanya'da dersleri Almanca takip edebilecek seviyede Almanca öğrendikten sonra Almanya'daki anne ve babasının yanına giderek eğitimine orada devam edebilir. İstanbul'daki İstanbul Lisesi ve Alman ve Avusturya Lisesi örnekleri gibi.

b) Almanya'daki Bölge Okulları: Yukarıda anılan sistemde Almanya'da bölge okulları kurularak muayyen bir bölgedeki işçi çocukları bu okullarda yatılı olarak milli kültür gereklerine uygun bir şekilde yetiştirilebilirler. Aynı okullarda Alman öğretmenlerce verilecek lisan dersleri sayesinde meslek okullarına hazırlanabilirler, bu sisteme süratli bir entegrasyona mani olduğu için bazı sözler söylenebilirse de çocuğun yetişmesini önleyen ve ters yollara sapmasına sebep olan oturmamış bir entegrasyondan daha faydalı neticeler vereceği tabiidir. Bu surette ana ve baba çocuklarının her türlü yükünden kurtulacakları için iş morali üzerinde faydalı etkileri olacaktır. Memleketteki çocuğunu düşündüğü için iş kazası yapanlar yok değildir. Bu meselelerin tabii ki mali yönleri de vardır. Öyle sanılmalıdır, ki asıl konuyu bu husus teşkil etmektedir. Zira yirminci yüzyılda en memleketlerden biri olan Almanya'da mali konu halledilmiş olsa dört yüz bin çocuğun eğitim problemine müspet bir istikamet vermek mümkün olurdu. Ancak ne hikmettendir ki aynı bir Alman işçisinin verdiği vergiyi verdiği halde bir amme hizmeti olan eğitim hakkından Türk işçisinin çoğu eşit olarak istifade edememektedir.

FAYDALANILAN KAYNAKLAR:

1) Gastarbeiterkinder in deutschen Schulen Herbert-R. KOCH.

2) Förderung und Integration von Kindern auslandischer Arbeitnehmer Hans E. PIEPHO

3) Gastarbeiter-Gewinn oder Belastung für unsere Wirtschaft H. J. ROSTOW (Beihefte der Konjunkturpolitik Heft 13).

4) Ausländische Arbeitnehmen und Arbeitsmarkt H WEICKEN.

5) Gastarbeiter Report H. KAMMRAD

6) Leben als Gastarbeiter-Gegliickte und missglückte Integration B. MEISTERMANN-SEEGER, N.

Kuvvet indirimi

(Baştarafı 6. Sayfada)

Bu husus Kızıl Ordu'nun Manş Denizi'ne gelmesi hakkında kâbuslar düşünmeden belirtilebilir. Sovyetler Birliği'nin Batı Avrupa ülkeleri ve Birleşik Amerika ile olan ilişkilerini böyle bir tehlike artık imkânsız görülecek kadar geliştirdiği bir gerçektir ve memnuniyetle karşılanmaktadır. Fakat, Rush'un Kongre üyelerine söylediği şu hususlar da gerçektir, " Sovyetler Birliği Avrupa'daki diğer herhangi bir devlet ya da devletler grubundan hâlâ çok daha kuvvetlidir. Bu gücünün NATO üyelerinin çıkarlarını tehdit için kullanılmayacağı hakkında kesin hiç bir şey yoktur ve de olamaz. NATO tarafından bir denge tesis edilmediği takdirde, böyle bir güç Sovyet siyasetlerine uymaları için Batılı Avrupa devletleri üzerinde sürekli siyasal bir baskı olabilir."

Bu gibi olaylarda, anlaşılması gereken şey askeri gücün siyasal kullanışlarıdır; ve Nixon Hükümeti'nin birliklerdeki kesinti tekliflerine karşı koyarken kaçınmak istediği, asıl askeri tehlikelerden ziyade siyasal tehlikelerdir.

Dıştaki işçi tasarrufları yatırımlara

(Baştarafı I. Sayfada)

gilenen İstanbul İktisat Fakültesi Profesörlerinden Nevzat Yalçıntaş bu konuda şu açıklamayı yapmıştır: " Türk işçilerinin sayıları gelirleri ve Batı Alman parası Mark'ın değerlendirme temayülleri karşısında tasarrufların gittikçe arttığı anlaşılmaktadır. Bu tasarrufların yatırım şeklinde Türkiye'ye gelmesinde işçi şirketleri bir araç olabilir. Türkiye'nin iktisadi gelişmesinde sanayi kalkınmasında bu birikmiş paraların katkısı sağlanabilir. Bu şirketler halka açık değil, halkın kendi arasında kurduğu şirketler olmalı ve kurulmasındaki güçlüklerin de yenilmesi idari ve bürokrasi güçlüklerin ortadan kaldırılması gereklidir. Türk Alman şirketlerinin işçi şirketleriyle ortak yatırımlara girmelerini, işçi tasarrufu yatırımlarıyla, holdingler kurulması için kolaylıklar sağlanmalıdır."

KOLAYLIKLAR SAĞLANMAYA BAŞLANDI

Yurt dışında çalışan işçilerimizin yurt kalkınmasında, söz sahibi olmaları yurt dışında elde ettikleri dövizlerin güvenli bir kanaldan hem işçiyi hem de ülkeyi kalkındıracak yolda sarfı için Ziraat ve Halk Bankaları kolaylıklar yaratmaya başlamışlardır.

Almanya'da çalışıp kalifiye, işçi eğitimi görmüş işçilerimize yurda dönüşlerinde kendilerinin işyeri kurabilmesi için Türkiye Halk Bankası aracılığıyla hükümet kredi dağıtmaya karar vermiştir. Almancayı öğrenmiş tecrübe gerektiren bir işte iki yıl çalışmış ve Türkiye'ye dönme kararında olan işçiler Türk-B. Alman Hükümetleri'nin, müştereken düzenledikleri ve masrafları B. Alman Hükümeti tarafından karşılanan, "Teknik Eğitim Kursu"na yollanacaklardır. Dokuz aylık bir eğitim süresinden sonra yurda dönecek işçiye Devlet Planlama Teşkilatı'nın uygun gördüğü yer ve sahalarda iş kurma kredisi verilecektir. İşletme için gerekli kapitalin yüzde 70'ine kadar kredi işçinin kuracağı işyerine verilecektir.

Diğer taraftan Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası'da yurt dışında çalışan işçileri tasarrufa alıştırmak dövizlerini bir kanalda devlet kalkınmasında işletmek üzere yene esaslar tespit etmiştir. Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü tarafından açıklanan yurt dışında çalışan işçilere ait kredi kolaylıkları şöyle sıralanmıştır:

1-Yurt dışında çalıştığı sürece Ziraat Bankası'nda bir tasarruf hesabı açtırarak 10 bin Türk Lirası yatırana azami 10 yıl vadeyle 60 bin liraya kadar arazi edindirme kredisi verilecektir.

2-15 bin lira biriktirene 5 yıl vadeyle 60 bin lirayı geçmemek kaydıyla araç satış bedelinin % 80'i karşılığı olarak traktör edindirme kredisi verilecektir.

3-50 bin lira yatırana azami 5 yıl vadeli 150 bin lirayı, geçmemek kaydıyla biçer-döğer edindirme kredisi verilecektir.

4-10 bin lira yatırana azami 5 yıl vadeli 40 bin lirayı geçmemek kaydıyla alet ve ekipman satış bedelinin % 75'i karşılığı diğer zirai alet ve ekipmanlar edindirme kredisi verilecektir.

5-20 bin lira yatırana azami 5 yıl vadeli maliyet tutarının % 75'i kadar hayvancılık tesisleri kurmak damızlık ve besi hayvanı edindirme kredisi verilecektir.

6-20 bin lira yatıranlara, azami 5 yıl vadeyle proje maliyet tutarının % 75'i kadar tavukçuluk tesisleri edindirme kredisi verilecektir.

7-10 bin lira yatırana azami 5 yıl vadeyle 52 bin lirayı geçmemek üzere arıcılık kredisi verilecektir.

8-15 bin lira yatırana 10 yıl vadeyle proje maliyet tutarının % 75'i kadar meyve bahçeleri ser'a tesisler kredisi verilecektir.

9-10 bin lira yatırana 5 yıl vadeyle proje maliyet tutarının % 75'i kadar su ürünleri kredisi verilecektir.

10-60 bin lira yatırana azami 10 yıl vadeyle proje maliyet tutarının % 75'i kadar zirai sanayi ve pazarlama tesisleri kredisi verilecektir.

11-10 bin lira yatırana azami 5 yıl vadeyle istenilen kredinin % 75'i kadar diğer konularla ilgili kredi verilecektir.

12-15 bin lira yatırana 5 ila 20 yıl vadeyle su kredisi verilecektir.

İşyerlerinde

(Baştarafı I. Sayfada)

ayene ve tedavi edileceklerdir.

Emzikli işçilere, emzirme odaları ve kreşlerde bulunan bir yaşından küçük çocukların emzirilmeleri için, İş Kanunu'nun 64 Maddesi uyarınca verilecek ara dinlenmesinden önce ve sonra, uygun saatlerde ayrı ayrı olmak üzere iki defa yarımşar saatlik izin verilecektir. Bu izinler iş süresinden sayılacaktır."

EMZİRME ODALARI VE KREŞ KURULMASI

Tekinel, emzirme odaları ve kreşlerle ilgili olarak da şu bilgileri vermiştir:

"Bir işyerinde yaşları ve medeni halleri ne olursa olsun, 100-300 kadın işçi çalıştırıldığı takdirde, bunların arasındaki emzikli kadınların bir yaşından küçük çocuklarını emzirmeleri ve bu çocuklara bırakılması ve bakılması için, çalışma yerlerinden ayrı ve işyerine yakın bir emzirme odasının işveren tarafından kurulması zorunluğu tüzükte yer almaktadır. Emzirme odalarının işyerinden uzaklığı 250 metreyi geçemiyecektir.

Yine medeni halleri ve yaşları ne olursa olsun, eğer bir işyerinde 300'den fazla kadın işçi çalışıyorsa, çocukların bırakılması ve bakılması için bir kreş işveren tarafından kurulacaktır.

Emzirme odaları ve kreşlerdeki çocuklar, işyeri doktorları tarafından devamlı sağlık kontrolünde bulundurulacaklardır."

Ingiltere'nin Türkiye'ye yaptığı ihracat 1.172.000 TL'na ulaştı

"ÇOK GİZLİ„

Dünya kadın modasının merkezi olan Paris yazın ter döktüren şu günlerinde sonbahar ve kış aylarının modellerini hazırlıyor. Resimde basından gizlenmesine rağmen bir gazetecinin yakaladığı deri maksi manto, bot ve gabardin ceket, pantalon görülüyor. LOUİS FERAUD'un modeli, "Moda Çevrelerinde" ilgi toplamıştır.

İngiltere'nin Türkiye'den ithal ettiği malların değeri geçen yılın ilk 5 ayında, 7.6 milyon sterlin (yaklaşık olarak 266 milyon TL.) iken, bu yılın aynı devresi zarfında 11.9 milyon sterline (yaklaşık olarak 416 milyon TL.) yükselmiştir. İngiltere'nin yaptığı ihracat ise 22.5 milyon sterlinden (yaklaşık olarak 787 milyon TL.) 33.5 milyon sterline (yaklaşık olarak 1.172 milyon TL.) çıkmıştır.

İngiltere'nin Türkiye'den ithal ettiği mallar arasında 5.3 milyon sterlin (yaklaşık olarak 185 milyon TL.) değerinde tekstil lifleri ve 4.1 milyon sterlin (yaklaşık olarak 143 milyon TL.) değerinde meyve ve sebze yer almıştır.

İngiltere'nin Türkiye'ye ihraç ettiği mallar arasında ise, 14.7 milyon sterlin (yaklaşık olarak 364 milyon TL.) değerinde ulaşım teçhizatı ve 3.6 milyon sterlin (yaklaşık olarak 126 milyon TL.) değerinde kimyasal madde yer almıştır.

İngilteredeki yatırımlarda artış bekleniyor

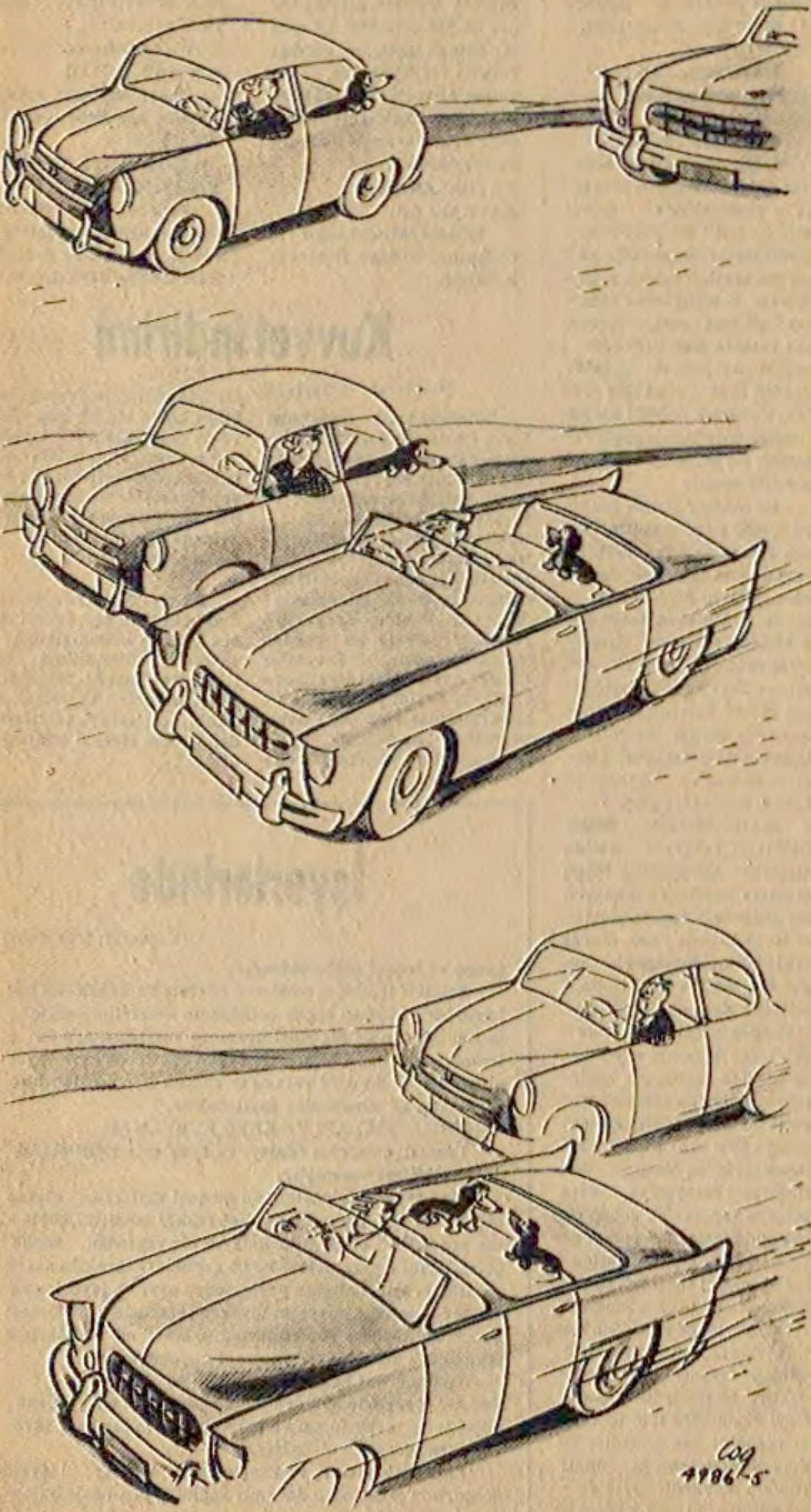
İngiliz fabrikatörlerinin bu yıl, 1972'ye göre yeni makine ve tesislere yüzde 5 daha fazla yatırım yapmaları beklenmektedir. 1974'te bu oranın çok daha artacağından kimse şüphe etmemektedir.

Ticaret ve Endüstri Dairesi'nin nisan-mayıs arasındaki müracaatlarına göre elde ettiği sonuçlara göre yatırımlar hızla artmaktadır. Bu artış kasım, aralık dönemine göre çok daha fazladır.

Fabrikatörlerin bu yılın ilk üç ayında stokları 111.000.000 sterline çıkmıştır. 1969'un 114.000.000 sterlin olarak tespit edilen sonucu hariç 73 stokları son devrelerin en iyisidir.

Endüstri alanındaki gelişmeler İngiltere Endüstri Konfederasyonu mayıs ayında yayınlanan bir raporda bütün açıklığı ile ortaya konmuştur. Aynı şekilde bir araştırma da ünlü The Financial Times tarafından yayınlanmıştır.

POMPİ Coq

KORE'DE SEFALETİN GETİRDİĞİ HASTALIĞI YENMEK İÇİN ÇABA SARFEDİLİYOR

Kore'de vereme "Kötü Öksürük" adını koymuşlar. İşte ilgililere başvuran 61 yaşında işsiz bir verem hastası

Kore'de harp sonrası meydana çıkan verem büyük kitleleri etkisi altına aldı. Kötü şehirleşme hastalığın süratle yayılmasına, salgınlara yol açıyor. Yılda 10 binin üstünde Koreli veremden ölüyor. Resimde tipik bir Kore köyü görülüyor.

Dünya Sağlık Teşkilâtı "WHO" nın UNİCEF kanalı ile yaptığı yardımlar Tuberküloz'lu hastalara aktarılıyor. Koreli sağlık uzmanlarının görev aldığı Kore Verem Savaşı Teşkilâtı ülke çapında taramalara başlamıştır. Resimde çocuklu bir hasta ile yapılan mülâkat görülmektedir.

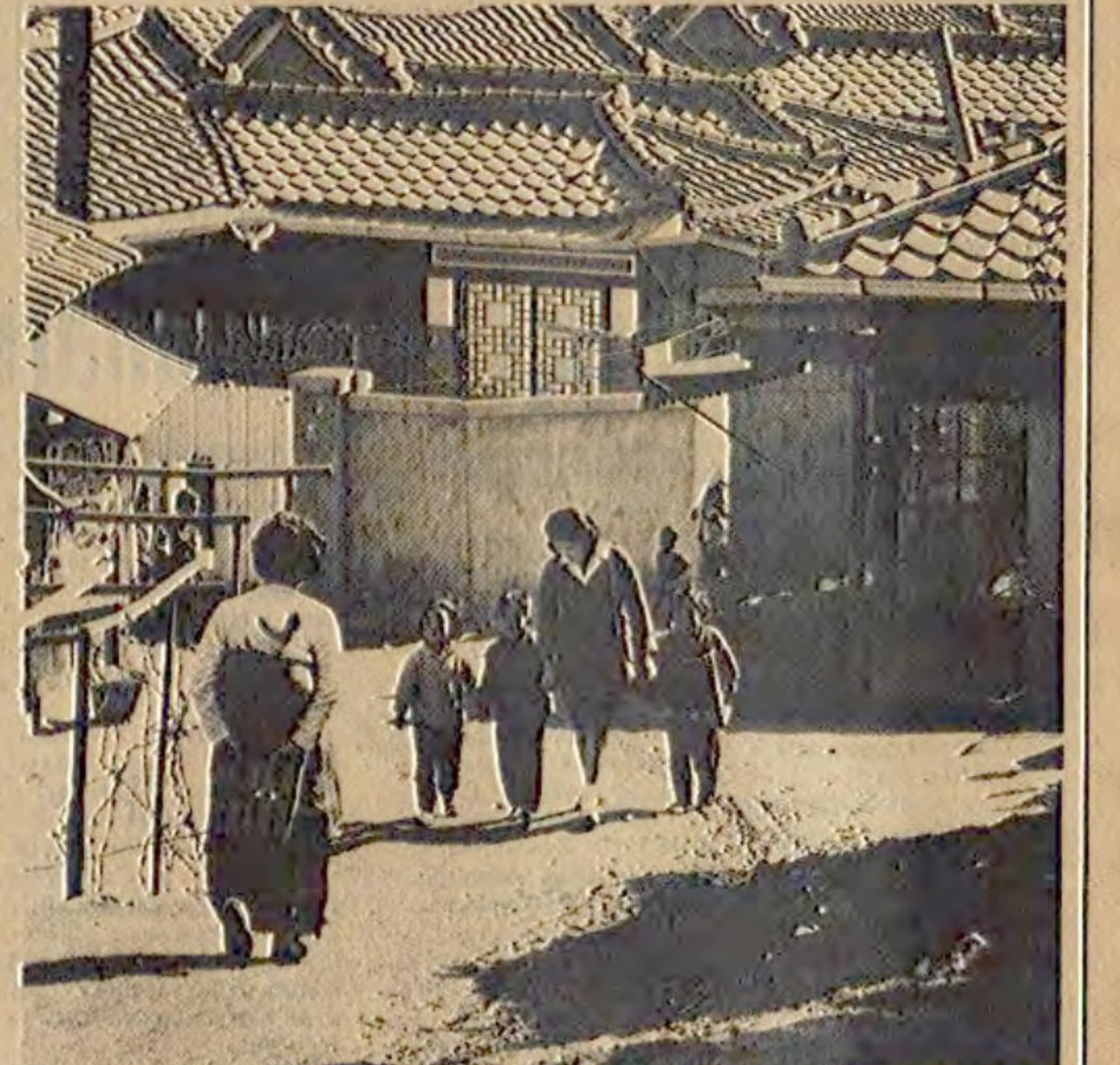

Rontgen muayenesi ve aşıya tabi tutulmak için bekleyen Koreliler çoğu zaman Güvenlik Kuvvetleri'nin yardımı ile sağlık merkezine getirilmektedirler. Resimde rontgen çektirmek için sıra bekleyenler görülüyor..

Hastalığa yakalanan bir Koreli. Hastalığın yayılmasına engel olmak için maske takmış. Karısı ve çocukları var. Kendisi işsiz. Doktorlar hem hastalığın yayılmasına engel olmak, hem de Koreliyi kurtarmak için çalışıyor.

Seoul Sağlık Merkezi'nden Jung Ja Won, Koreli bir "Sağlık meleği". Çok güç koşullar altında çalışıp en ücra köşelere kadar gitmek zorunda. Resimde bataklık arasından ilerleyip köye gitmeğe çalışan Jung Ja Won.

Kore'de veremle mücadelede en kritik nokta hasta anne ve baba ile aynı çatı altında kalan çocuklardır. Bunları anne ve babalarından ayırmak ve başka yerde barındırmak imkânsızdır. Bu sebeple çocuklar, sağlık melekleri tarafından sık sık kontrole götürülür.